

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasednjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

CEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

CartaSi

VISA MasterCard

Gotovina - povsod na gotovo!

PETEK, 3. MAJA 1996

Pohod tokrat ne bo v neznano

VLASTA BERNARD

Po tolikih letih zategovanja pasov končno prihaja iz tujine drobno, a pomembno priznanje, da je Italija ne samo zakoracila na pravilno pot za ureditev svojih računov, ampak da je že dosegla tudi prve, pomembne rezultate. Ugledna ameriška ocenjevalna agencija Moody's je s svojo znano previdnostjo porabila sicer kar nekaj časa, da se je odločila za revizijo svojih ocen o zanesljivosti italijanskega dolga oziroma sposobnosti države, da ga odplača. Veliki rezultati, ki so bili doseženi v zadnjih treh letih, so namreč znani že lep čas (delež javnega primanjkljaja na bruto domači proizvod se je od leta 1992 znižal od več kot 11 na 6 odstotkov v letošnjem letu), državljanji pa so posledice tega izboljšanja vsa ta leta krepko čutili v svojih žepih. Zdaj se jim torej obeta tudi »pohvala« iz tujine, ki seveda ni namenjena zadovoljitvi njihove nečimrnosti, ampak je pomembna za nadaljnje gibanje državnih računov.

Cenitve plačilnih sposobnosti neke države so v prvi vrsti signal za mednarodne finančne trge, ki so Italiji po 21. aprilu sicer že pokazali znake povečanega zaupanja. Velikih dvomov v stabilnost nove Prodijske vlade torej ni zaslediti, tako kot ne v njegovo odločenost, da bo nadaljeval in se pospešil sanacijo državnih financ. Moody's bo svojo analizo opravil v prihodnjih treh mesecih in za njene rezultate bomo izvedeli na začetku poletja, ko bodo usmeritve nove vlade že v fazi izvajanja. Slo bo torej za to, da se pridobljeno zaupanje ne zapravi, ampak da se izkoristi za nadaljnje zasledovanje obveznih smeri. Prodijska caka dolg in težak pohod, ki pa k sreči ni pot v neznano, ampak s smerokazi dodobra opremljena cesta. Prvi cilj tega pohoda je sanacija javnih financ, cesar se nova vladna koalicija odlično zaveda, vprašanje pa je, ali bo njen recept za doseg tega cilja dovolj učinkovit. Sama strogost namreč ne bo zadostovala, treba bo skrbeti tudi za pospeševanje pesajočega gospodarstva in za ustvarjanje novih delovnih priložnosti, skratka za proizvodnjo bogastva oziroma dohodka, ki je na koncu koncev tisti, s katerim dolžnik odplačuje svoje dolgov.

Mladi zasedli občinski urad

TRST - Mladi člani kolektiva za Socialne centre, ki jih je policija dopoldne izgnala iz zasedenega gledališča pri Sv. Ivanu, so popoldne zasedli urad za stike z javnostjo v občinski palači. Zahtevali so srečanje z županom, ta pa jim je poslal podzupana Damianija; začel se je prepir, tako da je moral nastopiti sam Illy, vendar se je vzbudilo zaostro, zato je posegla policija in mladi so se umaknili.

Na 5. strani

Živahni jubilejni Glas harmonike

Več kot 50 godcev na diatonično harmoniko se je na prvomajski popoldan udeležilo tradicionalnega netekmovalnega srečanja pri Domju, ki ga je KD Venturini tokrat že deseti priredilo. Harmonikarji, ki jih je zelo številno občinstvo brez izjeme nagradilo s toplim ploskanjem, so prisli s Trzaskega, Goriskega, Benecije, Furlanije, Istre in Slovenije, njihov starostni razpon pa je bil kar zaznaven: od 9 do 87 let.

Na 6. strani

RIM / POZIV SINDIKATOV CGIL-CISL-UIL PRODIJU IN CONFINDUSTRII

Vprašanje dela je rešljivo samo s sporazumevanjem

RIM - Delo je neodtujljiva pravica vsakogar, zato si bo sindikat se bolj kot doslej prizadeval za postopno odpravo brezposelnosti, zlasti na jugu, a tudi v zaostalih in kriznih predelih severne Italije. Vendar bo mogoče stevilo zaposlenih pomnožiti samo s skupnimi naporii socialnih partnerjev in osrednje vlade, torej s sklenitvijo nacionalnega pakta za delo. To so poudarili predstavniki Cgil, Cisl in Uil na glavni prvomajski proslavi v Catanii, pa se na drugih manifestacijah vzdolž Italije, od Lacija in Toskane do Piemonta in Furlanije-Juljske krajine. Na deželni shodu v Trstu ter na zborovanjih v Miljah in Nabrezini, kjer so nastopili tudi slovenski govorniki, so izrecno poudarili potrebo po etničnem sožitju in sprejemu Slovenije v Evropsko unijo, saj bo to mejno območje samo na ta način lahko spet doživelo gospodarski, kulturni in družbeni razcvet.

Na 2. in 3. strani

JAVNE FINANCE / PO TREH ZAPOREDNIH NAZADOVANJH ITALIJE

Moody's namerava izboljšati oceno italijanskega dolga

RIM - Končno se tudi tujina pripravlja, da Italiji prizna njena prizadevanja za sanacijo javnih računov in to je po zadnjih volitvah že drugi ugodni trenutek za njeno valuto, ki je včeraj po poldrugem letu spravila marko spet pod 1.020 lir. Ugledna ameriška ocenjevalna agencija Moody's je namreč na prvomajski večer napovedala, da bo postavila italijanske javne račune pod mikroskop, in to z namenom, da izboljša oceno o njenem dolgu v tujih valutah. Po treh zaporednih nazadovanjih na lestvici zanesljivosti, do katerih je prišlo leta 1991, 1992 in 1993, se torej Italiji zdaj obeta zasluček trenda in izboljšanje položaja na mednarodnih trgih. Trenutno znana ocena italijanskega dolga v tujini A1 (najvišja je trojni A), kar postavlja državo na šesto mesto v družbi s Korejo, Malezijo in Portugalsko. Predstavniki agencije Moody's Vincent Truglia je včeraj pojasnil, da se bo proces revaloracije ratinga koncal najpozneje v treh mesecih, Italiji pa je priznal, da je od svojega zadnjega nazadovanja naredila veliko za izboljšanje javnih računov, z zadnjimi volitvami pa si je zagotovila tudi perspektivo stabilnejšega političnega položaja.

Na 9. strani

florgiulia
GARDEN

SOBNE, BALKONSKE
IN VRTNE RASTLINE

PO UGODNIH CENAH

OD 27. IV. DO 5. V.

ČUDOVITA RAZSTAVA
»BONSAI«

ODPRTO VSAK DAN
VSTOP PROST

STARANZANO - Strada delle Acacie 5
Tel. 0481/481715

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

D'Alema postavlja pogoje Di Pietru

Tajnik DSL je zahteval, naj Antonio Di Pietro podpiše program Oljke, ce želi vstopiti v vlado.

Stran 2

Bossi: CLN za Padanijo

Lider Severne Lige Umberto Bossi predlaga ustanovitev CLN-ja, Odbora za osvoboditev Padanije, kjer naj se uveljavi tudi avtonomni sindikat.

Stran 2

Avstrijska podpora manjšinam

Avstrija bo nakazala 52 milijonov silingov za delovanje manjšinskih ustanov. ZSO in NSKS se nista uskladili predloga, kako porazdeliti del, namenjen slovenski manjšini na Koroskem.

Stran 4

Kongres tržaskih kovinarjev

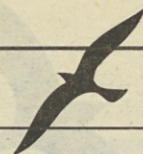
Začel se je 10. kongres trzaskega sindikata kovinarjev FIOM-CIGL. V poročilu je tajnik Galante naglasil, naj resitev gospodarske krize ne bremeni samo delavcev.

Stran 5

Maji v Bregu

V Bregu so povsod že zrasli maji (ponekod so jih že začeli podirati), medtem ko se v Dolini z današnjo razstavo domačih umetnikov začena tradicionalna Majenca.

Stran 6

RIM / Z OSREDNJE PRVOMAJSKE PROSLAVE CGIL-CISL-UIL V CATANII

Delo in razvoj juga pogoj za enotnost med Italijani

Cofferati, D'Antoni in Larizza: Prodi mora izpolniti dane obljube

RIM - Zaposlovanje, razvoj juga in utrjevanje socialne države ob njeni prenovi: to so bile osrednje teme, ki so se jih dotaknili voditelji Cgil Sergio Cofferati, Cisl Sergio D'Antoni in Uil Pietro Larizza na glavni prvomajski proslavi v Catanii. Praznik za delo, kakor so ga poimenovali, je privabil na trg pred stolnico 40.000 ljudi, zunaj trga pa je ostalo drugih 10.000. V veličastni povorki je bilo sto zupanov z vseh koncev Sicilije, nepricakovano visoka udeležba na manifestaciji pa je le se potrdila resnost otoške krize; medtem ko je v državnem merilu nezaposlen vsak dvajseti človek na sto, je tu stopnja brezposelnosti dvakrat višja.

Medtem ko sta predsednik republike in papež v Rimu opozorila na dramo tistih, ki sploh ne vedo, kaj je služba, so sindikalisti na Siciliji zatrdili, da bo vprašanje dela preizkusni kamen za Prodijevo vlado; če bo izpolnila obljube iz volilne kampanje, bo utrdila tudi enotnost države, ko pa bi se to ne zgodilo, bi bile posledice zelo hude, so poudarili. »Sindikat je enoten, zdaj gre poenotiti se Italijane,« je dejal D'Antoni ob pripombi, da je problem juga obenem nacionalni problem, zato je treba vprašanje zaposlenosti hitro rešiti s tvornimi pogajanjimi med vlado in socialnimi partnerji, to se pravi s sklenitvijo »nacionalnega pakta za delo«. Cofferati ga je dopolnil rekoc, da je potrebno zdajšnjo gospodarsko rast povzdigniti v razvojni si-

stem, ki bo v popolnem skladu z razpoložljivimi resurzi in z zaščito okolja; skratka, skrajšati je treba delovni čas in spodbuditi k dejavnostim socialnega značaja.

S koncertnega odra na Trgu San Giovanni v Rimu, kjer so pred polmilijsko publiko nastopili tudi Sting, Ligabue in Zucchero, mu je Walter Veltroni na daljavo odgovoril, da bo vlada razmahnila turizem in tehnološke inovacije, najprej pa se bo lotila zaposlovanja, in to vzporedno z obnovitvijo solskega sistema. Minister za delo Tiziano Treu je soglasal, a opozoril prebivalstvo juga, da dela ni mogoče zagotoviti z dekretom. Larizza je v Catanii posvaril bodočo vladno ekipo, da sindikat ne bo sprejel nobenega njenega ukrepa, ki bi ogrozil socialno državo, a hkrati opomnil Confindustrio, da ne bo pristal na kakršno koli okrnitev pravic delovnih ljudi.

Sindikalni voditelji so se dotaknili seveda tudi zgočega problema nesreč pri delu, ki so za državo, o kateri pravimo, da je civilizirana, prava sramota. Zahtevali so, da vlada cimprej do kraja uveljavi zakon 626.

Manifestacije so bile tudi pred stolnico v Milanu (kjer so se zbrali tudi »cobasi«), Bologni (prvič so bili navzoči predstavniki prizadetih oseb), Turinu, Genovi, Savoni, La Spezii, Firencah, Carrari, Perugii in drugod, tako tudi v Pussj vasi na Videmskem, ki je simbol obnove po strahovitem potresu z dne 6. maja 1976.

Sergio Cofferati (CGIL)

Sergio D'Antoni (CISL)

Pietro Larizza (UIL)

BOSSI / MED PRVOMAJSKIM KRIŽARJENJEM

»CLN za secesijo Padanije«

Lider »Lumbardov« zagovarja avtonomni sindikat za Severno Italijo

COMO - Prvomajskega križarjenja po Comskem jezeru se je kljub slabemu vremenu udeležilo 400 pripadnikov Severne Lige, ki jim je Umberto Bossi orisal strategijo za prihodnje obdobje. Najprej bo treba uveljaviti »trikotnik«, kot mu pravi prvi mož »lumbardov«, med Ligo, »parlamentom« iz Mantove in »vlado Padanije«, obenem pa bo treba ustanoviti nov CLN, Odbor za nacionalno osvoboditev, ki bo vodil »demokracijske operative pobude«, kot je na primer referendum o pravici do odcepitve Padanije, kot Bossi pravi Severni Italiji.

V resnici je italijanska država ze razdeljena na dva dela, trdi Bossi, za katerega sta se uveljavila dva različna gospodarska sistema, kljub temu pa »hoče Rim obdržati osrednjo blagajno. Jaz pa trdim,« pravi Bossi, »naj Rim ima

svojo blagajno, Sever pa svojo. Če jim bo treba pomagati, bomo že pomagali, vendar nič več skupne blagajne!«

Bossi se je zavzel tudi za prenovitev avtonomnega sindikata, ki naj se se bolj jasno zoperstavi »starim sindikatom«, ki podpirajo vlado in dovoljujejo največje odtegljaje na plačah, kar jih beležijo v Evropi. Nadalje je Bossi podprl tudi zamisel, da bi spet uvedli različne plače na Severu in na Jugu Italije: »Tako bo lahko italijanski Jug postal sredozemski Tajvan.«

Medtem pa je senator Severne Lige Francesco Speroni v intervjuju izrazil mnenje, da ni odvisno od Severne Lige, če bo Sever stopil na pot secesije: »Državljeni so razjarjeni, lahko bi nas povsem spontano postavili pred alternativo: ali ravnate z nami tako, kot je prav, ali pa se bomo pobrali iz te države...«

RIM / ČE ŽELI V VLADO

D'Alema: Di Pietro naj podpiše program Oljke

Bianco zahteval plenarno srečanje Oljke o sestavi vlade

RIM - Oljka se pripravlja na srečanje s predstavniki Kartela svoboščin, s katerimi naj bi se pogovorili o možnosti, da bi opozicija prevzela predsedstvo enega od domov parlamenta. Kot pripravo na to srečanje sta lider Oljke Romano Prodi in njegov namestnik Walter Veltroni včeraj sklicala načelnike parlamentarnih skupin Oljke iz prejšnjega mandata. Prodi, ki je bil doslej zelo zgovoren z novinarji, je bil včeraj nenavadno redkobeseden. Rekel je, da dela in nima hudi problemov pri oblikovanju vlade.

Prodi in Veltroni se bosta danes sestala tudi s Severno ligo in Stranko komunistične preno-ve. S tem bosta končala krog srečanj z zavezniki in nasprotniki in očitno bosta imela jasnejšo sliko o tem, kako sestaviti vladni mozaik in ga uskladiti tudi s predsedstvi parlamentarnih komisij. O tem vprašanju je Prodi že govoril s komponentami Oljke na dvostranskih srečanjih, včeraj pa je tajnik Ljudske stranke Gerardo Bianco predlagal plenarno srečanje liderjev Oljke, na katerem naj bi Prodi predstavil organigram svoje vlade.

Sedanji premier Lamberto Dini je novinarjem povedal, da vlada se ni zasnova in da zato ni še odločeno, da naj bi prevzel zunanjje ministrstvo. Vprašanje je po Dinijevih besedah se odprto. Toda ali bi Dini lahko prevzel predsedstvo zbornice,

kot bi baje sam zelel? Tega ne more, dokler je se premier, naj bi Mirku Tremagli (NZ) zagotovil Antonio Di Pietro.

Tajnik Demokracijske stranke levice Masimo D'Alema se ni dotaknil organigrama vlade, vendar je opozoril, da bo moral Prodi prisluhniti tudi zahtevam SKP. D'Alema je tudi dodal, da upa, da se bo italijanska levica organizirala po britanskem vzorcu in da bodo v isti stranke bolj zmerne in bolj radikalne komponente. Združitve ni za voga-lom, ampak je stvar bolj oddaljene perspektive. Besede tajnika DSL pa so vsekakor izzvenele kot poskus približevanja Faustu Bertinottiju.

Jasno mejo je D'Alema začrtal tudi glede Antonia Di Pietra, ki se je v teh dneh večkrat srečal z Romanom Prodiem. Bivši sodnik lahko vstopi v vlado kot vodja nekega gibanja, če podpiše program Oljke, v nasprotnem primeru je lahko v vladi kot tehnik, vendar ne more oblikovati lastnega gibanja, je menil D'Alema. Proti Di Pietrovem sodelovanju v vladi se je izrekel milanski poslanec SKP Giuliano Pisapia, medtem ko je predstavnik Nacionalnega zavezništva Mirko Tremaglia skušal prepričati bivšega sodnika, da je njegovo mesto z zmernimi silami desne sredine. Kaze torej, da je vprašanje morebitne Di Pietrove odločitve se prisotno, vendar ni več središčno kot v prejšnjih tednih.

NOVICE

Potrtili kazen za Craxija

MILAN - Milansko prizivno sodišče je včeraj potrdilo razsodbo prvostopenjskega sodišča, ki je nekdanjega tajnika PSI Craxija obsodilo na 5 let in šest mesecev zapora zaradi zadeve ENI-SAI (crni skladi za 16 milijard lir, s katerimi so podkupovali stranke in politike). Razsodbo so izrekli v odsotnosti obsojenca, ki je na varnem v tunizijskem Hamametu. Z včerajšnjo razsodbo je italijansko sodstvo nekdanjega socialističnega voditelja že obsodilo na skupnih 25 let zavora.

Alpijeva in Hrovatin: zaslišali Carmen Lasorello

RIM - Namestnik rimskega državnega pravdnika Giuseppe Pititto je včeraj zaslišal novinarko druge televizijske mreže Carmen Lasorello v sklopu preiskave o umoru novinarkarke Ilarie Alpi in televizijskega snemalca Mirana Hrovatina. Lasorella je bila leto dni po umoru Alpijeve in Hrovatina žrtev podobne zasede v Mogadišu, v kateri je življenje izgubil televizijski snemalec Marcello Palmisano. Javni tožilec Pititto je obenem ukazal obdukcijo Alpijeve, tako da bi končno pojasnili dinamiko dvojne umora.

Delegacija SVP v Avstriji o volilni rezultatih v Italiji

BOCEN - Delegacija Junitotirske ljudske stranke (-SVP), ki sta ji načelovala politični tajnik Siegfried Brugger in predsednik bocenske pokrajine Luis Durnwalder, je na Dunaju avstrijskega zunanjega ministra Schüssla in predsednika Klestila seznanila z rezultati in pomenom italijanskih političnih volitev. SVP, ki je na volitvah podprla Prodijevo Oljko, je prepričana, da je zmaga Oljke »pomembno znamenje za evropsko sodelovanje«.

POLITIKA / KARTEL SVOBOŠČIN

Fini svari Berlusconi, naj vodi dosledno opozicijo

RIM - Berlusconi bo ohranil liderstvo Kartela svoboščin, če bo znal voditi odločno in stalno opozicijsko politiko. Tako je odgovoril tedniku Panorama Gianfranco Fini, je pozneje trditve omilil rekoc, da jo je Panorami zagodel tiskarski skrat in je govoril o dosleni in ne o stalni opoziciji. Odgovor predsednika Nacionalnega zavezništva jasno kaže, da je poraz na volitvah krepko zaostрил odnose v desnosredinskem kartelu in da jih na pol tajno srečanje v nekem rimskem hotelu ni uspelo ublaziti.

Oster Finijev stavek je jasno opozorilo Silviu Berlusconi v času, ko se poraženi kandidat za premiera pripravlja na pogajanja z Oljko, da bi Kartel svoboščin dobil predsedstvo enega od dveh domov parlamenta. Pomembno je dejstvo, da se je Fini odločil za jasen opomin v času, ko v Forza Italia prevzemajo krmilo gibanja »golobice«, ki jih vodi Gianni Letta.

Fini se je v pogovoru z novinarji Panorame zavzel za večjo kohezijo Kartela in poudaril, da se ne sme več ponavljati primer iz prejšnjega mandata, ko so sile desnosredinske koalicije zavzemale do problemov različna stališča. Priznal pa je, da je radikalnost nekaterih stališč Kartela najbrž prestrasila volilce. Zlasti naj bi to veljalo za predsedniško republiko, ki je za Kartel vrednota za volilce pa grožnja.

Medtem ko Forza Italia se ni reagirala na Finijevo izjavo, je Krščanski demokratski center začel včeraj razpravo, ki naj bi vodila k združitvi z Buttiglionejevo CDU. Tajnik Pierferdinando Casini je zagotovil, da sredinske komponente Kartela ne bodo prisluhnile snubljenju Lamberta Dinija in bodo ostale v opoziciji. Vzdušje v stranki pa je kljub temu naelektrono zaradi nasprotij med tajnikom Casinijem in predsednikom Clementejem Mastello.

PACCIANI / MOTIVACIJA OPROSTILNE RAZSODBE

Ni bilo trdnih dokazov o krivdi

Zaradi tajnosti novih prič pa niso pristali na odložitev procesa

FIRENCE - Včeraj so končno sporočili motivacijo razsodbe, s katero so 13. februarja florentinski sodniki presenetljivo oprostili Pietra Paccianija. Sodnik Francesco Carvisiglia je v 251 skoraj leposlovnih straneh motivacije v bistvu navedel predvsem, da sodstvo ni imelo niti enega trdnega in zanesljivega dokaza, ki bi potrjeval obtožbo, da je Pietro Pacciani res »posast in Firenc«. Uvodoma se je sodnik dotaknil tudi najbolj kocljive in sporne teme, in sicer sklepa sodnikov, ki niso osvojili zahteve javnega tožilca Piera Tonyja o prekinitvi razprave, tako da bi lahko zaslišali nove stiri prič. Zahteva so sodnemu zboru sporočili 13. februarja, dan po aretaciji Maria Vannia, ki se je znašel za zapahi prav po zaslugi teh novih prič.

Kot je navedel Carvisiglia, te odločitve niso sprejeli, ker je javni tožilec zateval premor v pričakovanju sklepa državnega pravdnistva o preključu tajnosti glede imen novih prič. S sodnega vidika je bila taka zahteva nesprejemljiva, ker preiskovalni organ in to celo v predhodni preiskavi ne more pogojevati kazenskega procesa. Se več, Carvisiglia ni varčeval s kritiki na račun državnega pravdnistva, ki je prikrivalo imena prič, ta pa so prisla na dan že nekaj ur po oprostitilni razsodbi za Paccianija. Po njegovem pravdnistvo sploh ni hotelo, da bi se te

nove prič pojavile na procesu.

Po tem uvodu je Carvisaglia enega za drugim iznicil vse obtežilne dokaze proti Paccianiju od beležke, ki naj bi pripadala Horstu Meyerju, ene od žrtev leta 1983, do naboja, ki so ga našli v Paccianijevem vrtu. Sodnik izključuje, da je kdo od preiskovalcev podtaknil naboj, a iz njegovega spisa bi lako marsikdo pomislil, da se je to res zgodilo. Seveda je sodnik do skrajnosti negativen do Paccianija. Po njegovem »laže o vsem« razen o svoji identiteti. To pa ne, ker je prebrisal in zviti, temveč, ker je pokvarjen grobian in povsem iracionalen. Za Carvisaglia pa je povsem nesprejemljiva teza, da ima Pacciani vse vedenske in psioloske značilnosti serijskega morilca. Paccianu je bilo treba namreč dokazati njegovo krivdo in ne, da bi lahko bil potencialni morilec.

Reakcije prizadetih, javnega tožilca Tonyja in državnega pravdnika Luigija Vigne, so bile seveda zelo previde. Pietro Tony je povedal, da motivacije ni se podrobno analiziral. Luigi Vigna pa spostuje sklep sodnikov, a je včeraj le branil odločitev javnega tožila, ki ni hotel navesti imen novih prič. Vsekakor pa je prislo v preiskavi o »florentinski posasti« do premika. Vignia je povedal, da so od prvotnega iskanja serijskega morilca, prešli na iskanje serijskih umorov, ki jih je zagrešilo več oseb.

**DANES
V OSPREDJU**

Pakt za delo naj bo glavno orožje v boju zoper brezposelnost

TRST - Ko so pred dobrimi sto leti sindikalni voditelji obudili 1. maj kot praznik dela in delavcev, so zahtevali, naj se delovni dan skrajša na 8 ur. Ob mednarodni solidarnosti so ta cilj dosegli, pridobili pa so se druge socialne pravice in z njimi vtisnili delu pečat dostojanstva. Danasnja prvomajska proslava bi morala biti priložnost za to, da na evropski ravni izberimo se dodatno skrajšanje delovnega časa na 35 ur tedensko, kot je uspelo nemškemu kovinarjem, ne da bi bili prikrajšani na plači; tako bi pridobili več sto tisoč novih delovnih mest. Ker s tem se ne bi resili problema brezposelnosti, bi morali zaposliti mlade z delom na socialnem, naravovarstvenem in kulturnem področju, odpraviti vsako vrsto izkoriščanja, preosnovati solski sistem ter razviti poklicno usposabljanje in preusmerjanje.

To je poudaril pokrajinski tajnik sindikata gradbincev Fillea-Cgil Renato Kneipp med deželnim shodom na Trgu Unità, preden je spregovoril namestnik državnega generalnega tajnika Cisl Raffaele Morese.

Slavje se je začelo z zborom na Sentjakobskem in Garibaldijevem trgu, od koder je 10.000-glava množica uprizorila povorko skozi mestno središče do Velikega trga, kjer se je krepko razredčila. Zborovanja sta se udeležila tudi novoizvoljeni se-

nator Fulvio Camerini in sindikalna delegacija iz Slovenije s predsednikom Konfederacije 90 Borisom Mazalijem na čelu, pa se zastopstvo policijskega sindikata Siulp.

Raffaele Morese je o letošnjemu prazniku dela - ali bolje, prazniku za delo - pripisal izjemen pomen iz treh razlogov. Prvič, ker smo na pragu nove Evrope, ki pa je sprico 18 milijonov brezposelnih ne bo mogoče zgraditi z osiromašitvijo socialne države, kot to predlaga kancler Kohl, temveč z nje-

no okrepitevijo, »kajti brez socialne države ne bo splošnega blagostanja«. Drugič, ker je dozorel čas za oblikovanje enotnega sindikata, ki ne bi bil zgolj seštevek Cgil, Cisl in Uil, temveč organizacija vseh delovnih ljudi ne glede na politično prepričanje in veroizpoved, ki ne bi več štela le plač, ampak splošne dohodke in delojemalce obravnavala tudi kot potrošnike in varčevalce; »upamo, da bomo enotnost praznovali že 1. maja 1997,« je zazel Morese. In tretjič, ker je zmaga Olj-

ke odprla vrata stvarni možnosti, da pride do resničnega socialnega in ekonomskega zasuha v državi. »Prodija pozdravljamo, vendar bomo delo nove vlade ocenili po tem, kako bo reagirala na naše zahteve,« je poudaril govornik in zahteve navedel: porenitev denarja, zmanjšanje javnega dolga, pregon davčnih utaj, naložbe na jugu in skrajšanje delovnega časa v zameno za »fleksibilnost« prejemkov. V ta namen morajo socialni partnerji in vlada skleniti »pakt za delo«.

Renato Kneipp je med drugim naglasil nujno po zagonu diplomatskih pobud za vstop Slovenije v Evropsko unijo, ki bi pospešil gospodarske odnose med sosedama, kot tudi za pravično zakonsko zaščito slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. To bi iz Trsta spet ustvarilo osrednje stičišče gospodarskih in kulturnih tokov med Evropsko unijo in vzhodom s posebnim poudarkom na območju Alpe-Jadrana.

Drago Gasperlin

Udeležencem prvomajskega sprevoda v Trstu je na Trgu Unità spregovoril Raffaele Morese. Spodaj pa posnetek s prvomajskega shoda v Nabrezini, kjer je slabo vreme ponagajalo prirediteljem (Foto Balbi/KROMA)

Politični zasuk naj nam bo šele odskočišče

MILJE, NABREZINA - Tudi prvomajski proslavi v Miljah in Nabrezini sta zadobili svojstven pečat, ki ga označuje socialno in politično nelagodje.

Pokrajinski tajnik Cgil Riccardo Devescovi je na Marconijevem trgu zaskrbljeno obravnaval lokalno komisarstvo upravo in siceršnje politične razmere pri nas, ki so v nasprotju z usmeritvijo na državni ravni. Od tod ugotovitev, da se »severovzhod končuje sto kilometrov pred Trstom« in da bo zato težko rešiti krajevne probleme. Ti zadevajo sanacijo bivše Aquile, načrt za plinski terminal, razmah turizma oz. terciarnega sektorja in stopnjevanje brezposelnosti, ki terja zasuk v ekonomski politiki. Protokol o soglasju za gospodarski preporod Trzanskega gre prerasti s pomočjo »pakta za delo«, ki naj sloni na dajanju prednosti delu, na obrambi socialne države in na zaščiti osebnih dohodkov. Pakt naj se sklene med socialnimi partnerji in subjekti, ki so odgovorni za finančno-investicijske mehanizme.

V slovenscini je spregovorila Vladimira Vodopivec. Prvi maj je označila tudi kot »možnost za razmislek o hudem problemu mladinske brezposelnosti, ki obremenjuje nas družbo in onemogoča njen normalni razvoj«, sicer pa pozdravila okoliščino, da so delovni ljudje obsodili na propad puhle obljube politikov iz prejšnjih let.

Pred spomenikom padlim na trgu v Nabrezini, kamor so udeleženci kraske proslave prišli v povorki iz kriskega Ljudskega doma, sta spregovorila pokrajinski tajnik Uil Gianluigi Renna in v slovenscini Igor Canciani. Renna je obnovil strategijo sindikatov, ki sloni na skrajšanju delovnega časa kot sredstvu za doseg ravnesja med razvojem tehnologije in ustavno pravico ljudi do dela. Canciani pa je sprico navdušenja nad prevlado leve koalicije posvaril pred zmotnim prepričanjem, da je ta zmaga za sama po sebi jamstvo za svetlejši jutri. To velja se zlasti za devinsko-nabrezinsko občino, kjer je desnica prodrla že drugič zapored. Govornik je pozval demokrate, naj si spet prilastijo vsebino in bogastvo svoje prvotne, a potem otrple družbenopolitične osveščenosti z organizirano in s solidarnostjo zaznamovano dejavnostjo na vseh področjih. »Postanimo spet sestavni del množičnih gibanj kot v 70. letih, ko smo skupaj izbojevali boljše delovne in življenjske pogoje, odpravimo ustaljene obrednosti in vrnimo 1. maju njegovo pravo vrednost,« je zaklical Canciani ob želji, da to ne bi bilo zadnje prvomajsko slavje v Nabrezini. (dg)

Na Trgovinski zbornici ob 1. maju podelili 21 priznanj za zvestobo delu

TRST - V veliki dvorani Trgovinske zbornice je bila 1. maja tradicionalna podelitev priznanj za zvestobo delu. Zvezdo za delovne zasluge je tokrat prejelo 21 izbrancev iz vseh starih pokrajin v deželi. To so: Diego D'Andrea, Ennio De Vivo, Liliana Negri, Franco Rustia, Giordano Sanzin in Vito Sfecchi (vsi iz Trsta), Pietro Bellucci (Tržic), Emidio Tasca (Gorica), Remo Farneti (Starancan), Italo Pettarin (Gradišče), Gastone Bolognin, Pietro Menza, Sante Piva, Maria Rosa Toffolo in Sergio Variglia (vsi iz Pordenona), Giacomo Bortolin (Porcia), Sergio Montali (Rovereto in Piana), Alfio Nonino (Videm), Maria Milocco (Torreano), Giorgio Penzo (Latisana) in Livo Roja (San Daniele del Friuli).

Slovesnosti so se udeležili med drugimi podzupan Roberto Damiani, prefekt Mario Moscatelli in deželni odbornik Cristiano Degano, slavljenca v goste pa je v imenu odsotnega zborničnega predsednika nagovoril Giorgio Ret. Prejemnikom priznanja je pripisal velik prispevek k družbeno-gospodarskemu razmahu teh krajev oziroma k splošnemu blagostanju, v isti sapi pa poudaril, da podoživljamo zgodovinski trenutek, in opozoril na vse tiste, ki so brez dela, zlasti se mlade. Leta 1994 smo na Trzaskem izgubili več kot 2.000 delovnih mest, je poudaril, lani pa se je stanje malo izboljšalo, saj je negativni saldo med številoma odpusčenih in najetih delovnih moči znašal le še 177.

NA ZBOROVANJU V GRADIŠČU

Ob delavcih na shodu tudi predstavniki delodajalcev

GORICA - Osrednja prvomajska manifestacija v priredbi sindikalnih zveze CGIL/CISL/Uil na Goriskem je bila tudi letos v Gradišču, sredi mestnega parka, kjer sta govorila koordinator »Teritorialnega pakta« dr. Enzo Bevilacqua in pokrajinski tajnik sindikalne zveze CGIL Giuliano Bon. Tudi letos je bila na manifestaciji prisotna delegacija Svobodnih sindikatov Slovenije iz Nove Gorice. Zborovanja sta se udeležila tudi senator Darko Bratina in poslanec Mario Prestamburgo. Tako kakor v vseh krajih v državi, je bila osrednja tema prvomajskega shoda prizadevanje za odpiranje novih delovnih mest, boj proti nezaposlenosti, ki je se kako prisotna tudi na Goriskem in zlasti med mladimi. Posebnost osrednjega sindikalne-

ga zborovanja na Goriskem pa je v tem, da so se udeležili tudi predstavniki delodajalcev, kar gre razumeti kot potrdilo o skupnih nastopih in prizadevanjih za uresničevanje takoimenovanega »Teritorialnega pakta«, dogovora o usklajenem pristopu vseh gospodarskih in družbenih subjektov s ciljem uravnavanja splošnega in gospodarskega razvoja, ki pa ne sme sloneti zgolj na dobičku, ampak mora težiti k odpiranju novih delovnih mest, k zmanjšanju nezaposlenosti.

Samo hiter gospodarski razvoj, ki temelji na trznem gospodarstvu, ne zadostuje, saj tak razvoj (in izkušnje) ne zmanjšuje, oziroma odpravlja nezaposlenosti. Prav zato je potreben dogovor med vsemi družbenimi dejavniki,

sta poudarila govornica in »Teritorialni pakt« omenila kot uspešen primer pristopa do razreševanja težkih družbenih vprašanj.

Giuliano Bon je v svojem posegu seveda omenil tudi izid nedavnih parlamentarnih volitev in izrazil zadovoljstvo nad zmago le-

vosredinske koalicije, ob tem pa glasno opredelil stališče sindikatov. »Nismo sindikat Oljke, smo sindikat delavcev in se bolj sindikat tistih, ki zaposlitve nimajo«.

Med govorom pokrajinskega koordinatorskega Teritorialnega pakta je manjša skupina pripa-

dnikov COBASA skusala kontestirati, vendar je kmalu utihnila. Predstavniki Zelenih pa so ob priložnosti prvomajskega shoda v Gradišču razdeljevali letak v katerem pojasnjujejo razloge nasprotovanja gradnji plinskega terminala v Tržicu.

G L O S A

Ali se je Saragatu posrečila reforma Farnesine?

JOZE PIRJEVEC

Med svojim studijskim bivanjem v Londonu sem prisel tudi do nekaterih ugotovitev in informacij, ki se mi zde primerne za današnjo glosso. Vecinoma sem delal v Institutu za mednarodne zadeve, ki stoji nedaleč od West Enda in je nekakšna Meka za opazovalce in raziskovalce sodobnega političnega dogajanja na svetu. »Chatam House« ima namreč na razpolago ogromno biblioteko, v kateri je mogoče najti najsodobnejšo politološko in zgodovinsko literaturo, kar 700 različnih revij in celo vrsto drugih materialov (od časopisnih izrezkov do zapisov radijskih oddaj z vseh kontinentov), ki nudijo možnost hitrega obema pa tudi izčrpnega pregleda vseh bistvenih vprašanj našega časa. Ker sem se lotil pisanja zgodovine tretje balkanske vojne, kot pravim dogodom na Hrvaškem in v Bosni med leti 1991-1995, se mi je zdelo torej primerno začeti raziskavo prav tu. In moram reči, da se nisem zmotil: vrnil sem se s celim kovčkom fotokopij, saj menda v zadnjih letih ni bilo mednarodne krize, ki bi vzbudila toliko pozornosti kot prav tista, kateri smo pričali v nasi sosescini. Pri tem se mi zdi vredno omeniti, da je v množici zapisov, brosur in člankov, posvečenih tragediji v osrčju bivše Jugoslavije, prvič mogoče zaslediti tudi slovenski glas. V prete-

klosti nas v »Chatam House« tako rekoč ni bilo - odkar smo dobili svojo državo pa prisluhnejo tudi našemu mnenju in nas enakovredno postavljajo v svoje zbirke in na svoje knjižne police. To je seveda pomembno, pa tudi obvezujoče: pomeni, da se vključujemo - vsaj s teksti, napisanimi v nemščini ali se bolje v angleščini - v mednarodni intelektualni krog, kar seveda zahteva od nas, da se posebno pazimo na kvaliteto svojih prispevkov pa tudi prevodov. Kajti mnenje, ki si ga bodo ustvarili o nas, bo odvisno tudi od tega.

Kljub temu, da sem osredotočil svoje zanimanje predvsem na bosansko temo, se vendar nisem mogel izgoniti skušnjavi, da bi ne sel tudi v arhiv britanskega Foreign Office-a in pogledal, kaj je najti v pravkar dostopnih dokumentih iz leta 1965. Seveda sem pregledal predvsem dosjeje, ki so posvečeni dogajanju v Jugoslaviji, čeprav tudi Italije nisem povsem zanemaril. V indeksu na to temo je vzbudil mojo pozornost naslov o »italijanskem zunanjem ministrstvu«. Naročil sem ga in v njem med drugim zvedel, da je Farnesina - »grda to-

da moderna palača« nedaleč od olimpijskega stadiona, v kateri so uradi italijanskega zunanjega ministrstva - prvotno bila namenjena glavnemu sedežu Mussolinijeve fašistične stranke. Fašistična crnina pa se je po mnenju britanskih opazovalcev vredno Italijanske diplomatske elite tudi sicer, saj o njej pišejo, da je »v njenih vrstah najti številne privržence monarhi- je, desnice, pogosto celo skrajne desnice«. To naj bi vzbujalo nelagodje med mlajšimi generacijami italijanskega političnega razreda, kar je tudi vzbudilo socialdemokratskega prvaka Giuseppeja Saragata, da se je lotil reforme zunanjega ministrstva. Izhajajoč iz izkušnje zadnjih tridesetih let (predvsem pa tiste, ki nas se pogojuje), se sprašujem, ali se mu je to povsem posrečilo.

AVSTRIJA / IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA

Letos 52 milijonov šilingov za manjšine

Slovincem 18 milijonov šilingov - ZSO in NSKS še nista uskladili predloga o porazdelitvi

CELOVEC, DUNAJ - Avstrijska država bo v letošnjem letu za pospeševanje svojih manjšin iz državnega proračuna prispevala 52 milijonov šilingov. To je državni zbor sklenil v okviru pravkar končane proračunske razprave. Vsota se v primerjavi z letom 1995 torej - kljub varčevalnemu paketu, ki je zajel skorajda vsa področja - ni zmanjšala, kar so predstavniki manjšin pozitivno ocenili, čeprav je samoumevno, da bi potrebovali znatno več.

Največji delež državnih podpor bosta tudi letos prejeli obe številčno najmočnejši manjšini - koroski Slovenci in gradiscanski Hrvati. Za njih je v proračunu predvidenih po 18 milijonov šilingov, ostalih 16 milijonov šilingov pa na razpolago Madžarom na Gradiscanskem, Cehom in Slovakom na Dunaju ter v Avstriji uradno priznani narodnostni skupnosti Romov.

Osrednji politični organizaciji koroskih Slovencev, Narodni svet (-NSKS) in Zveza slovenskih organizacij (ZSO) bosta se ta teden skušala uskladiti svoja stališa glede razdelitve dr-

žavne podpore slovenskim ustanovam, društvom in organizacijam, tako da bi na seji 14. maja na Dunaju ne prislo do večjih zapletov. Na zadnji seji sosveta, na katero sta ZSO in NSKS prisla vsak s svojim predlogom, je zadeva namreč zaradi neusklajenosti stališč bila umaknjena z dnevnega reda. Kot znano, predseduje sosvetu za koroske Slovence Marjan Sturm, hkrati predsednik Zveze slovenskih organizacij, njegov namestnik pa je Marjan Pipp, predstavnik Narodnega sveta koroskih Slovencev.

Kot smo že poročali, si vse manjšine želijo višjo državno podporo (prošnje slovenskih organizacij, ustanov in društev za letošnje leto presegajo 75 milijonov šilingov) in tudi govornica Zele-nih za manjšinska vprašanja v državnem zboru Terezija Stojšič je izjavila, da sedanja podpora ne odgovarja dejanskim potrebam manjšin v Avstriji. Zato bi bilo namreč potrebno najmanj sto milijonov šilingov letno, je menila Stojšičeva.

Ivan Lukan

POLITIKA / STRANKE

DSL in LS o volilnih rezultatih

Volilni izidi so okrepili deželno vlado v Furlaniji-Juljski krajini

VIDEM - Vecina, ki podpira deželni odbor Furlanije-Juljske krajine, se je po nedavnih političnih volitvah se okrepila. Tako sta včeraj na novinarski konferenci poudarila parlamentarca Demokratske stranke levice Elvio Ruffino in Antonio Di Bisceglie. Omenila sta, da sicer rezultata političnih volitev ne gre avtomatično prenasati na deželno raven, z uspehom Oljke pa bo lahko deželni odbor vsekakor brez večjih težav nadaljeval na svoji upravni poti in udeležiti program, ki si ga je bil zastavil ob predstavi-

tvi v deželnem svetu.

Parlamentarca DSL sta menila, da bo treba v nadalje se bolj ovrednotiti deželno posebnost, in to predvsem v luči federalistične ureditve države. DSL bo zato nadaljevala sodelovanje s sredinskimi in levicarskimi političnimi silami, ki so združene pod znamenjem Oljke, obenem pa bo izvedla niz kongresov, da bi stranko spremenila v politično silo evropskega socialdemokratskega tipa. Tako naj bi postala tudi deželna DSL, sta izrecno poudarila parlamentarca Ruffino in Di Bisceglie.

Zadovoljstvo nad rezultati političnih volitev je izreklo tudi deželno vodstvo Ljudske stranke. Med razpravo je bilo omenjeno, da se izidi volitev na deželni ravni v marsicem razlikujejo od vsedravnih, kljub temu pa je dosegla Ljudska stranka lep uspeh in ji je tudi uspelo izvoliti enega parlamentarca. Vodstvo se je tudi odločilo, da bo predlagalo strankinemu deželnemu odboru nov statut, iz katerega naj bi izhajala avtonomija deželne stranke, ki naj bi bila federalno povezana z vsedravnno.

CELOVEC

Koroška posrednik med LJ in EU

Konferenca zbora regij

CELOVEC - V koroski prestolnici je včeraj popoldne izdelni glavar Christof Zernatto uradno otvoril posebno zasedanje Zbora evropskih regij v EU in dezele Koroske pod geslom »Regije Hrvaske, Madžarske in Slovenije na poti v Evropsko unijo?«. Posebna konferenca je uvod v redno zasedanje Komisije I Skupščine regij EU danes na gradu Hra-stovice blizu Celovca, na njej pa sodeluje približno 50 udeležencev-strokovnjakov iz več evropskih držav ter iz Slovenije, Hrvaske in Madžarske. Namen konference je proučiti perspektive približevanja srednje- in vzhodnoevropskih držav k današnji petnajsterici v luči aktualnega položaja EU po madridskem in turinskem vrhu, se posebej glede nujnosti in smiselnosti razširitve Unije, reformskih potreb posameznih regij. Prisotno pa je bilo tudi vprašanje osnovnih demokracijskih, clovekovih in manjšinskih pravic ter zakonodaje glede prometa z nepremičninami v teh državah. Tozadevno poročilo o Sloveniji je podala strokovnjakinja za vprašanja evropskega prava Metka Arah, odvetnica v Ljubljani. (IL)

ČENTA / PROSLAVA DNEVA OSVOBODITVE

Pomen upora proti nacifašizmu

Vrednoite Odborništa je treba ohraniti in jih posredovati mlajšim rodovom

S proslave dneva osvoboditve v Centi

CENTA - Pomembna vloga partizanskega gibanja, ki je zaznamovalo tudi takratno stvarnost Terskih dolin, in skrb, da se te vrednote prenesejo na mlajše generacije. To sta bili volilni misli, ki ju je poudaril odbornik za kulturo pri gorski skupnosti za Terske doline prof. Viljem Cerno na osrednji slovesnosti ob 25. aprilu, ki so jo pripravili pred spomenikom padlih v Centi.

Slavnostni govornik je poudaril kolikšno je bilo gorje, ki ga je tudi tem krajem povzročil nacifašizem, proti kateremu so se kot prvi zoperstavili slovenski in furlanski partizani. Cerno, ki je spregovoril v slovenscini in furlanscini, je svoje misli končal z željo, da bi vrednote svobode in solidarnosti lahko tudi po petdesetih letih ostale vodilo v italijanski državi. Na slovesnosti je spregovoril tudi županja iz Cente Mchela Gasparutti. (r.p.)

Podtajnik Barberi pohvalil učinkovitost Furlanije

RIM - Popotresna obnova v Furlaniji je edini primer učinkovitega popotresnega obnavljanja v Italiji. Tako je dejal podtajnik za civilno zaščito Franco Barberi, ki je odprl Dneve volunterstva v civilni zaščiti. Podtajnik Barberi je poudaril, da je bilo obnavljanje Furlanije učinkovito, ker je bila za obnovitev zadolžena avtonomna dežela, to pa je neke vrste predhodnica federalizma, o katerem se danes veliko govori. Drugi nosilni steber učinkovitega obnavljanja pa je bil soglasni sklep, da se najprej obnovi proizvodne obrate in nato stanovanja.

Primer Furlanije je izjema, se zlasti, če ga primerjamo z Irpinijo in Sicilijo, kjer so bile državne naložbe prav tako velike, toda rezultat ni bil pozitiven.

ZSKD se bo 25. maja zbrala na kongresu v Benečiji, da določi nove smernice dela

TRST - Včeraj se je sestalo deželno predsedstvo Zveze slovenskih kulturnih društev in razpravljalo o pripravah na deželni kongres. Novi statut Zveze predvideva, da so občni zbori vsako leto, kongresi, na katerih izvolijo vodstvo organizacije, pa vsake tri leta. Letos bo 30. občni zbor, oziroma kongres v soboto, 25. t. m. v Benečiji.

Na zasedanju bodo delegati društev in skupin izvolili predsednika organizacije in deželno predsedstvo. Po kongresu se bodo sestala pokrajinska predsedstva in izvolila pokrajinske predsestnike, ki postanejo po pravilniku člani najvišjega vodstvenega organa Zveze. Društva in skupine bodo na kongres poslale delegate, stevilo predstavnikov določa pravilnik. Društva imajo pravico imeti na kongresu od enega do pet delegatov in to na podlagi števila članov.

Letošnji kongres Zveze bo jubilejen, vendar se je predsedstvo odločilo za delovno obliko srečanja. ZSKD je lani praznovala 50-letnico povojnega delovanja, kar je zahtevalo veliko organizacijskih naporov. Lani je bil tudi izredni občni zbor, na katerem so predstavniki članic izglasovali novi statut. Naloga kongresa bo začrtati programske smernice delovanja in izvoliti vodstvene organe. Vecina dela bo torej posvečena razpravi o konkretnih problemih.

Predsedstvo Zveze slovenskih kulturnih društev je sklenilo, da bo podelilo priznanja zaslužnim posameznikom, društvom in skupinam, ob drugi priložnosti. Nagrade posameznikom za delo in dosežke potrebujejo večji poudarek in zato jih bodo od slej podeljevali na posebni slovesnosti. (af)

FIOM-CGIL / 10. POKRAJINSKI KONGRES

Kriza naj ne bremeni le delavskih dohodkov

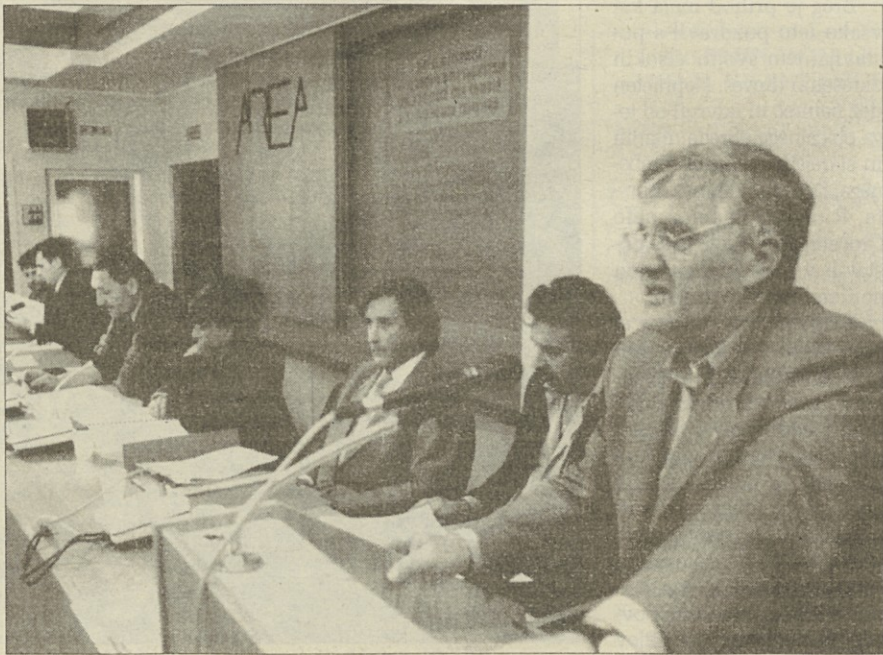
Galante o premoščanju krize in o prenovitvi sindikata

Vloga kovinarjev v družbi, ki se spreminja, in se posebej v okviru tržanskega gospodarstva je tematika desetega pokrajinskega kongresa sindikata kovinarske stroke FIOM-CGIL, ki se je začel včeraj popoldne v konferenčni dvorani Razskovalnega področja pri Padricah.

V uvodnem poročilu je tajnik Bruno Galante naglasil, da se tudi kovinarski sindikat prenavlja, se vedno pa postavlja v ospredje razvojne logike vloge industrijskih delavcev: ravno zaradi tega so bistvenega pomena zahteve po večji zaposlitvi, zmanjšanju delovnega urnika in po sodelovanju pri določanju razvoja podjetij.

V zadnjih letih je sindikat sicer dosegel pozitivne sporazume o ceni delovne sile, vendar dohodkovna politika ne sme sloneti na krčenju delavskih plač, ko pa doslej niso znali učinkovito zavreti inflacije, je mnenja tajnik Galante, za katerega ni sprejemljivo niti, da se uveljavlja vedno večji razkorak med splošno industrijsko rastjo in narasčajoco brezposelnostjo, kar je se zlasti razvidno za Trst, kjer beležimo skoraj 9 odstotno brezposelnost. Dramatičnost tukajšnje krize kaže tudi podatek, po katerem je leta 1963 odpadlo na kovinarje 45% vseh zaposlenih v industriji, danes je njihov delež le 13%, samo lani pa so v tem sektorju izgubili 437 delovnih mest.

Izhod iz krize je po mnenju pokrajinskega

Kongresu je podal poročilo pokrajinski tajnik Bruno Galante (foto Balbi/KROMA)

tajnika FIOM-CGIL treba iskati v novi politiki do mladinske zaposlitve, v boju proti zaposlitvi na črno, v učinkovitejšem nastopu italijanskega gospodarstva na mednarodnih trgih, nikakor pa ne sme sloneti na »fleksibilnosti« oz. krčenju zaposlitve in zmanjševanju dohodkov zaposlenih. V tem okviru morajo odigrati pomembno vlogo tudi krajevne ustanove v sozvočju s prenovljeno vsedrjavno programsko politiko, v tržaskem merilu pa je treba ovrednotiti visoko strokovnost v raznih kovinarskih podjetjih.

Galante je končno posvetil veliko pozornost tudi organizacijski prenovitvi sindikalne organizacije kovinarjev. Pokrajinski kongres FIOM-CGIL se bo zaključil danes.

SINDIKALNA KRONIKA

Nov sindikat SLC-CGIL delavcev komunikacij

Včeraj so v okviru sindikalnega združenja CGIL ustanovili na pokrajinski ravni novo sindikalno organizacijo delavcev komunikacij SLC, v kateri sta se združila dosedanja sindikata FILS (informacije in javne predstave) ter FILPT (posta in telekomunikacije). Za tajnika so izvolili Giorgia Vesnaverja, pri organizaciji nove sindikalne strukture pa bosta sodelovala se Paolo Corso in Roberto Calella.

Novi sindikat, piše v tiskovnem sporočilu, bo deloval na po-

memnem področju komunikacij, ki je iz dneva v dan pomembnejše za sam razvoj vseh proizvodnih dejavnosti. Količina in kakovost komuniciranja pa ne določata samo vsebino in uspešnost gospodarskega razvoja, ugotavlja v svojem prvem tiskovnem sporočilu vodstvo novoustanovljenega sindikata, pač pa tudi uveljavitev svobode in demokracije in to na vseh nivojih, od preproste proizvodnje papirja do najnovejših računalniških tehnologij in telekomunikacij.

ŠOLSTVO / PO »PREPOVED«

Sindikat slovenske šole tuhta, kako naj bi izvedel občni zbor

Sindikat slovenske šole je prejel včeraj uradni dopis tržanskega solskega skrbništva, v katerem ga tržaski solski skrbnik obvesča, da mu ne more izdati dovoljenja za udeležbo slovenskih solnikov na občnem zboru Sindikata slovenske šole. Svojo odločitev je obrazložil z dejstvom, da SSS ni vključen v seznam uradno priznanih solskih sindikatov (odlok 770/95). S tem je dejansko le se pisno potrdil, kar je že povedal pred dnevi tajnici sindikata Marti Kosuti. Sindikat slovenske šole je prvotno izbral prav 2. maj za datum svojega 40. občnega zbora.

Vodstvo sindikata ob slabi novici s solskega skrbništva ni ostal križem rok. Kontaktiral je podpredsednika deželne sveta Milosa Budina, ki je takoj posegel prisolskem skrbniku, poleg tega pa je o novih težavah sindikata obvestil slovenskega senatorja Darka Bratino, da bi v Rimu posegel z ministrom za solstvo Giancarlo Lombardijem.

Seveda se Sindikatu slovenske šole sedaj postavlja vprašanje, kako odgovoriti na skrbnikov sklep. Pred sabo ima dve možnosti. Prva predvideva oklicanje celodnevne stavke, ki naj bi jo solniki izkoristili prav zato, da bi se udeležili občnega zbora stanovske organizacije. Druga varianta predvideva sindikalno zborovanje, in sicer prvi dve ali zadnji dve uri pouka: solniki naj bi izvedli svojo letno skupščino v tem časovnem terminu. Solski skrbnik je namreč doslej se vedno odobril udeležbo slovenskih solnikov na sindikalnih zborovanjih, ki jih je sklical Sindikat slovenske šole, in to tudi v letošnjem letu, ko sindikata ni na seznamu uradno priznanih solskih sindikatov.

To bi bili, seveda, zasilni rešitvi. Prava rešitev bi bilo sele uradno priznanje, za kar ima Sindikat slovenske šole tudi vso pravico, saj je na slovenskih solah daleč najbolj reprezentativna sindikalna organizacija.

Današnji spored TSFestivala

V okviru pobud TSFestivala bo od danes do nedelje vsedrjavno srečanje posvečeno italijanski dramaturgiji. Posvet je odprt javnosti: začel se bo danes ob 16. uri z uradno svečanostjo na Trgovinski zbornici, nadaljeval pa se bo v foyerju Rossettija, kjer bodo razpravljali o usodi italijanskega gledališča tudi jutri in v nedeljo dopoldne.

Pravtako v okviru TSFestivala bo od danes do nedelje ob 21. uri v železniškem vagonu na postaji pri Sv. Andreju ponovitev »Merime«, predstave po tekstu »Sarajevo onstran ogledala« sarajevske begunke Merime Hamulić Trbojević. Zaradi omejenega števila mest, je treba vstopnice rezervirati na tel. številkah 567201 ali 54331.

ZDRAVSTVO

Kmalu prenova glavne bolnice

Z včerajšnjo konferenco za prenovu tržaske bolnišnice mreže, ki ji je predsedoval deželni odbornik za zdravstvo Gianpiero Fasola, so začeli z uradno proceduro za izvedbo prenovitvenih del v tržaski glavni bolnišnici in za ustanovitev novega kardiokirurškega oddelka v bolnišnici na Katinari. Odbornik Fasola je podčrtal, da bo morala deželna vlada najkasneje do 31. maja odobriti izvršilne nacрте za preureditvena dela, sicer bo zapadel rok za pridobitev državnih prispevkov, ki so predvideni za posodobitev bolnišniške strukture na Trzaskem, kar naj bi nato negativno vplivalo tudi na podobni prošnji, ki sta ju deželnim oblastem že naslovili bolnišniški mreži na Goriskem in Videmskem.

Odbornik Fasola je ocenil nacрт za prenovu tržaskih bolnišnic kot najbolj pomemben ukrep na področju deželne sanitarne politike, poleg tega pa je tudi najbolj pereč. Na konferenci so spregovorili predstavniki tudi drugih ustanov, uprav in organizacij, ki delujejo na zdravstvenem področju, oziroma so pristojne za reševanje zdravstvenih vprašanj. Deželni odbor je že najavil, da bo v teku junija poslal medministrskemu odboru za gospodarsko načrtovanje prošnjo za prispevke, s katerimi bodo krili stroške za prenovitvena dela. O prošnji naj bi odbor razpravljaval v kratkem času, kot dokazuje primer finansiranja del za obnovo bivše ustanove IPAMI: prispevek je bil odobren v samih 30 dneh.

SPI-CGIL / POKRAJINSKO ZASEDANJE PRI DOMJU

Kongres sindikata upokojencev

Tajnica Jole Burlo o specifičnih zahtevah priletnih državljanov

V dvorani Venturini pri Domju je včeraj bil pokrajinski kongres sindikata upokojencev SPI-CGIL (na sliki - foto KROMA). Udeležilo se ga je 97 delegatov, ki so jih izvolili na šestih področnih kongresih.

Tajnica tržanskega sindikata upokojencev Jole Burlo je v svojem poročilu naglasila specifične probleme, ki tarejo to

kategorijo: upokojenci se sicer strinjajo s splošno politiko, ki postavlja na prvo mesto zaposlitev in mladinsko brezposelnost, zahtevajo pa, naj prav toliko pozornosti posvetijo vprašanjem zdravstvenega in socialnega zavarovanja za ostarele in nezadostnim pokojninam.

Na kongresu so izvolili novo 33-člansko pokrajinsko vodstvo sindikata SPI-CGIL.

PROTEST / KOLEKTIV ZA SOCIALNE CENTRE

Zasedli urad na Občini

Policija je dopoldne izgnala mlade predstavnike kolektiva Socialnih centrov iz nekdanjega gledališča v bivšem kompenzoriju psihiatrične bolnišnice pri Sv. Ivanu, ki so ga bili zasedli 24. aprila, popoldne pa so si mladi privosčili nekakšno revanso: zasedli so občinski urad za stike z javnostjo v sami občinski palači na Trgu Unità. Kakih dvajset se jih je zaprl v dvorano in zahtevalo srečanje z zupanom Illyjem. Zahteva je po njihovi »filozofiji« povsem logična. Pred dobrih ma letoma jim je tržaski zupan zagotovil - vsaj tako trdijo - da jim bo zagotovil prostor, v katerem bi se lahko srečevali in družili. Odtlej ni bilo nič storjenega. Člani kolektiva so medtem zasedli vrsto praznih ali zapuščenih javnih prostorov, po zadnjem, se svezem izgonu, pa so se odločili, da bodo zahte-

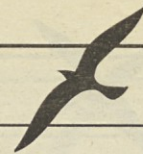

vali srečanje z zupanom prav v prostoru, ki ga je občina namenila za stike z javnostjo.

Zasedba je razjezila zupana. Policisti so dobri dve uri čakali pred občinsko palačo, ne da bi posegli, ker bi lahko

to storili sele po zupanovem posegu. Malo po 19. uri se je podzupan Damiani podal na pogovor z mladimi (na sliki: foto Balbi/KROMA), ki pa se je kaj kmalu spremenil v pravcato prerekanje. Damiani se je

umaknil in zamenjal ga je Illy, toda zaman. Dogovor je bil nemogoč, vzdusje pa tako naelektrilo, da je sef Digosa D'Agostino dal mladim ultimatum, čes, umaknili se boste zlepa ali zgrda. In res so se - zlepa.

NA PRVOMAJSKO POPOLDNE PRI DOMJU

Rekordna udeležba na jubilejni izvedbi Glasa harmonike

Posnetek z desete izvedbe Glasa Harmonike pri Domju (foto KROMA)

Prireditvi je sicer nekoliko zagodlo tudi vreme, predvsem pa so na prvomajski popoldan pri Domju seveda zaigrale harmonike. Tudi v letošnji deseti in torej jubilejni izvedbi je netekmovalno prijateljsko srečanje godcev na diatonično harmoniko, ki ga od leta 1984 prireja KD Fran Venturini, zazvelo v svoji običajni prazničnosti in razigranosti. Glas harmonike je kljub neobetavnemu vremenu privabil k Domju številne navdušence tovrstne glasbene zvrsti, ljubitelje živahnega zvoka diatonične harmonike in pa vse tiste, ki so kratkoma zeleli prvomajski popoldan preživeti v sproščnem vzdušju ljudskega praznika.

Letošnje revije se je udeležilo nad petdeset godcev, večinoma so nastopili posamično, nekaj pa je bilo tudi manjših skupin. Tako je koncert otvoril Trio Venturini, ki ga sestavljajo Denis Novato, Renzo Pockar in Jordan Kralj. Po vrsti igrajo frajtonarce, melodične in spremljujoče orglice, pripravljajo pa se tudi na snemanje svojih avtorskih skladb. Uradni pozdrav prireditvi je podal predsednik KD Fran Venturini, Marjan Spetic, ki je tudi pojasnil »neskladje« med letnico krstnega srečanja, leta 1984, in pa letošnji okrogli jubilej: dve leti je namreč Glas harmonike »obnemel« zaradi preureditvenih del v kulturnem centru Antona Ukmarja. Krajsi premor pa nikakor ni nacerl

prizadevnosti in zagona, s katerim društveni delavci od Domja prvomajski praznik obogatijo s tako pomembno kulturno prireditvijo.

Tudi v duhu počastitve delavskega praznika je revijo začel Miljan Mario Razem, ki je kot običajno zaigral Internacionalo. Po zvokih svečanosti so se oglasili valčki, polke, venčki bolj ali manj znanih ljudskih melodij. Kot rečeno je bila udeležba tudi letos dokaj številna; na odru društvene dvorane se je namreč predstavilo skoro šestdeset godcev, če pri tem upoštevamo tudi zaključno presenečenje: vabilu na oder sta se namreč odzvala tudi naša dva velika mojstra diatonične harmonike, Zoran Lupinc in Denis Novato, ki sta zbranemu občinstvu ponudila res pravi glasbeni užitek. Poleg domaćinov, že omenjenih članov tria Venturini in treh bratov, kot so Emil, Mirko in Tiberio Mauri, so se vabilu na revijo Glas harmonike odzvali se godci s Trzaskega, Goriskega, in sosednje Istre, iz Benecije, Furlanije in pa osrednje Slovenije. V zadnjih letih postaja čedalje vidnejša tudi ženska prisotnost, posebno barvitost so prireditvi dali godci v raznih slovenskih ljudskih nošah. Tudi starostni razpon je bil zaznaven: najstarejši udeleženec je bil 87-letni Emilio Gamboz, najmlajša pa 9-letna Ales Segulin in Uros Lazar iz Zgornjih Skofij oz. Ospa. (dam)

LETOS JE STARO TRADICIJO OBNOVILA TUDI GROČANA

V Bregu so zrasli maji Danes uvod v Majenco

Drevi razstava krajevnih umetnikov, jutri razstava vin

Breg je prihod maja kot vsako leto pozdravil s postavljanjem svojih visokih okrašenih dreves. Neprijeten dez namreč ni odvrnil od tega običajnega obreda mladih in starejših vaščanov Prebena, Doline, Boljunca, Borsata, Ricmanj in letos celo Gročane, ki so svoje maje postavili v noči med zadnjim aprilom in prvim majem.

Po dveh letih so običaj spet obudili v Ricmanjih, kjer so se pac lani in predlanskim morali odreči prireditvi zaradi težav s primernim prostorom. Kot rečeno je letošnja novost maj v Gročani: vsekakor spodbudna zamisel, ki izpričuje živost te nekoliko odmaknjene, a vendar prisotne in organizirane vaške skupnosti. Povsod so postavljanje majev spremljali zvoki godbeniskih sestavov: tako je v Ricmanjih, sicer zaradi dežja v društveni gostilni, zaigrala domača godba na pihala, godba Long Zlunk pa je s svojimi razigranimi koračnicami in lenderji obiskala po vrsti prav vse breske vasi.

Te dni bodo maje tudi se podirali, medtem pa se v Dolini začena tradicionalna majenca. Po postavitvi topola, ki je časovno sovpadalo z maji v ostalih vaseh, je sedaj na vrsti pravi majski obred, ki ga v Dolini spremlja tudi živahen ljudski praznik. Tudi letošnja majenco pestri vrsta raz-

Boljunski fantje po slavnostni prvomajski Barč'ci (foto Magajna)

stavnih prireditev, tako je nocoj ob 20.30 v cerkvi sv. Martina odprte razstave del ljubiteljskih likovnih ustvarjalcev iz Brega in sosednjih krajev, ob tem pa se izdelkov naših umetniških obrtnikov. Pobuda je sad sodelovanja med dolinskimi kulturnim društvom in SDGZ, srečanje pa bo obogatil nastop DPZ Valentin Vodnik. V okviru majence bo tudi občinska razstava domačih vin: otvoritev že 40. izvedbe bo na vrsti kot običajno jutri ob 18. uri. (dam)

Danes v Dolini predstavitev nove knjige Fulvia Tomizze

V dvorani občinskega sveta v Dolini bodo danes ob 18. uri predstavili novo knjigo pisateljice Fulvia Tomizze »Dal luogo del sequestro«. Na predstavitvi, ki jo prireja dolinska občinska uprava in založba Mondadori, bo o knjigi spregovoril sam Tomizza, medtem ko bo pisateljica predstavil prof. Elvio Guagnini s Trzasko univerze.

ZADRUGA BAN IN SKD GRAD

Pri Banih občna zbora obev vaških organizacij

Zadnje dni aprila sta se pri Banih zvrstila občna zbora obeh vaskih organizacij. Na občnem zboru zadruge Ban so ugotovili, da so obnove vitvena dela v minuli sezoni lepo napredovala; kar se tiče drugih postavk združnega delovanja pa je čutiti do-ločen zastoj. Zato, kot izhaja iz poročila upravne odbora in iz razprave, ki je sledila, je potrebno poiskati nove poti za nadaljnji razvoj in razmah delovanja zadruge.

Na občnem zboru SKD Grad pa je prislo do izraza dejstvo, da je njegovo vodstvo agilno,

da je se razširilo in po-pestriilo svoje delovanje tudi na sportno-rekreativno dejavnost, da je lepo uspela skupna pobuda treh društev ob dnevu slovenske kulture (SKD Grad - Bani, SKD Tabor - Opcine, MePZ Visava - Ferlugi), prav tako kot druge pobude, ki so se zvrstile v prejšnji sezoni. Nena-zadnje je čutiti mladostni utrip v društvenem delovanju, ki daje upanje za še večjo zavzetost mladine v društvu. Tudi nadaljnji program je zanimiv in med drugim predvideva tudi sivanje moskih narodnih nos.

NOVICE

Jutri zvečer na Opčinah predstavitev dveh knjig

Jutri bo ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah predstavitev dveh nadvse zanimivih del: knjige Borivoja Laha "Od Kobarida do Trsta" in "Moja resnica" Fanceta Perovska. V prvi gre za oris bojev 30. divizije v njenih 14 ofenzivah. Tedanjim borcem in aktivistom so se v živem spominu opisani boji, ki jih je divizija vodila v zimi '44-45 za osvoboditev slovenskega Primorja. V drugi knjigi pa se srečamo s spomini iz avtorjevega delovanja po letu '45 na Primorskem in v Ljubljani. Njegovi spominski utrinki segajo vse do samoosvojitve Slovenije. Prav je, da se s temi zgodovinskimi dejstvi seznanijo mladi in zato je izzid obeh knjig nadvse dobrodosel.

SKD Tabor išče slike Vladimirja Razma

SKD Tabor se zeli pokloniti spominu pred kratkim preminulega slikarja Vladimirja Razma po rodu Openca. Naprosamo lastnike njegovih del, da nam jih posodijo, da bo razstava čim polnejša. Slike sprejemamo po dogovoru, tel. stev. 213945, od 16. ure dalje.

Veslaško tekmovanje navtičnih šol

V nedeljo se bodo pomerili v veslanju dijaki navtičnih šol Severnega Jadrana: ob 10.30 se bo pred Trgom Unità začelo tekmovanje v veslanju z velikimi rešilnimi colni, ki se ga bodo udeležili bodoci pomorski navtičnih šol iz Trsta (ki organizira tekmovanje), Pirana, Reke, Gradeža in Benetk. Finalne regate bodo ob 12.30, ob 13. uri pa bodo zmagovalcem podelili nagrade.

V TOREK ZVEČER V KULTURNEM DOMU NA PROSEKU

Skupna proslava 1. maja in osvoboditve

Slavnostni govornik Milan Pahor: 1. maj 1945 mejnik v slovenski primorski zgodovini

Z Internacionalo, ki sta jo skupno podala Godbeno društvo Prosek in moski pevski zbor Vasilij Mirk, se je v torek zvečer v Kulturnem domu na Proseku začela proslava ob 51. obletnici osvoboditve Trsta in 1. maja - praznika dela, ki jo je priredila sekcija VZPI-ANPI s Proseka - Kontovela (na sliki KROMA).

Prisotne je v imenu organizatorjev pozdravil Matjaz Rustja, ki je tudi povezoval posamezne točke kulturnega sporeda. Zbor Vasilij Mirk je pod vodstvom Mirana Zitka zapel izbor partizanskih pesmi, člani amaterskega odra Jaka Stoka so podali nekaj recitacij s tematiko odpora in vstaje slovenskega naroda, proška godba pa je pod taktirko Aljose Starca zaigrala nekaj partizanskih motivov.

Govor na proslavi je imel Milan Pahor, ki je poudaril pomen te prireditve: »1. maj 1945 je tesno povezan s slovensko, posebej primorsko zgodovino. Ne zdi se res, da je od takrat preteklo že enainpetdeset let, ker je se vse izredno aktualno. Vendar je že minilo pol stoletja, kar pomeni, da kmalu ne bo med nami živih pričevalcev in udeležencev velikih dogodkov izpred tolikih let.

Ko se oziramo na prvomajске dni pred enaipetdesetimi leti, oči zadržajo od veselja, saj so takrat v Trstu, Gorici, Cedadu plapolale zastave svobode. Obenem oči postanejo rosne, saj je bila svoboda težko priborjena. Kolesa zgodovine ni mogoče obrniti nazaj. Zbirajmo se torej in praznujmo. Iz tega nabiramo nove moči in sveže volje. Moč, volja, veselje pa nam vlivajo nove sile, da gremo naprej po nasi poti, z mislijo na vse tiste, ki so darovali svoja

življenja za nas boljši jutri.«

Z enominutnim molkom so se številni udeleženci proslave poklonili spominu vseh padlih in nedavno preminule sen. Jelke Grbec.

Proslavo sta zaključila godba in zbor s pesmijo Vstajenje Primorske. V sredo zjutraj je množica vaščanov z godbo na čelu krenila v sprevedu od Sosceve hiše do spomenikov padlih v NOB na Proseku-Kontovelu, kjer je kajevna sekcija VZPI-ANPI položila vence. (b.r.)

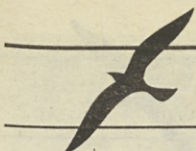
KD SLOVAN

Proslava na Padričah

Prvi maj, praznik dela in obletnica osvoboditve trzaskega ozemlja, so v torek zvečer proslavili tudi na Padričah. Kulturno društvo Slovan je vašcane, kljub slabemu vremenu, povabilo na vaski trg, kjer je bila prireditve s krajšim kulturnim sporedom. Program sta sooblikovala mešani pevski zbor Slovan pod vodstvom domačina Sveta Grgica in dramska skupina, ki jo sestavljajo člani mladinskega krožka. Prisotnim je o pomenu Prvega maja in kulturnem delovanju na vasi spregovoril predsednik društva Darko Grgič.

Padricarji so nato krenili se k spomeniku NOB in po nagovoru nekdanjega partizana Josipa Grgica počastili spomin na vašcane, ki so padli med drugo svetovno vojno s pesmijo Zrtvam.

M.G.

V RICMANJIH SO IMELI SLAVJE

Ricmanjski župnik g. Kosmač zlatomašnik

V nedeljo popoldne so imeli v ricmanjski cerkvi veliko slavo, ker je domači župnik g. Angel Kosmač praznoval zlato maso ali 50 let duhovniškega posvečenja, posvečen je bil namreč 22. aprila 1946 v stolnici Sv. Justa. Zlatomašnik je prvo službo nastopil kot župnijski upravitelj po raznih vaseh slovenske Istre, nato pa je bil v Trstu kot kaplan pri Sv. Jakobu, v Rojanu in na Opcinah. Od leta 1956 do leta 1960 je studiral na Gregorini in na Papeškem vzhodnem institutu v Rimu, kjer je doktoriral iz vzhodnega cerkvenega prava. Kot župnijski upravitelj je bil najprej v Dolini, od leta 1960 pa župnik v Ricmanjih, kjer je dal zgraditi Baragov dom, pri Domju pa kapelo Sv. Leopolda Mandica. Sodeloval je v Ekumenskem zborniku v Trstu in v Rimu z raznimi prispevki, kot ekumenski delavec je organiziral »Teden edinosti« in Ciril-Metodovo nedeljo na Vejni ter pripravila in vodi ekumenska romanja. Tako so v nedeljo v ricmanjski cerkvi slavi-

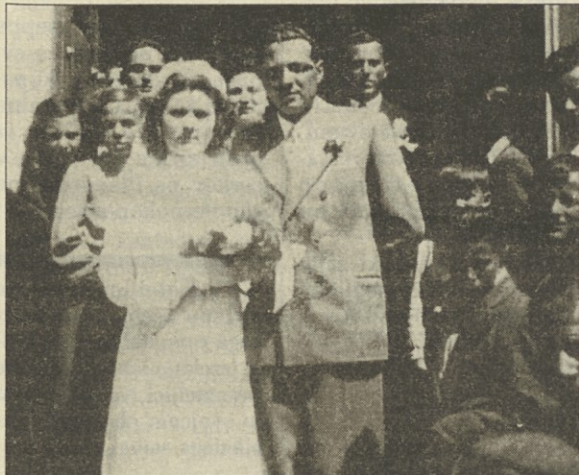
li zlatomašnikovo slovesno maso v staroslovan-skem obredu, ki sta jo darovala slavljenec in dr. Jože Markuza (na sliki). Pri masi je pel ekumenski pevski zbor, ki ga vodi dr. Zorko Harej.

Verniki, tako vascani kot iz okoliskih vasi, zelijo se mnogo zdravja in sreče zlatomašniku g. Kosmaču.

(Tekst in foto Mario Magajna)

ZLATA POROKA PRI DOMJU

Emil in Gina 50 let skupaj

Za Emila Komarja in njegovo zeno Gino je bil prejšnji teden nadvse prazničen: le nekaj dni po njegovem 75. in njenem 73. rojstnem dnevu sta namreč slavila se zlato poroko. Pred pol stoletja, na dan velike noči sta si Emil in Gina obljubila večno zvestobo (na sliki).

Emil Komar, po rodu iz Ricmanj, je bil v času vojne konfiniran v Istro, na prisilno delo v jamo boksita: pred odhodom v partizane je namreč njega in ostale Ricmanjce nekdo izdal, po osmih dneh zapora pa je bil tako »odposlan« v Istro. Kljub neprijetnosti je okoliščina bila za mladega fanta bistvene važnosti: tu je namreč spoznal svojo bodočo življenjsko sopotnico. Po osvoboditvi je brhko Istranko pripeljal v Ricmanje: vas ji je očitno ugajala, tako sta se naslednje leto Emil Komar in Gina Sinosich vzela.

Takoj po vojni se je Emil zaposlil v rafineriji Esso. S trdim delom, bodisi doma, kjer je obdeloval vinograd in skrbel za tradicionalno osmico, kot v tovarni, si je družina postavila hiso pri

Domju in se leta 1953 tudi tja preselila.

Ze kot mlad fant se je Emil navdusil nad glasbo: sodeloval je pri vaski godbi na pihala, v kateri je igral klarinet kar trideset let. Se bolj pa mu je pri srcu petje: letos slavi tako dolgih 60 let petja v domačih zborih: se pred vojno in v povojnih letih je pel v ricmanjskem zboru Slavec, v zadnjem dvajsetletju pa pri zboru KD Fran Venturini, kjer je bil tudi dolgo let odbornik in predsednik. Zanimal pa se je tudi za sport, saj je bil Emil Komar eden izmed ustanoviteljev in prvi predsednik sportnega društva Domjo.

Emil in Gina, oba vedrega značaja in vesele, družabne narave, sta tako v povojnih letih dala svoj vidni doprinos k društvu in pri družbenemu življenju pri Domju in v Bregu nasploh. Njuna priljubljenost pa je bila »kronana« leta 1990, ko sta bila izvoljena za kralja in kraljico breskega pusta.

Ob tem prazničnem življenjskem mejniku jima iz srca voščijo vse najboljše in se mnogo let skupnega življenja vsi, ki ju imajo radi.

VČERAJ-DANES

Danes, PETEK,
3. maja 1996
FILIP

Sonce vzide ob 5.50 in
zatone ob 20.14 - Dolžina
dneva 14.28 - Luna vzide
ob 20.21 in zatone ob 5.55.

Jutri, SOBOTA,
4. maja 1996
CVETKO

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka
16,9 stopinje, zračni tlak
1007,9 mb narasča, brezve-
trje, vlaga 69-odstotna, ne-
bo oblačno, morje rahlo
razgibano, temperatura
morja 15,9 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: France-
sca Sanson, Francesca
Zocchi, Martina Petaros,
Silvia Quarantotto, Davide
Ferrari, Valentina Impara-
to.

UMRLI SO: 99-letna Eu-
genia Kunstl, 74-letni El-
vio Petric, 56-letni France-
sco Sabadin, 64-letni Vi-
torio Bravar, 34-letna Su-
sanna Chicco, 73-letni Pie-
tro Sossi, 68-letni Mario
Panic, 85-letna Olga Ber-
tocchi, 66-letni Daniele
Marzi, 79-letni Luigi Pilat,
88-letna Cesira De Marco,
97-letna Gisella Bencina,
86-letni Giordano Gregori,
90-letni Romano Romano,
72-letna Lucia Rota, 83-let-
na Adelma Nanut, 74-letna
Nella Visintin, 75-letni
Carlo Carboni, 75-letni Et-
tore Snidarich, 30-letni
Francisco Soto.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 29.
aprila, do SOBOTE, 4.
maja 1996
Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

Lekarne odprte od
13.00 do 16.00
Ul. Baiamonti 50 (tel.
812325), Sv. Ivan - Trg
Gioberti 8 (tel. 54393),
Milje - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124).

SESLJAN (tel. 414068) -
samo po telefonu za naj-
nujnejše primere.
Lekarne odprte od
19.30 do 20.30
Ul. Baiamonti 50, Sv.
Ivan - Trg Gioberti 8, Trg
Oberdan 2, Milje - Mazzi-
nijev drevored 1.

SESLJAN (tel. 414068) -
samo po telefonu za naj-
nujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od
20.30 do 8.30
Trg Oberdan 2 (tel.
364928).

MAJENCA '96

DOLINA 3., 4., 5., 6. IN 7. MAJA 1996
KD VALENTIN VODNIK
IN SLOVENSKO DEŽELNO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE
vabita na odprto
TRADICIONALNE RAZSTAVE
DOMAČIH LIKOVNIKOV
IN UMETNIŠKE OBRTI
nocoj, 3. maja, ob 20.30 v cerkvi sv. Martina
nastopa: DPZ Valentin Vodnik
pod vodstvom Tatjane Jercog
Od 17. do 22. ure ljudska pokušina vin v dvorani
Albina Grmeka Mladinskega krožka

MARIJIN DOM - Ul. Brandesia 25 in
KD S. ŠKAMPERLE - Vrdelska cesta 7
prirejata
danes, 3. maja točno ob 20.30 v dvorani Marijinega
doma, Ul. Brandesia 25 ogled videofilma

CESARSKA KITAJSKA

Popotna doživetja je s kamero zabeležil Pino RU-
DEŽ, ki je posnetke obogatil z izčrpnimi podatki o
nekdanji in sedanjki Kitajski.

Prisrčno vabljeni!

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

RAZPISUJE

usposobljenostne izpite za uradnike/ce v smislu 6. člena ko-
lektivne delovne pogodbe za uslužbenca zadrudnih bank.

Trenutno je nepokrito eno delovno mesto.

Pogoji za priustitev k usposobljenostnemu izpitu so na-
slednji:

1. fakultetna diploma iz ekonomije ali prava oziroma
diploma, ki je po obstoječih predpisih enakovredna z
oceno vsaj 95/110 ali diploma višje srednje sole z oceno
vsaj 48/60;
2. program usposobljenostnega izpita predvideva slo-
vensko in italijansko pisno nalogo splošne gospodarske
ali finančne narave oziroma iz knjigovodstva ali banč-
nega poslovanja in ustni razgovor. H kolokviu bo pri-
puščen, kdor bo prejel pozitivno oceno pri pisnih iz-
delkih. Ustrezna navodila so na voljo v tajništvu banke;
3. prošnja na nekolikovanem papirju, dopolnjeno s fo-
tokopijo diplome ali enakovrednega potrdila, je treba
predložiti, osebno ali po pošti, v tajništvu zadrudne
banke do 15. maja 1996.

Cas razporeda izpitov bo naknadno javljen.

Po zaključnih izpitih bo izpitna komisija predložila
upravnemu odboru zadrudne banke seznam pozitivno
ocenjenih, iz katerega bodo crpani novi uslužbeni.

UPRAVNI ODBOR

Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505 -
TELEVITA

Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije
KZE deluje od ponedeljka
do petka od 8. do 13. ure. -
tel. 573012.

Zdravstvena dežurna
služba

Nočna služba od 20. do
8. ure, tel. 118, predpraz-
nična od 14. do 20. ure in
praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala
KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15 »L'Ar-
cane incantatore«, r. Pupi
Avati, i. Carlo Cecchi, Ste-
fano Dionisi.

EXCELSIOR - 17.30,
19.45, 22.15 »Piume di
struzzo«, i. Robin Wil-
liams.

EXCELSIOR AZZURRA
- 16.30, 18.20, 20.10, 22.00
»L'albero di Antonia«, r.
Marleen Gorris.

AMBASCIATORI -
16.00, 18.00, 20.05, 22.15
»Il giurato«, i. Demi Moo-
re, Alec Baldwin.

NAZIONALE 1 - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15 »Spe-
cie mortale«, i. Ben King-
sley.

NAZIONALE 2 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »Four
Rooms«, i. Madonna, An-
tonio Banderas, Bruce Wil-
lis, Jennifer Beals.

NAZIONALE 3 - 16.00,
18.00, 20.05, 22.15 »Io bal-
lo da sola«, r. Bernardo
Bertolucci, i. Jeremy Irons.

NAZIONALE 4 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15
»Moonlight Valentino«, i.
Whoopi Goldberg, Kath-
leen Turner.

MIGNON - 16.00 - 22.00
»L'ultima cavalcata anale
della farfalla«, porn., pre-
povedan mladini pod 18.
letom.

CAPITOL - 17.00, 18.40,
20.20, 22.00 »Toy Story«.

ALCIONE - 18.30,
21.30 »Brave Heart - Cuore
impavido«, r.-i. Mel Gib-

son, i. Sophie Marceau.

LUMIERE - 16.00 »Ba-
be, maialino coraggioso«;
17.40, 19.50, 22.10 »Ra-
gione e sentimento«, i.
Emma Thompson.

PIREDITVE

FINZGARJEV DOM in
zbori Vesela pomlad va-
bijo na Praznik družine, ki
se bo odvijal v dvorani
Marijanisa na Opcinah v
nedeljo, 5. maja s
pricetkom ob 17. uri. Kul-
turno zabavni program bo-
do oblikovali igralska sku-
pina Tamara Petaros z igrice
Druzinski dan v naravi
ter mali pevci PROPEZ, OPZ
in PrMPZ Vesela pomlad v
sodelovanju s posebnim
gostom prireditve, prizna-
nim carodejem Romanom
Cernetom. Prisrčno dobro-
dosle predvsem mlade
družine!

V BAZOVSKEM DOMU
je na ogled razstava bravnih
fotografij 4 LETNI CA-
SI Janka Kovacića s sle-
decim urnikom: danes, 3.
in jutri, 4. maja, od 20. do
21.30; nedelja, 5. maja, od
19. do 21. ure.

VABIMO Vas na ogled
razstave ALEKSANDRA
STARCA - Umetnost kot
spoznanje in osvoboditev
v njegovi razvejanosti estetski
izkušnji v prostoru umet-
nostne galeriji Isis v Ul.
Corti 3/A v Trstu. Razsta-
va bo odprta do 9. maja od
10. do 12.30 ter od 16. do
19.30.

V PIVNICI III. GENE-
RAZIONE v Boljuncu bo
danes, 3. maja, ob 21. uri
koncert skupine Vatauvu.

ZDRUŽENJE STARSEV
osnovne sole A. Cernigoj -
Proseke vabi na ogled spe-
voigre ZABIJ KRALJ v iz-
vedbi mladinske dramske
skupine KD Primorec iz
Trebč jutri, 4. maja, ob 18.
uri v Kulturnem domu na
Proseku.

KNJIZNICA P. TO-
MAZIC IN TOVARNIŠKA
SEKCIJA VZPI-ANPI Opcine.
Ob 51-letnici osvoboditve
Opcin bo danes, 3. maja,
ob 20.30 predstavitve

KD RDEČA ZVEZDA

sklicuje danes, 3. maja
ob 20. uri na seдеzu
društva v Salezu

IZREDNI IN
REDNI OBCNI ZBOR
in poziva

vse člane k polnostevilni
udeležbi

knjig: F. Perovsek MOJA
RESNICA in B. Lah OD
KOBARIDA DO TRSTA.
Prisotni bodo avtorja F. Pe-
rovsek in Borivoj Lah ter
Franc Cernugelj, predsed-
nik Društva piscev zgodo-
vine NOB Slovenije.

KDO SO DRUGI - gleda-
liste Miela. V soboto, 4.
t.m., ob 21. uri film Y. Gia-
nikiana in A. Ricci Lucchi
UJETNIKI VOJNE ob gla-
sbeni spremljavi Giovanne
Marini, v nedeljo, 5. t. m.,
ob 21. uri film Od Tecaja
na Ekvator.

SLOVENSKI KULTUR-
NI KLUB (Ul. Donizetti 3)
vabi jutri, 4. t. m. na pred-
vajanje zabavnega filma
»SOLA« (La scuola). Sledi-
la bo diskusija o problemih
naše sole. Začetek ob 18.30.

V DRUŠTVU SLOVEN-
SKIH IZBORAZENCEV v
Ul. Donizetti 3 v Trstu se
bo v ponedeljek, 6. t. m.,
koncal niz IZBRANA PO-
GLAVA IZ SLOVENSKE-
GA ZGODOVINOPISJA O
LETU 1945. Ob 20.30 bo
predavala o položaju cerk-
ve na Slovenskem ob kon-
cu druge svetovne vojne
dr. Tamara Pecar Griesser
iz Hamelna v Nemčiji.

ČESTITKE

Te dni praznujeta IR-
MA in IVO REGENT ve-
liko slavo. Vse najboljše
in da bi se naprej veselo
plesala jima želijo Lucia-
na, Aldo, Vesna in
Branko.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVEN-
SKE SOLE - tajništvo Trst
obvešča nestalne osno-
vosolske učitelje, da je bil
razpisan natečaj po naslo-
vih. Rok za predložitev
prošenj zapade 1.6.1996.
Informacije nudi SSS jutri,
4. t. m. od 8.30 do 11. ure
v Ul. Carducci 8 - Trst, tel.
040/370301.

IZLETI

PARTIZANSKI KLUB
iz Boljunca prireja v ne-
deljo, 26. maja, izlet v Be-
necijo. Vpisovanje poteka
v Klubu, kjer boste prejeli
podrobnejše informacije.
Pohitite z vpisi.

SPDT prireja v nedeljo,
5. t. m. avtomobilski izlet
na Kucelj. Odhod ob 7. uri
izpred restavracije Danev
na Opcinah. Pojasnila daje
vodja izleta Zvonko Vidau
(tel. 212359).

OBVESTILA

GOSPODARSKO
DRUŠTVO NA KONTO-
VELU sklicuje OBCNI
ZBOR danes, 3. maja, ob
20.30 v prostorih društve-
ne gostilne. Vabljeni!

SLOVENSKI DIJASKI
DOM sporoča, da vpisuje v
naslednje poletne pobjude:
poletno središče za otroke
od 3. do 14. leta, v času od
10. junija do 30. avgusta
96, najkrajši čas bivanja je
en teden. Letovanje v Fiesi
od 1. do 10. avgusta 1996
za otroke od 6. do 17. leta
starosti. Letovanje v Slove-
niji je vedno prijetno in
koristno za utrjevanje
našega jezika. Podrobnejše
informacije dobite pri
upravi doma, Ul. Ginnasti-
ca 72, tel. st. 573141.

KRUT prireja letovanje
na Malem Losinju v treh
10- dnevni izmenah od
20. junija do 20. julija.
Vpis in informacije od 6.
do 15. maja na sedežu
krožka v Ul. Cicerone 8/B,
tel. 3720062 ali 360072
vsak dan v uradnih urah
razen sobot.

MALI OGLASI

tel. 040-361888

PRODAM divan 1,95 m
za tri osebe, inox kuhinjski
lijak z dvema luknja-
ma, odcejalnik za krož-
nike. Tel. st. 040/226133.

PRODAM mercedes
190, letnik '89, dobro vz-
drzevan, garaziran in
brezhiben, izjemna priloz-
nost. Tel. st. 637530 ob 8.
do 13. ure.

PRODAM Y10 fire let-
nik '89, svetlosive metali-
zirane barve. Tel. ob
večernih urah na st.
228614.

MALI OGLASI ZA OBJAVO

NASLEDNJI DAN

se sprejemajo

od 8.30 do 12.30

od ponedeljka do petka

OB SOBOTAH IN PRAZNIKIH

ZAPRTO

PUBLIST - Ul. Valdirivo 36-1. nad.

Tel. 361888 - Fax 768697

IZREDNA PRILOŽNO-
ST: prodam Volkswagen
Derby 1100, edini lastnik,
40.000 km, garaziran, v
odličnem stanju. Telefon
040/910135 od 13. do 14.
ure in od 19. do 21. ure.

TEHNIČNI pregled in
plavi kolek (bollino blu)
viam izrocimo. Tel. st.
228908 ob uri kosila.

DRUŽBA uvoz/izvoz
isce uradnicov/ka z
znanjem srbohrvščine,
angleščine in nemščine,
knjigovodstva (kompju-
ter, praktična tudi v operati-
vi). Pismene prošnje
poslijte na "Centro studi
Krono Srl", Ul. S. Lazzaro
2 - Trst, pod sifro
"Uvoz/Izvoz"

SKLADISCNIKA do 25
let starega z vozniškim
dovoljenjem za takojšnje
zaposlitev isce slovenska
firma na Goriskem. Pisme-
ne ponudbe poslati na
uredništvo Primorskega
dnevnika v Gorici, Ul.
24. maja 1, pod sifro "Sk-
ladiscnik".

DIJAKINJA nudi po-
moč kot baby sitter v
večernih urah po možno-
sti na Opcinah ali bliznji
okolici. Tel. st. 213820.

OSMICO sta odprla v
Mavhinjah Franc in To-
maž Fabec. Vljudno va-
bljeni prijatelji dobre ka-
pljice.

OSMICA je odprta v
Medje vasi - Paolo
Ferfolja.

OSMICO ima Aljoz
Kante, Praprotni 18.

OSMICO je odprl Emi-
lio Puric, Repen 15.

OSMICA pri Piscancih.
Silvano Ferluga vabi prija-
telje in znance na
pokusno odprtih in sorti-
ranih vin, domače slanine
in oljčnega olja.

OSMICO ima od danes
v Trnovci Berto Skerk.

PRISPEVKI

Ob obletnici smrti dra-
goga sina Marina Milkovic
daruje družina 50.000 lir
za KD Skala iz Gropade.

Inz. Peter Merku daruje
100.000 lir za Odsek za
zgodbino pri NSK.

Nosilci krste pok. Mar-
cella Riolina darujejo
230.000 lir za FC Primorje.

V spomin na Veselinega
brata Mirota Petelina da-
rujeta Vinko in Anica
50.000 lir za Kulturni dom
Prosek-Kontovel.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo
v tajništvu Uredništva PD (tel.
7796600) in preko poverjenikov
posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejemajo tudi krožek
KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri-
tlicje) tel. 360072, s sledecim ur-
nikom: 9.00-13.00 in 14.30-17.30
od ponedeljka do petka.

SPREJEM OSMRTNIC

od ponedeljka do petka od 8.30 do 15. ure
PUBLIST - Trst Ul. Valdirivo 36
tel. 040-361888 - fax 040 - 768697

ob sobotah, nedeljah in praznikih
redakcija Primorskega dnevnika
Ul. Montecchi 6. - tel. 040-7796600

NOVICE

Predavanjeo družbenih spremembah in marketingu

Agencija za mlade prireja danes, ob 18. uri v Dijaskem domu predavanje na aktualno temo. Claudio Argano iz Milana bo govoril o družbenih in gospodarskih spremembah in marketingu s posebnim oziroma na stanje in perspektive goriskega prostora. Priporoča se zlasti udeležba maturantov višjih srednjih sol in univerzitetnih studentov.

30-letnica zbora Mirko Filej

Moski pevski zbor "Mirko Filej" je nastal pred tremi desetletji. Visoki jubilej bo zbor obeležil s slavnostnim koncertom, v nedeljo, 5. maja. Prireditelji bo v Kulturnem domu v Gorici ob 17.30.

Zaplenili so 90 stotov gob

Carinska služba je na mejnem prehodu Vrtojba-Standrež zaplenila 90 stotov zamrznjenih in suhih gob, ki jih je v Italijo nameraval uvoziti gosist iz Emilie. Gobe so bile kupljene v Srbiji. Ugotovili so, da teza blaga znatno presega deklarirano količino. Uvoznik je moral placati denarno kazen v znesku dvajset milijonov lir in od carine odkupiti zasezene gobe in placati dajatve.

Skrunitve nagrobnikov

Občani Gradišca so ogorčeni zaradi skrunitve nagrobnikov in kapelice na pokopališču. Občani, ki so v sredo zjutraj obiskali pokopališče, so ugotovili, da so neznanci poskodovali kakih dvajset nagrobnikov, spravili pa so se tudi nad leseno Kristusovo podobo v kapelici. Kip, ki je bil pred kratkim restavriran, so dobesedno razbili, odlomili roke in noge in ga po kosih, zatakali v pokopališka vrata. (Na sliki - župnik s poskodovano skulpturo v pokopališču kapelici - foto Bumbaca).

KATOLISKA KNJIGARNA - GORICA

Vljudno Vas vabimo

na odprtje

razstave slikarja

Deziderija Švare

Umetnika bo predstavil *Sergij Cesar*
Galerija Katoliške knjigarne,
danes, ob 18. uri.

ŠTEVERJAN / 50-LETNICA KD BRIŠKI GRIČ

Izkušnje iz preteklosti so pozitivne, znanje pa pogoj za bodočnost

Priznanja, razstava in predstavitev Kronike

Kulturno društvo Briski gric je ob zlatem jubileju pripravilo niz prireditev. Osrednja proslava ob 50-letnici je bila v torek, v kulturnem domu na Bukovju, s peštrim kulturnim sporedom in podelitvijo priznanj dosedanjim predsednikom društva in krajanom, ki so postavljali temelje kulturno-prosvetne dejavnosti. Nastopila sta zbora Briski gric iz Števerjana - zbor se je po nekajletni nedejavnosti pripravi prav za petdesetletnico in poleg dveh drugih pesmi zapel, pod vodstvom Marjana Cigliča, tudi znano Števerjansko himno - in moski pevski zbor Jezero iz Doberdoba, ki ga vodi M. Pavlica. Ob zlatem jubileju so v dvorani na Bukovju pripravili tudi bogato dokumentarno in predvsem fotografsko razstavo, ki bo na ogled se nekaj casa. Izčrpno pa je polstoletna dolga pot društva prikazana v "Kroniki", ki jo je na podlagi časopisnih člankov, društvenega arhiva in pricevanj napisal Aldo

Rupel in ki so jo ob tej priložnosti predstavili. O obsezi in tudi na slikovnem gradivu bogati publikaciji bomo poročali posebej.

Udeležence proslave, je nagovoril predsednik društva Silvan Pittoli, medtem ko je jo publikaciji in o vlogi kulturno-prosvetne dejavnosti zamejski in posebej števerjanski stvarnosti spregovoril avtor Aldo Rupel. Poudaril je, da so izkušnje iz preteklosti, lahko samo izkušnje in danasnega dne, se manj pa jutrišnjega, ne moremo graditi samo na starih zaslugah. Znanje, ustvarjalnost, sposobnost in idejnost ter delavnost na vseh področjih so elementi na katerih edino lahko gradimo bodočnost zato, da ne bomo izbrisani iz teh krajev. Ob praznovanju visokega jubileja društva se je treba posebej zavedati, da je društvo abstrakten pojem. Utrip društvu dajejo ljudje, ki v društvu delajo.

V imenu ZSKD je udeležence proslave nagovoril

Rudi Pavšič, zatem pa so pozdrave prinesli se župan Hadrijan Corsi, Karlo Dvetak (SKGZ), Anton Reja, v imenu zapadno-primorskih borcev, predstavnika SKPD Sedej in KD Jezero. Društvena priznanja so izročili dosedanjim predsednikom in sicer Stanku Hledetu, pok. Cirilu Klanjsku (prevzeli so ga svojci), Brunu Stekarju, Ivanu Humarju, Silvanu Pittoliju, Rihardu Mizeritu, Robertu Juretiču in Zvonki Bednar. Posebno priznanje pa so prejeli Avgust Stekar, Drago Maraz, Darinko Terpin in Nande Komjanc, ki so postavljali in vseskozi utrjevali temelje Briskega grica. Prof. Aldu Ruplu pa so v zahvalo za vložen trud pri pripravi Kronike poklonili umetniško sliko domaćina Vladimira Klanjskega.

Pri pripravi dokumentarne in fotografske razstave so sodelovale Raffaella Varone, Manuela Juretic, Maja in Tanja Humar, Janja Koršic, Ingrid Komjanc in Petra Miklus.

ZDRAVSTVO / NAČRT

Javno zdravstvo stanje in cilji

Ohranitev sedanje ravni storitev Integracija bolnišnica - teritorij

Na sedežu Zdravstvene ustanove so včeraj predstavili načrt organizacije javne zdravstvene službe na Goriskem, nad 230 strani obsegajočo publikacijo, ki zelo podrobno odlikava današnje stanje in cilje, ki naj bi jih uresnicili do konca leta, najkasneje pa do konca naslednjega leta. Ne gre za kakšno posebno ali izjemno potezo Goriske zdravstvene ustanove; izdelava letnega načrta je predvidena z deželnim zakonom in je pravzaprav osnova za pripravo srednjeročnega načrta javne zdravstvene službe v deželnem okviru, kar je sicer v pristojnosti Dezele.

Glavni cilj letnega načrta je seveda ohranitev in zagotavljanje storitev in to na dostojni ravni. Cilj bomo lahko dosegli, če bomo zvečarajšnjem srečanju z novinarji povedal izredni ravnatelj Zdravstvene ustanove dr. Gianbattista Baratti, ce bomo znali poiskati najbolj primerne odgovore na nekatera vprašanja. Na prvo mesto postavlja integracijo med bolnišnico in teritorijem, integracijo med bolnišnicama v Trzinu in Gorici, smotno izrabo finančnih sredstev, preko reorganizacije raznih služb, prerazporeditve denarja itd. Potrebno bo seveda tudi ojačati, zdaj očitno zelo malo prisotno zavest o tem, da je Zdravstvena ustanova sicer razvejano podjetje, ki pa ima en sam skupni cilj.

V publikaciji, ki zajema šest glavnih poglavij, je ogromno podatkov o

trenutnem stanju in predvidevanja, ki se bodo skoraj zagotovo uresnicila. Zagotovo, ker je Zdravstvena ustanova v nekatere rešitve pravzaprav primorana. Od izpolnjevanja ali približevanja določenim kriterijem bo namreč odvisno tudi financiranje javne zdravstvene službe v prihodnje. O podrobnostih letnega načrta bomo podrobneje poročali.

KINO

GORICA
CORSO 17.30-19.45-22.00»La lettera scarlatta«.

TRZIC
COMUNALE 18.00-20.00-22.00»Vite strozate«. Ricky Tognazzi.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBCINSKA 2, Ul. Garzarolli 154, tel.522032.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
OBCINSKA 2, Ul. A. Manlio 14/B, tel. 480405.

POGREBI

Danes: 9.30, Giuseppe Iucchi iz bolnišnice sv. Justa na glavno pokopališče; 11.00, Giuseppina Zambon vd. Hvala iz bolnišnice sv. Justa v cerkev na Placuti in na glavno pokopališče.

Ravnateljica, učno in neučno osebje didaktičnega ravnateljstva v Gorici izrekajo iskreno sožalje ravnateljici Natsi Paulin in svojcem ob izgubi ljubljenega očeta.

Ravnateljica, učno in neučno osebje ter dijaki pedagoškega liceja S. Gregorčič v Gorici izrekajo iskreno sožalje prof. Nadi Paulin, ob izgubi dragega očeta.

Ob izgubi dragega očeta izrekamo ravnateljici dr. Natsi Paulin in svojcem občuteno sožalje.

Učno in neučno osebje doberdobskega ravnateljstva.

Ob izgubi dragega očeta Milana, Sindikat slovenske sole - Tajništvo Gorica, izreka svoji odbornici Natsi Paulin iskreno sožalje.

KD Briski gric izreka svoji bivši predsednici Zvonki Bednar Korsic iskreno sožalje ob smrti očeta.

KLJUB MUHASTEMU VREMENU

Prvi maj preživali v prazničnem vzdušju Spet tradicionalno srečanje v Števerjanu

Poleg tradicionalnega prvomajskega sindikalnega zborovanja v Gradišču, o katerem poročamo na drugem mestu, je bilo v sredo na Goriskem se niz prireditev. Prirediteljem je zal, marsikje ponagajal dež. Program Praznika fitalje v Rupl so tako prilagodili, oziroma skrajšali zaradi vremena. Udeležence je

popoldne nagovorila predsednica Sveta Slovenskih organizacij Marija Ferletic, clani dramske skupine iz Standreža pa so kljub muhastemu vremenu nastopili.

V Števerjanu so na pobudo KD Briski gric obnovili prvomajsko srečanje v Dvoru. V popoldanskem casu so priredili slikarski

ex tempore. Prijavilo se je 26 mladih ustvarjalcev. Popoldne je nastopila godba na pihala iz Trebč, udeležence pa je nagovoril senator Darko Bratina, ki se je zahvalil za plebiscitarno podporo na nedavnih volitvah.

Na sliki - prvomajsko zborovanje v Gradišču - foto Bumbaca).

KRONIKA / V TOREK PONOČI

Tatovi ukradli 30 milijonov lir

Z eksplozijo odprli neprekinjeno blagajno blagovnice LIDL

Tatovi so v noci od torka na sredo "izpraznili" blagajno v veleblagovnici LIDL v ulici Garzarolli 209 in si prisvojili okrog 30 milijonov lir, oziroma vsoto popoldanskega inkasa. Podvig so izpeljali na svojstven način, saj so si pot do blagajne odprli z eksplozijo, ki je v hipu "odpihnila" ohišje. Eksplozija je sicer sprožila alarmno napravo, vendar pa so bili tatovi hitrejši od varnostnikov in policije in so se se v casu oddaljili, seveda z denarjem. Policisti in preiskovalci so nasli le odprta vrata, odkrusen omet, zvihano in razcefrano pločevino in druge razbitine, ki jih je ob eksploziji vrglo precej daleč od stavbe. oziroma mesta, kjer je bila neprekinjena blagajna z denarjem. Vlom so zaenkrat neznani storilci zagresili okrog pol enih zjutraj. Po vsej

verjetnosti so tatovi eksplozijo povzročili z mešanico plina. V teku je preiskava. Domnevajo, da naj bi podvig zagresila tatinska tolpa, ki je v zadnjem casu precej aktivna v raznih krajih Veneta in ki se za

"odpiranje" sicer precej trdno vgrajenih in za-varovanih blagajn, posluhuje neobčajne tehnike, to je eksplozije plina.

Veleblagovnico LIDL so v Gorici odprli pred dobrim letom.

IZLETI

UPOKOJENCI iz Doberdoba organizirajo izlet v Cinque Terre pri La Spezii in v San Marino, od 15. do 18. maja. Informacije in vpisovanje pri Mili v Doberdobo do 4. maja.

Sekcija VZPI/ANPI Dol-Jamlje in KD Kremenjak prirejata enodnevni avtobusni izlet v Verono in okolico. Izlet bo 26. maja. Prijave sprejemajo Ettore Moro, Mario Croselli ter Karlo in Igor Kobal. Podrobnejša pojasnila bosta prireditelja objavila v prihodnjih dneh.

KONCERTI

Danes, ob 20.30, v dvorani L. Fogar, nastop dua **Ara Malikina** (violina) in **Erzhanov Termirzhan** (klavir). Nastopila bo tudi celistka **Eleanor Whipple**. Koncert prireja društvo Lipizer.

PIREDITVE

KD SABOTIN prireja jutri ob 20.30, na sedežu v nekdanji soli v Stmavru, predvajanje barvnih diapozitivov o slovenskih in tujih gorah in naravi. Diapozitive bo predvajal bo Vlado Klemše.

FARCOs.r.l.

FINE CHEMICALS

34132 TRST UL. DEL LAVATOIO 4
TEL. 040 - 365424 FAX 040 - 363918

PETROKEMIJA
KEMIJA
FARMACEVTIKA
KOZMETIKA

BIOPRIMA[®]
COSMETICS ITALY

Petek, 3. maja 1996

gospodarstvo in finance

FARCOs.r.l.

FINE CHEMICALS

34132 TRST UL. DEL LAVATOIO 4
TEL. 040 - 365424 FAX 040 - 363918

PETROKEMIJA
KEMIJA
FARMACEVTIKA
KOZMETIKA

BIOPRIMA[®]
COSMETICS ITALY

TRENDI / PO TREH ZAPOREDNIH NAZADOVANJIH NA LESTVICI OCENJEVALNE AGENCIJE

Moody's namerava zvišati oceno zanesljivosti Italije

Revizija ratinga je izredno pomemben znak za mednarodne trge

RIM - Tri leta po nazadovanju na ocenjevalni lestvici rating agencije Moody's, do katerega je prišlo 5. maja 1993, se Italiji obeta vrnitev v družbo najzanesljivejših držav za mednarodne trge. Oceno trikratne A, torej najvišjo oceno agencije za ocenjevanje mednarodnih kreditov, ima trenutno samo devet držav: Avstrija, Francija, Nemčija, Japonska, Luksemburg, Nizozemska, Svica, Združene države Amerike in Velika Britanija. Italija je bila v tej skupini do leta 1991, od takrat pa je kar trikrat nazadovala, najprej v razred AA1, nato leta 1992 v AA3, nazadnje pa leta 1993 v A1. Trenutno je tako Italija v družbi s Korejo, Malezijo in Portugalsko, pred njo pa so države kot Tajvan, Španija, Irsk, Singapur, Bermuda, Nova Zelandija in Avstralija. Včeraj je torej prisel prvi signal, da namerava Moody's ta trend zasukati v pozitivno smer.

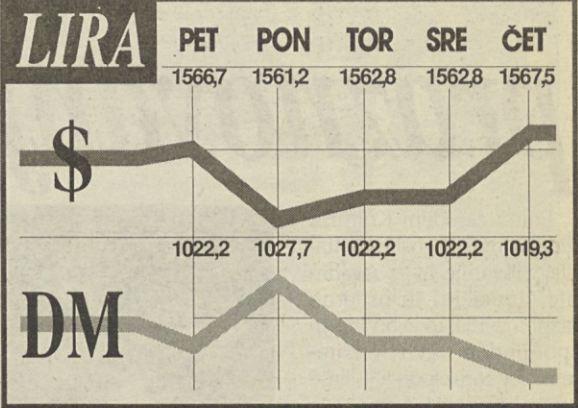
Kaj se je pravzaprav zgodilo? Na prvomajski večer je agencija Moody's napovedala, da je postavila Italijo na opazovanje za morebitno zvišanje ocene o njeni zadolžitvi v tujih valutah in o zakladnih emisijah v lirah. Agencija je hkrati sporočila, da je možno tudi zvišanje ratingov treh velikih italijanskih bank: Imi, Cariplo in Crediop. Napoved je prvi korak v procesu, ki bo lahko trajal od kakešneve tedna do več mesecev, na koncu pa bo Moody's sporočila njegov izid in s tem dala mednarodnim trgov vedeti, ali si Italija zasluži vzpon proti oceni trojne A in torej proti popolni zanesljivosti. Kot je sporočila sama agencija, bo izvid vključeval tudi oceno sprememb, ki so

bile izvedene v strukturi državne bilance v zadnjih letih, posebna pozornost pa bo posvečena srednjeročni usmeritvi gibanja javnih financ. Moody's bo preučila tudi možne nacine, s katerimi naj bi notranji in mednarodni finančni trgi srednjeročno reagirali na razvoj italijanskega političnega položaja, se posebno z ozirom na povečano mobilnost, do katere je prislo na trgih kapitala v zadnjih letih.

Kar pa zadeva tri nasete banke, bo njihova morebitna promocija slonela na oceni dolgoročnega gibanja vlog in zadolžitev. Trenutno imajo Imi, Cariplo in Crediop (ki sodi v turinsko bančno grupo San Paolo) oceno A1 za bančne vloge in za glavne dolgoročne kredite, za njihovo finančno trdnost pa velja ocena B. Morebitna promocija treh bank je v tesni zvezi z obetanim zvišanjem ratinga za italijanski dolg

v tujini, saj imajo te banke prek svojih tujih družb v rokah zajeten del tega dolga.

Zvišanje ratinga obeta Italiji tudi druga velika ameriška ocenjevalna agencija, Standard and Poor's, ki je v ta namen za 9. maj napovedala svetovno telekonferenco. Na njej naj bi potrdila ocene, ki jih je že anticipirala pretekli teden: za italijanski dolg v tujih valutah dvojni A, za zadolžitev v lirah pa trojnega.

Lira »proslavlja«

MILAN - Obete za promocijo Italije na mednarodnih finančnih trgih je lira včeraj »proslavila« z okrepitevijo do skoraj vseh glavnih valut, posebno pa do marke, ki je po tečajnici Banke Italije padla pod 1.020 lir, kar se ni primerilo že poldrugo leto, od 14. oktobra 1994. Okrepil se je edino dolar, in to po objavi podatka, da se je bruto domači proizvod ZDA v prvem trimesecju povečal za 2,8 odst., kar je za odstotek več od pričakovanega porasta.

Pozitiven je bil tudi milanski borzni sestanek, čeprav v zaključku nekoliko slabši kot je kazalo. Sredi dneva je namreč Mibtel pridobil skoraj odstotek, na koncu pa le se 0,17 odst., medtem ko je Mib-30 nazadoval za 0,03 odst. Splosni indeks MIB je napredoval za 1,26 odst. in tako zaslupek od začetka leta povečal za 12,9 odstotka. Posli so bili zelo intenzivni s 1.250 milijardami lir skupne vrednosti in z mnogimi naročili iz tujine.

BANKE / ZA DOGAJANJE PRED VSTOPOM AVSTRIJE V EU

Preiskava o »izvažanju« furlanskih prihrankov na Koroško gre naprej

Na seznamu videmskih sodnikov so trije italijanski in trije avstrijski državljani

VIDEM - Na sodišču v Vidmu imajo na seznamu osumljenih kršitev bančnega zakona šest oseb, tri italijanske in tri avstrijske državljane. Avstrijski sodijo v sam vrh koroške bančne strukture, Italijani pa so doma v Furlaniji in so navedeni kot posredniki. Preiskava je se v teku, saj je preiskovalni sodnik te dni prejel nalog, naj jo nadaljuje in naj jo konča do 19. novembra. Gre pravzaprav za dejanje, ki danes, po vstopu Avstrije v Evropsko unijo, ni več kaznivo, vendar sodijo inkriminirana dogajanja v cas, ko je bila Avstrija še nevtralna država.

V Furlaniji je bilo znano, da mnogi prebivalci nosijo svoje prihranke v avstrijske banke na Koroškem. S tem so zeleli svoj denar zavarovati pred italijansko inflacijo, pred padanjem vrednosti italijanske lire v razmerju do drugih trdnih evropskih valut (avstrijski siling je tesno vezan na nemško marko) in tudi iz davčnih razlov. Enako so delali (in še delajo) Slovenci, prej zaradi jugoslovanskega dinarja, sedaj pa nerazumljivo zaradi slovenskega tolarja. V ban-

kah na Koroškem je zato na tisoče bančnih računov italijanskih in slovenskih državljanov. V takih razmerah je bilo razumljivo, da so predstavniki koroških bank v Furlaniji vabili potencialne kliente, naj nesejo svoj denar v Avstrijo. Koroške banke so tudi uradno prisle v Italijo, pa čeprav ne z bančno podružnico. V Vidmu so nekatere med njimi odprle svoja predstavništva, katerih naloga je bila posredovati pri tistih trgovcih, ki so poslovali z Avstrijci. To je nekaj povsem normalnega in zakonsko dovoljenega. To so delale nekatere »raffajznovke« kot tudi celovska hranilnica. Enako je ravnala tudi celovska Hypo Bank, ki je izraz koroške deželne vlade, torej uradna banka. V Vidmu je odprla dve svoji v Italiji registrirani podjetji: Hyposervis in Hypocommerce. Njuna naloga je bila ponujati italijanskim podjetnikom razne servise za njihovo poslovanje v Avstriji in tudi omogočati lizijsko poslovanje v mednarodnih trgovskih poslih.

Do tod vse lepo in prav. Zgodilo pa se je nekaj nepredvidljivega:

v pisarno Hyposervisa v Vidmu so prisli finančni stražniki, da bi pregledali poslovanje te finančne ustanove. Videmski kronisti so takrat, to je bilo pred dvema letoma, poročali, da je nek finančni stražnik pomotoma odprl vrata sosednje pisarne in iz nje prinesel aktovko. V njej je bil seznam več sto furlanskih ljudi, imena pa so bila menda opremljena tudi z nekaterimi stevilkami. Finanica je baje sklepala, da gre za vsote, ki jih imajo italijanski državljani nezakonito na računih v koroški banki, nasprotna stran pa je trdila, da gre le za raziskavo, ki jo je banka izvedla v prizadevanjih za morebitne nove posle. Govori se, da so v kasnejših tednih in mesecih osebe na seznamu dobile obisk finančnih stražnikov. Nekaj časa so časopisi o tem poročali, potem pa je bilo vse utihnilo.

Sedaj je prisla vest o sodni preiskavi in o sestih vpisanih v seznam osumljenцев. Sodnik bo očitno sel naprej, pa čeprav danes v Evropski uniji tovrstno dejanje ni več kaznivo.

Marko Waltritsch

Zadovoljstvo Dinijeve vlade

RIM - »To je odločitev, ki me navdaja z velikim zadovoljstvom,« je o možnosti revalutacije ocene za italijanski dolg v tujih valutah izjavil predsednik vlade Lamberto Dini. »To pomeni, da je lani prišlo do neovrgljivih dejstev, ki nam jih zdaj priznava mednarodna skupnost in se posebno finančni trgi. Ti so čakali na konkretna dejstva in zdaj so tudi sami konkretni.«

»Zadovoljni smo, ker smo potrpežljivi delali in zdaj se začnemo kazati rezultati. Boljši rating pomeni za Italijo najbrž zmanjšanje izdatkov za obresti, to pa pomeni, da je znižanje obrestnih mer zdaj dosegljivo.« S to izjavo je napoved agencije Moody's komentiral finančni minister Augusto Fantozzi, ki je dodal, da se zdaj odpirajo boljše perspektive za prihodnost, saj je znižanje cene denarja tisto, kar država nujno potrebuje.

Agencija Moody's pa je včeraj dopolnila vest o možnosti, da se Italija povzpne po njeni lestvici. Vincent Truglia, ki je odgovoren za Italijo, je to možnost označil za »zelo verjetno« in dodal, da se je v zadnjih letih tri četrtine podobnih primerov zaključilo pozitivno. Italija bi morala za rezultat izvidov izvedeti najpozneje čez tri mesece, zelo malo verjetno pa je, da bi se povzpela za več kot stopničko. To pomeni, da se ji za dolg v tujini obeta vzpon od sedanje ocene A1 na AA3. Analist je pojasnil tudi razloge za odločitev agencije o reviziji »dosjeja Italija«: »Tri leta nazaj, v času zadnjega nazadovanja Italije, je bila država v groznih težavah. Dober del parlamentarcev je bil pod sodnimi preiskavami, tako da je bilo treba predsednika vlade poiskati v centralni banki. Od takrat so se javne finance - kljub zamenjavi treh vlad in nestabilni politični situaciji - stalno izboljševale, rezultati zadnjih volitev pa obetajo, da se utegne ta nestabilnost zmanjšati.«

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE BCIKB TRŽAŠKA KREDITNA BANKA	2. MAJ 1996		
	valuta	v LIRAH	
		nakupni	prodajni
	ameriški dolar	1543,00	1583,00
	nemška marka	1007,00	1033,00
	francoski frank	297,00	306,00
	holandski gulden	897,00	924,00
	belgijski frank	48,50	50,50
	funt sterling	2299,00	2369,00
	irski sterling	2386,00	2455,00
	danska krona	260,00	268,00
	grška drahma	6,20	6,60
	kanadski dolar	1132,00	1166,00
	japonski jen	14,50	15,10
	švicarski frank	1233,00	1270,00
	avstrijski siling	142,60	148,90
	norveška krona	233,00	241,00
	švedska krona	225,00	232,00
	portugalski escudo	9,70	10,10
	španska pezeta	12,00	12,60
	avstralski dolar	1221,00	1258,00
	madžarski florint	11,00	14,00
	slovenski tolar	11,20	11,70
	hrvaška kuna	265,00	290,00

KMEČKA BANKA - GORICA			
2. MAJ 1996		v LIRAH	
valuta		nakupni	prodajni
ameriški dolar	1548,00	1578,00	
nemška marka	1011,00	1029,00	
francoski frank	297,00	307,00	
holandski gulden	895,00	920,00	
belgijski frank	48,65	50,46	
funt sterling	2291,00	2371,00	
irski sterling	2376,00	2471,00	
danska krona	260,00	270,00	
grška drahma	6,20	6,80	
kanadski dolar	1130,00	1165,00	
švicarski frank	1236,00	1261,00	
avstrijski siling	142,26	146,76	
slovenski tolar	11,10	11,60	

MILANSKI DEVIZNI TRG			
2. MAJ 1996		v LIRAH	
valuta		nakupni	prodajni
ameriški dolar	—	1567,520	—
ECU	—	1918,020	—
nemška marka	—	1019,330	—
francoski frank	—	301,850	—
funt sterling	—	2345,320	—
holandski gulden	—	911,450	—
belgijski frank	—	49,578	—
španska pezeta	—	12,261	—
danska krona	—	264,430	—
irski funt	—	2431,380	—
grška drahma	—	6,413	—
portugalski escudo	—	9,930	—
kanadski dolar	—	1153,440	—
japonski jen	—	14,915	—
švicarski frank	—	1249,820	—
avstrijski siling	—	144,890	—
norveška krona	—	237,270	—
švedska krona	—	228,120	—
finška marka	—	323,730	—
avstralski dolar	—	1246,490	—

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG			
12. APRIL 1995		v DEM	
valuta		nakupni	prodajni
ameriški dolar	1.5007	1.5047	1.5087
funt sterling	2.2676	2.2746	2.2816
irski funt	2.3436	2.3506	2.3576
kanadski dolar	1.1055	1.1095	1.1135
nizozemski gulden	89.387	89.497	89.607
švicarski frank	23.120	123.220	23320
belgijski frank	4.8587	4.8687	4.8787
francoski frank	29.375	29.435	29.495
danska krona	25.850	25.910	25.970
norveška krona	23.078	23.138	23.198
švedska krona	22.345	22.405	22.465
italijanska lira	0.9534	0.9574	0.9614
avstrijski siling	14.200	14.220	14.240
španska peseta	1.1912	1.1952	1.1992
portugalski escudo	0.9700	0.9730	0.9760
japonski jen	1.3805	1.3820	1.3835
finška marka	31.940	32.020	32.100

Z LEPIM KONCERTOM V TRŽAŠKEM KULTURNEM DOMU

Tržaški oktet zaključil praznovanja 25-letnice

Polno zasedeni Kulturni dom, številni gostje iz Italije, Slovenije in iz Avstralije, domaćini in prijetno razpoloženje, to je bil lep in spodbuden okvir, v katerem je v torek potekal slavnostni koncert Tržaškega okteta ob zaključku praznovanj 25-letnice njegovega obstoja. Koncert je izzvenel v priznanje sedanjim, predvsem pa tudi prejšnjim članom te naše reprezentativne vokalne skupine, ki s tolikšno ljubeznijo pa tudi s tolikšno umetniško zavzetostjo goji slovensko pesem, pesem naših primorskih ljudi, primorskih skladateljev pa se posebej in jo raznasa doma in po svetu kot pričevanje navezanosti na ljudsko izročilo in njegovo umetniško presnavljanje. Pa se priznanje za to, da so s slovensko pesmijo ponesli v italijanski in širši evropski in svetovni kulturni prostor vednost o naši narodnosti skupnosti.

Koncert je uvedla in povezovala napovedovalka Tamara Stanesse in prvi aplavz se je sprostil v dvorani, ko je poimensko povabila na oder pevce in jih predstavila. Po izvedbi koncertnega sporeda je predsednik okteta Boris Pangerc povedal v slovenscini in italijanscini pesniško oblikovano misel o petju in o oktetovi predanosti slovenskemu pevskemu izročilu z zagotovilom, da bo Tržaški oktet vztrajal v svojem poslanstvu dokler bo ziva ljubezen do petja in z njo zavest, da pesem ustvarja in spodbuja prijateljstvo ne le med ljudmi istega naroda, pač pa tudi prijateljstvo s sosedi in drugimi narodi. Aplavz je potrdil soglasje občinstva s temi plemenitimi mislimi.

Izstopajoci trenutek večera je predstavljala tudi podelitev častnega članstva stirim zaslužnim oktetovim sodelavcem in prijateljem: ustanovitelju Tržaškega okteta in njegovemu dolgoletnemu tenoristu, pevskemu

Jubilejni koncert Tržaškega okteta v tržaškem Kulturnem domu (foto KROMA)

navdušencu Rudiju Zagarju, dolgoletnemu umetnikemu vodji in posredovalcu oktetove pesmi preko valov tržaškega slovenskega radia, Janku Banu, ter prijatelja, organizatorja in gostitelja oktetovih gostovanj v pokrajini Bergama Ovidiu Bonfantiju in Lodovicu Patelliju.

Sledili so pozdravi predstavnikov raznih pevskih društev, domaćin in iz Slovenije, prvi pa je oktetu izrekel priznanje Adrijan Semen, predsednik Glasbene matice, in izrekel zadovoljstvo, da tako kvalitetna vokalna skupina deluje pod okriljem naše osrednje glasbene ustanove. V imenu dveh drugih vokalnih skupin, ki delujeta v okrilju GM, sekreteta Musica noster amor in komornega zbora »J. Gallus« pa je Tržaskemu oktetu čestital Janko Ban. Dolg aplavz pa sta za svoje pozdrave in čestitke pozela slovenska rojaka iz Avstralije Ivo Leber in njegova žena Helena Rebul, po rodu iz Senožeč. Izrazila sta upanje, da bo Tržaški oktet lahko zapel tudi številnim Slovincem, ki so si ustvarili novo domovino na petem kontinentu. Oba sta namreč aktivna kulturna delavca in voditelja lokalne in vse državne radijske postaje v Melbournu, ki oddaja v slovensčini.

Koncertni spored, ki ga je Tržaški oktet nastudiral prav za to svečano priložnost, je sicer delno zajemal iz njegovga utrjenega klasičnega repertoarja, vključeval pa je tri praižvedbe naših domaćih tržaških skladateljev Pavleta Merkuja, Ignacija Ote in mlade Anastazije Puric, s čimer je oktet želel po eni strani izraziti priznanje avtorjem skladb, po drugi strani pa dokazati, da je sposoben ločevati se tudi izvajalsko zahtevnih del sodobnega umetniškega izražanja. Vse tri praižvedbe je občinstvo sprejelo z odobravanjem in tudi njihovi v dvorani prisotni avtorji so poželi aplavz. Po starih uvodnih iz liturgicne zakladnice smo tako poslušali Lebanovo Lahko noč, Delakovo Balada, Fajglovo Spremenjeno srce, Vrabčevo Nase življenje in Karla Pahorja hrvaško Tri nonice. V drugem delu je Oktet zapel najprej tri praižvedbe Ljubici Puric, Samota v porticu Ignacija Ote in medzimurško narodno Dremle mi se, dremle v osemglasni priredbi Pavleta Merkuja, potem pa se Bučarjevo Sam, Prelovčevo Bela breza in za konec De Marzijevo Improviso in makedonsko Rum dum dum, ki jo je za Oktet priredil Dragan Suplevski.

pusča hitri umetnikovi roki obvladanje prostora, s katerim se poigrava. Cudežno se oblike prepletajo, zdaj mehko usločene, zdaj odločno členijo prostor. Osnovna, preprosta igra crt prodira vse globlje v omrežje, ki se prosto in gibko preliva v prostor. Iz teh prepletov se crte osamosvajajo in dajejo oblike cloveskim obrazom, usmerjenim pogledom, zamisljenim izrazom ali preprosto silhuetam, obrisom telesa.

Obdobje, v katerem so grafike nastale, je hkrati čas eksperimentiranja, intenzivnega raziskovanja se na različnih izraznih poteh, vendar ostaja prav grafika tehnika, kateri se je umetnik tudi kasneje najraje posvečal.

Grafika je Černigoju pomenila možnost sprotnega obnavljanja, preizkušanja različnih kombinacij, prepruščanja novim navdihom; zvest je pa ostajal svojemu notranjemu ustvarjalnemu vzgibu, tistemu utripu po življenju, ki ga je znal vzbujati tudi v drugih.

Jasna Merku

Zdaj je nastopil se trenutek za predstavitev umetniškega vodje Danila Cadeza, z aplavzom zanj, oktet pa je dodal se vedno priljubljeno Žabe in zaključil večer z Zdravljico, kateri je v vhodnem fojerju Kulturnega doma sledila priscrna družabnost, ki jo je s svojim sponzorstvom ponudilo trgovsko uvozno-izvozno podjetje Corium gospe Marinke Modic.

ZADNJA ŠTEVILKA POSVEČENA DOMAČIM AVTORJEM

Posebna istrska tišina na straneh revije La Battana

Istra se odtisne tudi v srce turista, ki je ne spozna v globini. Paisazi znajo biti pravljični, predvsem ko nanje sije poletno sonce. Morje liže kamnito obalo, vasi in mesteca cakajo s svojimi portici barke. Na trgih in pred kavarnami naletis na pisan živzav ljudi, sladoleđov, torbic, kav in lahkih oblek. Notranost Istre je topla in tiha. Vasi so na gričih kot orlova gnezda, v morju zeleno-rumenih travnikov vpijejo cricki, na drevsih neusmilno pojejo skrzati, vendar ostaja tiho. Istrska tišina je posebna. V Istri se sreča osla, ki sodi med najpametnejše živali in zato skrbimo, da jih je vedno manj.

Besede sem napisal po listanju 119 številke revije La Battana. Istra s svojimi paisazami, s svojo kulturo in s svojim spominom je globoko v srcih njenih intelektualcev, pesnikov, pisateljev in raziskovalcev. Globin-

ski odtis je tudi boleč, saj mora Istra računati z modernizacijo in z zgodovino, ki je bila do nje večkrat macehovska. Vcasih bi bilo najlepše sedeti v senci drevesa in zreti v morje, v daljavo... Uvodoma uredništvo opozarja na sedanjo bolečino Istre, ki je razdeljena med Hrvaško in Slovenijo. Predvsem pa opozarja na osnovno težavo italijanske narodne skupnosti. Piše, da se je po padcu berlinskega zidu zdelo vse lahko, danes pa se je vez skupnosti strgala. Predvsem ji manjka uceno znanje (i saperi eruditi). Manjka ji krajevni spomin, manjka ji sinteza med ucenim znanjem in proizvodnjo krajevnega spomina. Uredništvo ugotavlja, da sagre, ponavljanje starih obicajev in folklor ne zadostujejo več. Revije, ki pišejo o Istri, niso med sabo povezane, od zunaj prihaja veliko raziskovalcev, domaćini pa nimajo moči in sredstev,

da bi sami raziskovali in brskali po spominu. Zato je italijanski skupnosti danes težko.

Battana nato opozarja na istrske avtorje in pisatelje, ki nosijo v sebi največ spomina in sedanjosti. Serija portretov in studij piše o avtorjih, ki se imenujejo Alessandro Damiani, Franco Vegliani, Anita Forlani, Loredana Bogliun in Ivan Golub. Razen preminulega Veglianija objavljajo nato vsi svoje pesmi in prozo. Teksti so v knjižni italijanscini ali v narccju. V reviji se omenjenim avtorjem pridružita se Janko Crljenica in Renzo Cigoj. V vseh je znamenje Istre, ceprav so to izsolani avtorji, ki obvladajo moderne literarne pristope. V njih pa ostaja odtisnjen Cigojev stavek: »Veliko let si živel in bil srecen kot kralj na travniku, kjer so nekoč bile crede in ljudje...« Kaj je na travniku danes?

A.M.

Z REŽISERJEM SOLDINIJEJEM JE SNEMALA FILM »LE ACROBATE«

Mira Sarđoć spet na filmskem platnu

Nasa igralka Mira Sarđoć je prav v teh dneh končala s snemanjem italijanskega filma in se je zopet vrnila v Trst. Ne dogaja se vsak dan, da naši igralci nastopajo tudi v italijanskih filmih in ce ze, potem se nam zdi prav, da o tem zapišemo nekaj besed.

Film, ki ga je Mira snemala v glavnem v Trevisu in Abanu Terme dober mesec dni, nosi delovni naslov »Le acrobate«, ime, ki ga je režiser filma Silvio Soldini izbral po imenu starega kipa, ki so ga odkrili v Tarantu in katerega avtor je nepoznan.

Mira, najprej vprašanje: kako si pavzprav prišla do tega filma; kako, da se je režiser Soldini odločil prav za tebe?

»Zgodba govori o treh ženskah; sama igram vlogo najstarejše od treh. Kot so mi povedali, je režiser iskal igralko, ki bi govorila italijanscino s slovanskim naglasom, saj je po rodu Bolgarka. Za to vlogo je bilo devet kandidat, pa so izbrali mene, potem ko so se baje tudi v Sloveniji pozanimali za mojo filmsko preteklost, ki ni tako majhna, niti tako kratka. Nastopala sem kot glavna igralka kar v desetih jugoslovanskih filmih, pa se potem sem imela vloge v filmih in na televiziji, ce ne govorim o svoji gledaliski dejavnosti.«

Tako je Mira začela s snemanjem. Njeni dve partnerici sta bili Licia Maglietta, po rodu iz Vidma, ki pa je veliko let živi in dela v gledališču v Neaplju. Druga je bila Valeria Golino, ki je tudi gleda-

liška igralka, italijanskega rodu, dela in živi pa v Los Angelesu.

Režiser spada sicer v mlajši rod filmskih ustvarjalcev, napravil pa je že tri dolgometažne filme in več krajših filmov.

»Povem ti, da je bilo snemanje zelo naporno. Delali smo tudi po 12 ur dnevno. Gre za film psiholoske vsebine, kjer se znajdejo tri ženske različnih starosti z različnimi problemi, ki jih skušajo tako ali drugače skupno reševati, kjer prihaja do konfliktov, pa tudi do velike medsebojne navezanosti, ki jih potem družijo do smrti najstarejše od treh, pa se preko njene smrti.«

Mira ima samo lepe spomine na delo s temi ljudmi, filmskimi entuziasti, ki delajo in ustvarjajo zato, ker to tudi notranje občutijo.

»Zame je bilo to lepo doživetje. Spoznala sem ljudi, ki ljubijo svoj poklic, ki ne gledajo na denar, temec želijo nekaj lepega ustvariti. O nas kot Slovencih so vedeli zelo malo, ali pravzaprav nič. Vse sem jim morala obrazložiti - o našem gledališču, o naši manjšini, o naših problemih, pa tudi uspehih na področju kulture in umetniškega ustvarjanja. Zelo odprti so bili. Gledali in poslušali so me z velikim spoštovanjem in lepo se jim je zdelo, da delajo s slovensko igralko.«

Nekaj težav je Mira imela, ker je morala v filmu spregovoriti tudi v bolgarscini. Pa si je pomagala tako, da je obiskala mamo Ravla Kodrica, ki je po rodu Bolgarka in ta ji je pri izgovorjavi bolgarscine pomagala.

Ponavadi si režiserji in

snemalci filmov želijo lepo vreme. Tu so si nasprotno želeli mrzlo in megleno vreme. Pa ga ni bilo. No, vse so z dobro voljo rešili, kot so z dobro voljo in velikim veseljem do dela reševali vse druge probleme.

»Tako pozorni so bili do mene, tako dobri kolegi, da bi vsaka igralka na mojem mestu želela takšno vzdušje. In ko sem povedala režiserju, da boš napravila z mano intervju, je bil takoj tudi sam pripravljen, da pove svoje.«

Tako je o Miri Sarđoćevi povedal Silvio Soldini: »Delal sem z igralko izrednih igralskih razponov, od najnežnejše, zasanjane deklice, do zrele, trde ženske, ki je svoje spopade z ostalima igralkama privedla do grobih prizorov, pa tudi do najbolj nežnih razpoloženskih scen. Moram povedati, da sem spoznal v Miri izredno močno igralsko osebnost, ki mi je pomagala ustvariti v filmu poglobljeno vlogo in jo se obogatiti. To je bila zame izjemno svetla in pozitivna osebnost, ki jo zavidam vsakemu režiserju, ki bi se z njo delal, ceprav mi je sama rekla, da bo to njen zadnji film.«

In res je snemanje Miro močno utrudilo, a ne toliko, da ne bi bila zadovoljna s svojim delom, s prijateljstvom, ki se je pri snemanju skovalo, s spostovanjem, ki so ga do nje pokazali vsi sodelujoči.

Sedaj cakamo, da si bomo film ogledali. Mira je z njim zadovoljna, verjetno bomo prav tako tudi mi.

Neva Lukes

Černigoj v Cartesiusu

Se danes je na ogled v galeriji Cartesius razstava izvirnih globokih tiskov Avgusta Černigoja. Graficni listi so nastali med leti '67 in '74 ter se sklicujejo na konstruktivistično obdobje »Struktur« in »Oblik«. Natisnjeni so v nizkih nakladah: od edinega poskusnega odtisa do maksimalno desetih izvodov. Nekaj je čistih suhih igel, kjer pride bolj do izraza neposredna moč umetnikove roke pri obdelovanju plošce in vtisne crtam posebno izraznost. Černigoja je ustvarjalni proces vodil k stalnemu eksperimentiranju, tako je ista plošča doživljala včasih več faz obdelovanja tudi z različnimi postopki. Preplet oblik in njih splet v prostoru s suho iglo je dalje umetnik obdeloval v akvotintu in tako nakazoval prostorske učinke preko tonalnih vrednosti. Kljub vsemu je mojster rad segal po barvi ter včasih se ročno označeval določene dele graficnih odtisov s prevladujočo paletto živih toplih tonov ter tako dodatno razgibal sporocilnost svojih grafik.

Tudi izbira formatov je taka, da do-

OTROŠKO DELO / PO PODATKIH UNICEFA

Milijonska armada zlorabljenih otrok

Pojav se iz drugih vzrokov širi tudi na Zahod

ZENEVA - Ob koncu 52. zenevskega zasedanja Komisije za človekove pravice OZN so sprejeli novo resolucijo o pravicah otrok in mladoletnih. Med zasedanjem so podrobno proučili najhujše probleme, ki tarejo otroke po svetu. Poseben poudarek so namenili zaščiti otrok v oboroženih spopadih, ponovili svojo zavzetost v boju proti vsem oblikam nasilja nad mladoletnimi od mladoletne prostitucije do prekupevanja z otoki, prav tako so se ponovno zavzeli, da bi v svetu odpravili otroško delo. V resoluciji je Komisija zahtevala, da države končno sprejmejo svoje obveze, ki jih določa Konvencija OZN o pravicah otroštva iz leta 1989.

Kot vedno pa bo tudi ta poziv ostal brez odgovora, ali bolje rečeno, vse bo prepuščeno dobri volji posameznih članic Svetovne organizacije. Zgovoren je primer Mednarodne konvencije o delu, ki so jo

sprejeli leta 1973 in ki so jo do sedaj ratificirale skoraj vse države sveta. V konvenciji navedena obveza, ki prepoveduje otroško delo in določa minimalno starost petnajstih let za zaposlovanje mladoletnih, je kot kaže ostala mrtva crka na papirju. Po podatkih Sklada OZN za otroke (UNICEF) si svoj vsakdanji kruh v svetu služi vsaj 50 milijonov otrok. Neke druge organizacije pa navajajo celo številke od 150 do 200 milijonov otrok. V glavnem naj bi bilo to otroško delo neke vrste pomoč pri družinskem delu v poljedelstvu, živinoreji in v družinsko vodenih obrtniskih delavnicah. Vsaj 20 milijonov otrok pa dela izven domačega kroga v skoraj suženjskih odnosih. Da to niso le demagoške številke, dokazujejo uradni podatki egiptovske vlade, iz katerih izhaja, da v državi ob Nilu dela kar 1, 4 milijona otrok. Kairska vlada je že večkrat poskušala zajeziiti ta pojav, a kot

kaze brez večjega uspeha.

Izkoriščanje otrok pa ni značilno samo za nerazvite države Tretjega sveta, zasledimo ga tudi na razvitem Severu. Se več, po zadnjih podatkih se ta pojav nevzdržno širi tudi na Zahod. Za razliko od nerazvitih, kjer je otroško delo dodaten dohodek za ubožane družine, pa se na Zahodu mladoletni obcasno zaposlujejo, ker jim ne zadosca več obicajna žepnina in hočejo imeti denar, tako da bi lako zadostili svojim zahtevam, ki jim jih vsiljuje potrosniski način življenja. Določen odstotek takih v vrednotah denarja vzgojenih otrok pa krene na kriva pota, tako da rastoče mladostniško prestopništvo in kriminal že zaskrblja marsikatero vlado razvitega Severa. Seveda imamo tudi v takih državah nerazvita območja, kjer otroci igrajo podobno vlogo kot v Tretjem svetu, takega »domačega« dela pa je skoraj nemogoče izkoreniniti.

Prodali Degasovo »Žensko v kadi«

Pri newyorškem Christiesu so za 5,4 milijona dolarjev prodali »Žensko v kadi«, ki jo je francoski impresionistični slikar in kipar Edgar Degas uresničil leta 1884 (Telefoto AP)

ŽIDOVSTVO / PRESENETLJIVA TEZA

Superman kot židje diaspore

Židovske poteze naj bi mu jih podzavestno dala avtor in risar

TEL AVIV - Izraelski dnevnik Jerusalem Post je svojim bralcem posredoval presenetljivo tezo ameriške židovske revije Jewish Press, in sicer, da so v stripih Supermana prisotni židovski motivi. Avtor Jerry Siegel in risar Joe Shuster naj bi jih morda kar podzavestno posredovala bralcem. Sumljivo je že samo Supermanovo ime. Na svojem rodnem planetu se je namreč imenoval Kal-El. Ime zveni židovsko in bi v dobesednem prevodu pomenilo »Bog-Lahek«. Zakaj je Siegel dal svojemu junaku tako ime, nista pojasnili ne Siegelova vdova Joanne in ne njegova sodelavka Julie Schwartz. »Morda se je ime porodilo v njegovi podzavesti,« je povedala Joanne in dodala, da je Jerry v mladosti slisal hebrejsko govorico.

Ob svojem prihodu v ZDA se izvenzemeljski Kal-El podobno kot Židje ob koncu prejšnjega stoletja trudi, da ne bi vzbudi

dil pozornosti. Prevzame identiteto Clarka Kenta. »Za svojimi očali in plašno sramežljivostjo pa skriva ogromno moč, ki le čaka, da se bo osvobodila in sprostila,« trdi Daniel Schifrin, iz Ameriške fundacije za židovsko kulturo. Po njegovem to spominja na židovske priseljence, ki so »za plašno sramežljivostjo skrivali odločne poteze božjih borcev«. Strip o Supermanu je zagledal luc v tridesetih letih, na vrhuncu ameriške gospodarske recesije. Vsestransko se je trudil, da bi izboljšal svet, kar po trditvah revije Jewish Press spominja na hebrejski koncept »tikun olam« (izpopolnitev stvarstva).

Ta teza židovske konservativne revije pa ni vsec naprednim ameriskim Židom, ker v njej vidijo simbol vsega tistega, kar muči ameriško židovstvo. Superman je namreč prepričan, da se lahko pravico uresniči le s pomočjo sile.

TASMANIJA / VLADA PRISTALA NA ZAHTEVO SVOJCEV

Zbrisati sledove pokola

HOBART (TASMANIJA) - Restavratorji v tasmanskijskem Port Arthurju, v kateri je 29-letni shizofrenik Martin Bryant ubil dvajset od petintridesetih oseb, bodo porušili. To je včeraj sklenila otoska vlada na zahtevo svojcev in krajevne turistične ustanove. Medtem pa se je predsinocnjim oglasila Bryantova mati, ki je izrazila svojo solidarnost svojcem žrtev in prosila, naj ne drežajo v njeno življenje.

Na sliki (telefoto AP): ženska polaga rože pred bolnišnico v Hobartu, kjer je v kritičnem stanju še eden od ranjencev.

Korajža pa taka

Tajski vaditelj s krokodilje farne v Samphornu (50 kilometrov zahodno od Bangkoka) kot kaže zaupa svojemu varovancu in se ne boji, da bi mu odgriznil glavo. Za obiskovalce te farne za vzrejo krokodilov in slonov pa je igranje z življenjem prava zabava, ki jih poplača za vstopnico (AP)

NOVICE

Postala je milijarderka z zavarovalnico za živali

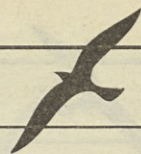
LONDON - Psi in macke so omogočili, da je Patsy Bloom postala milijarderka, saj je kot ena prvih na svetu ustanovila vetrinarsko zavarovanje za stiričnožne človekove ljubljence. Bloomova je sedaj svojo zavarovalnico »Pet Plan« prodala za 32 milijonov funtov zavarovalnici Cornhill Insurance, ohranila pa bo funkcijo direktorice. Sedaj 55-letna poslovničica je ustanovila svojo družbo z bormim začetnim kapitalom 500 funtov leta 1976, potem ko je sama okusila, koliko stane zdravljenje bolnega psa.

Konec »dosmrtnega« dela

PEKING - Do decembra bodo po stiriidesetih letih na Kitajskem odpravili zaposlitvena jamstva v državnih podjetjih, ki so delavcem, uradnikom in funkcionarjem omogočala posebno obliko skoraj »dosmrtnega« dela. Ze deset let na Kitajskem postopoma uvajajo nova terminska delovna razmerja, ki so v kricečem nasprotju z maoističnim konceptom o zagotovljenem in stalnem delovnem mestu, ki je bil po mnenju sedanjih voditeljev »negospodarski«.

Potresna sunka na Japonskem

TOKIO - Japonska hidrometeorološka agencija je sporočila, da sta včeraj prizadela otocje dva potresna sunka, ki pa nista povzročila žrtev in hujše gmotne skode. Prvi je bil včeraj dopoldne severno od Tokia pri mestu Mito in je dosegel moč 4, 8 stopnje po Richterju, včeraj ob 14.45 po krajevnem času pa so na otoku Kiusu zabeležili potresni sunek 5, 2 stopnje po Richterju. Epicenter potresa je bil pod morjem, kakih 30 kilometrov od mesta Mijazaki.

BIH / VPRAŠANJE VARNOSTI POVRATNIKOV

Srbi obljubljaajo, sporazuma pa nočejo podpisati

SARAJEVO (Reuter, B. S.) - Oblasti bosanskih Srbov se niso podpisale dokumenta, ki naj bi preprečili etnične spopade med obiski beguncev na njihovih nekdanjih domovih, je včeraj povedal tiskovni predstavnik Združenih narodov Kris Janowski.

»Minister Republike srbske za begunce je zavrnil podpis sporazuma, premier Momčilo Krajišnik pa je včeraj zagotovil, da bodo bosanski Srbi sprejeli določila in politiko Združenih narodov, ki zadevajo sporne obiske,« je v Sarajevu izjavil Janowski, ki pa je poudaril, da ZN na spo-

razumu vendarle se nimajo podpisa odgovornih predstavnikov bosanskih Srbov. Po njegovem mnenju Krajišnikovo zagotovilo se ne pomeni, da bodo oblasti na Palah res podpisale sporazum.

Predstavniki muslimansko-hrvaske federacije so dokument sicer

Nemčija še razmišlja o roku za vrnitev beguncev

BONN (Reuter) - Nemčija bo brzkone prisiljena vnovič razmisliti o 1. juliju - roku, ki si ga je zadala za vrnitev 320 tisoč beguncev iz BiH v njihovo domovino -, je dejala varuhinja človekovih pravic Cornelia Schmalz Jacobsen. »Jasno je, da begunci ne smejo čakati, da jim bodo drugi obnovili državo, dejstvo pa je tudi, da se ne smejo vrniti tja, kjer se divja agresija,« je izjavila. Minister za notranje zadeve Manfred Kanther se bo o tem pogovarjal z ministri nemških regij. Skupine beguncev so ministre pozvale, naj prestavijo rok za vrnitev, pri čemer se sklicujejo na nedavne napade Srbov na muslimanske begunce, ki so skušali obiskati svoje domove na območju pod srbskim nadzorom.

»Srečneži«, ki se jim uspe vrniti na domove, ponavadi naletijo na popolno opustošenje (Reuter)

podpisali, toda tuji diplomati in predstavniki človekoljubnih organizacij opozarjajo, da podpisi na kosu papirja - zlasti glede na bogato zgodovino brezbriznosti predstavnikov (nekdanj) sprtih strani v Bosni - se ne pomenijo, da bodo predstavniki vseh strani določila sporazuma tudi upoštevali. Vprašanje vrnitve beguncev že nekaj tednov nevarno razplamteva strasti v Bosni in Hercegovini. Prejšnji teden sta bila v bližini Doboja ubita dva Muslimana, ki sta s skupino beguncev poskusila obiskati grobove svojcev na območju pod srbskim

nadzorom. Dokument, ki ga srbske oblasti v BiH nočejo podpisati, so pripravili predstavniki Visokega komisariata Združenih narodov za begunce (UNHCR), telesa, ki je odgovorno za vrnitev beguncev na domove. Sporni dokument sestavlja deset točk, ki opisujejo, kako se lahko tisti, ki se želijo vrniti domov, zgledajo v pisarni komisariata, ta pa bo pripravil sestanek s predstavniki oblasti »na drugi strani«. Mednarodna skupnost se še predobro zaveda, kako zelo pomembna je zagotovitev vrnitve beguncev in svo-

bode gibanja po celotnem ozemlju Bosne in Hercegovine; neuspešnost povojne repatriacije bi namreč pomenila dokončno razdelitev države po etničnem načelu. Nekateri diplomati menijo, da je to celo cilj nekaterih oblastnikov v Bosni in Hercegovini. »V Bosni obstaja družina, ki je niti najmanj ne zanima večetnična država. Momčilo Krajišnik je ustanovitelj kluba za etnično čiščenje, zdaj pa naj bi bil glavni partner mednarodne skupnosti pri reintegraciji Bosne,« je opozaril neki zahodni diplomat.

ZAGREBSKA OPOZICIJA ODGOVARJA

»Državni udar« poražene HDZ

Razpustitev skupščine je le krinka

ZAGREB - Čeprav je hrvaska vlada zadnji aprilski dan razpustila zagrebsko mestno skupščino, v kateri je imela večino koalicija opozicijskih strank, pa pol leta trajajoče politične krize v glavnem mestu Hrvatske se zdalec ni konec.

Voditelji sedmih opozicijskih političnih strank (liberalci, kmetje, narodnjaki, socialdemokrati, pravaši in neodvisni demokrati) so na včerajšnji tiskovni konferenci poudarili, da je vladni odlok, po katerem je skupščina razpuščena zaradi domnevno nezakonitega delovanja, le krinka za nezadovoljstvo predsednika Franja Tudmana, ker je bila vladajoča Hrvatska demokratična skupnost na volitvah lani jeseni premočno poražena. Tudman je zavmil imenovanje starih kandidatov za zupana mesta Zagreba in glavarja zagrebske županije, nobena od opozicijskih strank pa ni hotela v koalicijo s HDZ, ki bi v tem primeru prevzela oblast v prestolnici. Vlada je zato uporabila edino pot, ki ji je še ostala, da bi dosegla svoje. S sklicevanjem na

odločbo ustavnega sodišča o nezakonitem mestnem proračunu je razpustila skupščino, ki je ta proračun sprejela in kot vršilca dolžnosti zakonodajnega organa mesta Zagreb imenovala vladnega poverjenika Stjepana Broliča. Opozicija je potezo, s katero bo do predčasnih volitev en sam človek nadomestil 50 poslancev mestne in 80 poslancev županijske skupščine, označila kot očiten državni udar. Dobroslav Paraga, predsednik Hrvatske stranke prava - 1864, je novinarjem povedal, da bo o grobih kršitvah človekovih pravic in državljanskih svoboščin obvestil Varnostni svet Združenih narodov. Po mnenju nekaterih opazovalcev lahko zadnja vladna poteza tudi oteži dokončen sprejem Hrvatske v Svet Evrope.

Zadnje raziskave javnega mnenja kažejo, da so na strani opozicije tudi Zagrebčani. Kar 64 odstotkov vprašanih meni, da je razpustitev skupščine nedemokratična, več kot 55 odstotkov pa bi jih na vnovičnih volitvah odločno podprlo opozicijo.

Gordana Gojak

SKRAJNEŽI SO ZAČELI URESNIČEVATI NAČRT ZA DESTABILIZACIJO KOSOVA

Terorizem brez imena neti novo vojno

Visoki predstavnik Evropske unije za Bosno Carl Bildt je včeraj v Atenah opozoril, da nedaven izbruh nasilja na Kosovu ogroža mirovni proces v Bosni. Bildt je Beograd in Tirano zato pozval, naj se nasilju odpove. »Mir v Bosni je odvisen od stabilnosti celotne regije. Politična vodstva v Beogradu, Tirani in na Kosovu morajo poiskati politično rešitev in preprečiti izbruh krize,« je dejal Bildt. Vendar novinar Shkeljzen Maliqi za tiskovno agencijo AIM piše, da so nedavno nasilje na Kosovu zagrešili prav skrajneži - za zdaj se ni jasno, ali so bili to albanski ali srbski skrajneži ali morda kar oboji -, ki si ne želijo politične rešitve kosovskega vprašanja, ampak bi radi zanetili srbsko-albansko vojno.

Vecletni relativni status quo na Kosovu, ki so ga vzdrževali visoka raven napetosti in policijski pristiki, je v zadnjih dneh začelo ogroziti narasčajoče nasilje. Samo ugibamo lahko, ali bi do serije terorističnih napadov prišlo tudi, če v noči na 21. april Zlatko Jovanović ne bi hladnokrvno ustrelil dvajsetletnega študenta Armena Dacija. Dejstvo je, da je vzporedni albanski oblasti na Kosovu v prejšnjih podobnih primerih uspelo zagotoviti visoko stopnjo vzdržnosti. Dejstvo pa je tudi, da je tokrat kapljica albanske vzdržnosti pljusnila čez rob. V Pristini so po več letih pred zgradbo, kjer se je zgodil zločin, prvič potekale množične demonstracije. Zbralo se je približno deset tisoč zensk, ki za izvedbo protesta proti srbskemu nasilju niso zahtevale dovoljenja Demokratične zveze Kosova. Polnočnega zločina na

pristinskem Soncnem bregu Albanci niso ocenjevali na temelju osebnih motivov morilca, temveč so umor pripisali srbskemu režimu, ki je do zob oborožil kosovske Srbe in za legitimne označil skoraj vse oblike nasilja nad albanskim prebivalstvom. Orožje, s katerim so streljali na Armenda Dacija, je bilo orožje velikosrbskega sovražnika, kosovskim Srbom pa so ga razdelili na ukaz Slobodana Miloševića.

V nasprotju s spontanim odzivom matere in zaskrbljenih državljanov je bilo tisto, kar se je zgodilo stiri deset ur pozneje, brzkone začetek uresničevanja vnaprej pripravljenega scenarija za destabilizacijo Kosova. V skoraj enakomernih časovnih presledkih je bilo v več kosovskih mestih (Decani, Peć, Kosovska Mitrovica in Stimlje) ubitih pet Srbov, prav toliko pa jih je bilo ranjenih. V kavarni v Deca-

nih so bili žrtve napada civilisti, v ostalih primerih pa policisti. Teroristi so torej vse skupaj načrtovali tako, da je bilo videti kot mascevanje smrti študenta Dacija. Toda na osnovi nekaj dostopnih podatkov (srbske oblasti se vedejo zelo nenavadno, kot da bi želele skriti pomembne podatke ali - kar je morda boljše resnici - prikriti nemoc in vznemirjenost) lahko upravičeno domnevamo, da za temi terorističnimi napadi in morda tudi bombnimi napadi na tabornišca srbskih beguncev stoji dobro izurjena in opremljena organizacija, ki ima najmanj dvajset članov.

Kosovski terorizem je skrivskega tipa. V nasprotju z večino terorističnih organizacij po svetu - te se

držijo načela maksimalne konspiracije, ko gre za notranjo organiziranost in načrtovanje akcij, zaradi česar težje dosežejo maksimalno publiciteto, ko gre za predstavljanje ciljev, za katere se borijo s svojimi odmevnimi akcijami - kosovski terorizem nima imena.

Izzivanje srbsko-albanske vojne

Takšen terorizem spominja na lov v kalnem, kar omogoča številne spekulacije in medsebojno obtoževanje. Toda krog spekulacij se je z eksplozijama v prizrenskem naselju Dusanovac (žrtev ni bilo) in na cesti med Vucitnom in Kosovsko Mitrovico (umrl je albanski deček, tri osebe pa so bile ranjene) sklenil.

Policijski režim na Kosovu je sicer surov in brezkompromisen, a hkrati neučinkovit

Takšna spirala nasilja ima lahko samo en cilj - izzvati srbsko-albansko vojno in preprečiti vsakršno obliko mirnega reševanja kosovskega vprašanja.

Veliko pove tudi dejstvo, da se je anonimni terorizem na Kosovu in ostalem albanskem prostoru na Balkanu pojavil v podaytonskem obdobju. Začel se je z atentatom na Kira Gligorova, nadaljeval z eksplozijama avtomobilov bomb v Tirani in Dracu, zdaj pa se je osredotočil na Kosovo kot najbolj nevarljivo točko južnega sektorja nerešene balkanske krize. Kot da bi se nekemu mudilo, da bi, medtem ko se razmere v Bosni počasi urejajo, odprl novo krizno žarišče. Ugibamo lahko tudi o zunanjih po-

kroviteljih zavlačevanja reševanja balkanske krize, ki si želijo doseči ugoden strateški položaj. Ne gre izključiti tudi možnosti o živčnem odzivu notranjih skrajnih dejavnikov, ki si prizadevajo, da bi v podaytonskem obdobju, ko iz več vplivnih virov prihajajo novice, da je na dnevnem redu hitrejsega reševanja krize tudi kosovski vprašanje, onemogočili sprejetje zanje nasprejemljive kompromisne rešitve. Albanske skrajneže je predvsem možnost, da bi Kosovo ostalo del Srbije, kar je zanje nesprejemljivo, ne glede na morebitna mednarodna zagotovila in zaščitne mehanizme visoke stopnje samouprave in politične, zakonodajne, kulturne ter gospodarske avtonomije. Na drugi strani srbske skrajneže skrbijo prav ti mednarodno zagotovljeni mehanizmi zaščitne avtonomije (menda so podobni tistim iz ustave SFRJ iz leta 1947), ki po njihovem mnenju predstavljajo uvod v izgubo Kosova.

Neučinkovit policijski režim

Skupno delovanje notranjih in zunanjih destabilizacijskih dejavnikov bi lahko kljub nekaterim manjšim prebojem pri reševanju kosovskega vprašanja (začetek pogovorov med Beogradom in Pristino, priprava konference o Kosovu, ki so jo napoveda-

li na zadnji ministrski konferenci EU) privedlo do tega, da terorizem postane del kosovskega vsakdana - še posebno zato, ker se tako oblasti v Beogradu kot albanske na Kosovu premalo zavedajo, kaj se sploh dogaja. Zamisliti bi se moral predvsem Beograd, ki je vse karte vložil v policijski nadzor Kosova, zdaj pa ni sposoben razvozlati niti enega zločina - celo tistih ne, kjer so žrtve policisti. Eden najbolj opaznih učinkov črnega tedna je, da so zaradi položaja najbolj prestrašeni kosovski Srbi. Ali jih policija sploh lahko zaščiti, če se sebe ne more? Pojavili so se tudi strahovi, da bo Kosovo doletela usoda Krajine. Ljudje zato že razmišljajo o »velikem begu«, preden Sloba Kosovo prepusti Rugovi.

Obstaja tudi predpostavka, da beograjski režim zavestno prikriva dokaze o vpletenosti oboroženih srbskih skrajnežev v vsaj nekatere od zadnjih zločinov, ki naj bi izzvali srbsko-albansko vojno. Tezava je v tem, da je Beograd duhove pred kratkim sam izpustil iz steklenice in bi tako sum za celotno zmešnjavo vnovič padel nanj. Če pa za atentati vendarle stoji albanska organizacija, se na drugi strani poraja vprašanje, ali dosedanji policijski režim, ki je nastal zaradi zablode, da je Kosovo mogoče zadržati s silo, služi svojemu namenu.

ZORAN THALER NA IRSKEM IN V STRASBOURGU

S Springom o odnosih Ljubljane z Brusljem

Zasedanje odbora ministrov Sveta Evrope

DUBLIN, STRASBOURG (STA) - Slovenski zunanji minister Zoran Thaler se je včeraj med krajšim obiskom na Irskem srečal z irskim kolegom in podpredsednikom vlade Dickom Springom.

Sogovornika sta največ pozornosti namenila odnosom Slovenije z Evropsko unijo, zlasti v luči dejstva, da bo Irška 1. julija za pol leta prevzela krmilo evropske petnajsterice. Minister Thaler je Springa seznanil z odnosi med Slovenijo in unijo, nedavnimi sklepi slovenskega parlamenta o vključevanju v petnajsterico in o poteku dogovarjanja o čimprejšnjem podpisu sporazuma o pridruženem članstvu. Sogovornika je tudi obvestil, da bo po podpisu sporazuma naslednji korak Slovenije prošnja za polnopravno članstvo, do česar bo brzkone prišlo med irskim predsedovanjem petnajsterici. Thaler je Springa seznanil z obiskom generalnega sekretarja Nata Javierja Solane v Sloveniji in odnosi Ljubljane s Severnoatlantsko zvezo. Predstavil mu je tudi go-

spodarski in notranjepolitični položaj v Sloveniji, vključno z vročimi razpravami v zvezi s pravico tujih državljanov do lastništva nepremičnin v Sloveniji. Nato je Thaler obiskal irski parlament, kjer se je pogovarjal s predsednikom spodnjega doma Seanom Treacyjem in predsednikom odbora za zunanje zadeve Alanom Dukesom. Irsko stran je zanimala ocena položaja na območju nekdanje Jugoslavije in stališče Slovenije do Zahodnoevropske unije in tako imenovanega pakta stabilnosti na Balkanu. Thaler je pojasnil, da se Slovenija sicer zavzema, da bi na tem območju zavladal mir, da pa ne bo neposredno sodelovala v tem paktu. Kar zadeva dvostranske odnose med Slovenijo in Irsko, sta se strani strinjali, da so ti na gospodarskem področju in tudi

sicer se v povojih. Spring je dejal, da Irška zeli okrepiti dvostranske odnose, Thalerjev obisk pa se mu zdi njihov dober začetek.

Vodja slovenske diplomacije je včeraj popoldne odpotoval v Strasbourg, kjer se udeležuje dvodnevne seje odbora ministrov Sveta Evrope. Na sinodnem neformalnem srečanju so zunanji ministri poslušali predavanje ruskega kolega Jevgenija Primakova na temo Ruska federacija in Svet Evrope, današnje formalno zasedanje pa ima dve točki: Demokracija varnost v BiH in regiji; Izvajanje daytonskega sporazuma ter vloga in odgovornost Sveta Evrope ter prilagajanje Sveta Evrope novim izzivom. Ministri bodo na koncu zasedanja sprejeli dve deklaraciji, prvo z naslovom Zaščita novinarjev v konfliktnih razmerah in drugo, ki bo namenjena nadaljevanju akcije evropske mladinske kampanje proti rasizmu ksenofobiji, antisemitizmu in nestrpnosti.

Britanski živinorejci ostro nasprotujejo zakolu krav

LONDON (Reuter, B. Z.) - Razburjeni britanski kmetje so včeraj protestirali proti vladnim načrtom, po katerih naj bi zaklali na tisoče krav in tako zagotovili vnovično zaupanje v britansko goveje meso. Kmetje so omenjene načrte označili kot farso. Govedorejci (na sliki, telefoto: Reuter) so namreč sele včeraj, le nekaj ur pred začetkom klanja, izvedeli, kje in kako bo vse skupaj potekalo. Kmetje prav tako ne vedo, koliko jim bodo za govedo, ki mora v prisilni zakol, sploh plačali. Eden visjih kmetijskih uradnikov je položaj označil kot strahovito zmedo, v kateri mnogi kmetje ne bodo prezivali. Zaradi neurejenih razmer se kmetje jezijo predvsem na vladne ministre, ki so se dela, s katerim naj bi minimalizirali izgube, lotili prepocasi in prepozno. Britanske oblasti so v sredo najavile, da bodo z zakolom govedi pričeli v naslednjih dneh. Najprej so morali akcijo, v kateri naj bi se znebili enajstih milijonov krav, okuženih z bole-

znijo BSE, preložiti, ker so ugotovili, da morajo najprej uradno potrditi klavnice, ki jim bodo zaupali pokol obolelih krav. Do zdaj naj bi izbrali približno 150 klavnic. Trupla živali bodo zazgali in tako zagotovili, da okuženo meso ne bo zasllo v prehranjevalno industrijo. Vendar so se v Veliki Britaniji že pojavila vprašanja, ali ima država dovolj krematorijev za varen sežig kravjih trupel. Predstavniki kmetijskega ministrstva Tony Baldry je obtožbe, češ da je vladni program velika zmeda, zanikal in za morebitne nevsečnosti obtožil dolgotrajna pogajanja z Evropsko unijo. Kriza, ki jo je povzročila bolezen norih krav, je clane vladajoče konservativne stranke se bolj razdelila v njihovih pogledih na tesnejše evropsko sodelovanje. Nekateri poslanci so svoj srd nad nedavno odločitvijo EU, da ne bo odpravila prepovedi izvoza britanske govedine, zelo ostro izrazili kar na srednjem parlamentarnem zasedanju.

GENERALNI SEKRETAR SEVERNOATLANTSKE ZVEZE KONČAL DVODNEVNI OBISK V NAŠI DRŽAVI

Solana občuduje slovenske dosežke

Predvčerajšnjim je generalni sekretar Nata Javier Solana sklenil dvodnevni uradni obisk Slovenije, kjer se je mudil v okviru turneje po državah srednje in vzhodne Evrope.

»Najslabša novica, ki jo imam za vas, je, da moram oditi iz vaše lepe države,« je pred odhodom v Albanijo na brniskem letališču dejal Solana, ki se je v sredo dopoldne srečal s slovenskim ministrom za obrambo Jelkom Kacinom, s katerim se je v vojašnici v Bohinjski Beli pogovarjal o uresničevanju individualnega partnerskega programa Slovenije z zvezo Nato. Solano je zanimalo, s čim lahko Nato se pripomore k razvoju slovenskega obrambnega sistema, minister Kacin pa je visokemu gostu predstavil primerjalne prednosti, ki jih ima Slovenija pri vključevanju v zvezo Nato, in program reorganizacije Slovenske vojske ter njene modernizacije s standardi Nata. Slovenska delegacija je Solani predstavila načrt za formiranje posebne enote slovenske vojske za sodelovanje v mirovnih operacijah zveze Nato, generalnega sekretarja pa je zanimal civilni nadzor nad vojsko v Sloveniji.

Solana je na skupni tiskovni konferenci z gostiteljem, premierom Janezom Drnovškom, strnil vtise dvodnevne obiske in izrazil zadovoljstvo nad slovenskimi dosežki pri prizadevanjih za članstvo v Natu, ugledni gost pa je pri tem izrazil tudi občudovanje nad dosežki Slovenije v obdobju po

osamosvojitvi. Na vprašanje, kaksne so možnosti, da Slovenija postane prva nova članica Nata, je Solana dejal, da nanj ne more odgovoriti, saj to po njegovem mnenju »ne bi bilo pametno«. Individualni dialog med Slovenijo in Natom - Slovenija je prva od držav članic Partnerstva za mir, ki je pogajanja že začela - bodo

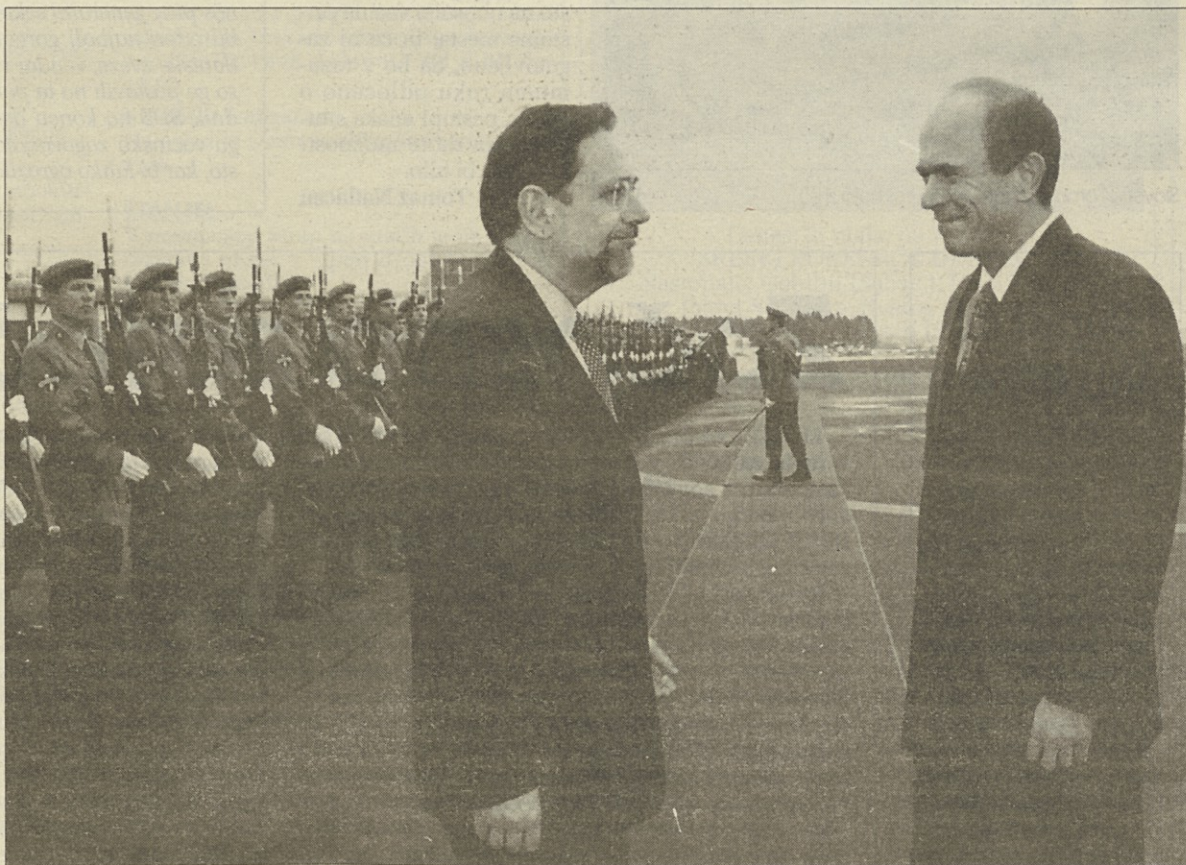
trajala do konca leta. Po besedah generalnega sekretarja je letošnje leto zelo pomembno, do decembra pa je treba se veliko storiti. »To je vse, kar vam lahko povem v tem trenutku,« je dejal Solana, »če pa me pozorno pogledate, boste razbrali še kaj več,« je s prešernim nasmeskom dodal generalni sekretar.

Solana se je Sloveniji vnovic zahvalil za dovoljenje enotam Iforja za prehod slovenskega ozemlja na poti v BiH. Premi-

er Drnovšek je izrazil veliko zadovoljstvo s pogovori in že napovedal njuno naslednje srečanje, ki bo konec maja v Bruslju. Drnovšek je povedal, da sta z voditeljem Nata ugotovila, da so možnosti za vključitev Slovenije v Nato dobre. Na vprašanje, kaksno je stališče do možnosti, da bi Nato kot pogoj za članstvo postavil omogočanje namestitve jedrskih oporišč na ozemlju Slovenije, je premier Drnovšek odgovoril, da v Sloveniji o tem se nismo

razpravljali, Nato pa doslej se ni izrazil takšne zahteve. Tudi med pogovori z generalnim sekretarjem se tega vprašanja niso dotaknili. »Kolikor spremljamo dogajanje v Natu, menim, da ni potrebe po nameščanju jedrskih oporišč v Sloveniji,« je zatrdil Drnovšek, ki se je z voditeljem Nata pogovarjal tudi o sirski politični situaciji - stabilnosti v regiji, sirtvi Nata na vzhod in odnosih Severnoatlantske zveze z Rusijo.

Barbara Surk

Generalnemu sekretarju Solani je premier Drnovšek predstavil slovenska prizadevanja za vstop v zvezo Nato (Foto: B. Reyro)

NOVICE

Skupščina evropskih regij o vključevanju v EU

CELOVEC (STA) - V koroški prestolnici včeraj in danes poteka izredno zasedanje Skupščine evropskih regij (SER), ki se ga udeležuje več priznanih strokovnjakov in politikov, osrednja tema razprave pa je: Hrvaske, madžarske in slovenske regije na poti v EU. Generalni sekretar SER Wolfgang Maier je v uvodnem govoru poudaril, da približevanje Budimpeste, Ljubljane in Zagreba Bruslju ni časovno, temveč vsebinsko vprašanje, zato tudi ni želel napovedovati, ali bo vključitev teh držav v EU mogoča se pred letom 2000. To je po njegovem mnenju odvisno predvsem od torinske konference, na kateri mora EU določiti podrobna merila za sprejem novih članic. Maier je ob tem opozoril, da niso pomembni le gospodarski, ampak tudi politični dejavniki, pri čemer je omenil, da v slovenskem primeru obstaja »nekaj neresenih vprašanj«; seveda pa bi bila pogajanja med Brusljem in Ljubljano precej lažja, če bi nova italijanska vlada umaknila veto na podpis asociacijskega sporazuma.

Začetek vrhunskega srečanja baltičskih držav in petnajsterice

VISBY (STA) - V Visbyu na švedskem otoku Gotland se je danes začelo vrhunsko srečanje enajstih baltičskih držav in EU, namenjeno pogovorom o mednarodnem sodelovanju, demokraciji, trgovini, gospodarstvu in zaščiti okolja. EU na sestanku zastopata predsednik Evropske komisije Jacques Santer in italijanski premier Lamberto Dini. Santer bo predsednikom vlad baltičskih držav predstavil pobudo petnajsterice razvijanje politične stabilnosti in gospodarskega razvoja na Baltiku. EU se zaveda, da je to območje bogato z naravnimi viri in ima velike možnosti za rast proizvodnje in trgovine. Stiri države s tega območja so že članice EU (Nemčija, Danska, Švedska in Finska), z ostalimi državami Baltika pa unija tesno sodeluje.

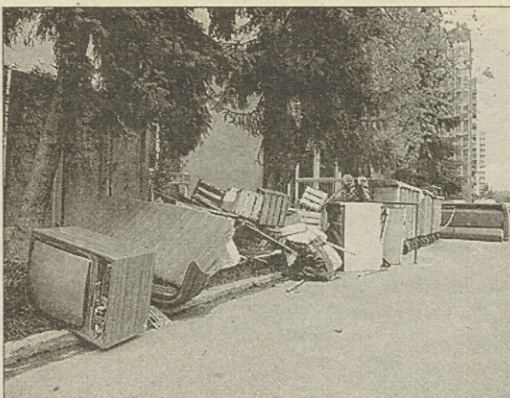
Rühe za večjo vlogo Evrope v Natu

WASHINGTON (STA) - Ker se Američani vse bolj sprašujejo o svoji tradicionalni vlogi v evropski varnosti, morajo Evropejci prevzeti večjo odgovornost pri njenem razvoju, je v Washingtonu v nagovoru ameriških izobražencev dejal nemški obrambni minister Volker Rühe. Ruehe se je zavzel za razširjeno in preoblikovano zvezo Nato, ki bi sprejela Rusijo za partnerico, ne pa za članico. Dejaj je tudi, da lahko Evropa pričakuje obnovljeno transatlantsko partnerstvo le, če bo pripravljena in sposobna prevzeti čim večji del bremena in odgovornosti za skupno varnost. Ocenil je, da mora Nato uresničiti reformo v starih temeljnih točkah, in sicer: z odprtjem zveze Nato in EU za nove članice, z reformiranjem struktur zveze, z oblikovanjem evropske politične unije in izboljšanjem akcijske sposobnosti Evrope.

Stara krama ob zastavah

LJUBLJANA - Prebivalci šišenskih stanovanjskih sosesk so pred prazniki našli na oglasnih deskah obvestilo, da bodo komunalci v določenih dneh (ponekod tudi med prazniki) odvažali kosovni material. Tako so, kot je to v navadi, stanovalci pred vhode prinesli stare vzmetnice, štedilnike, hladilnike, pohištvo in drugo kramo. Toda komunalcev ni bilo od nikoder. Ker so bili ti dnevi tudi deževni, so se vsi predmeti temeljito namočili. Ljubljanski komunalci pravijo, da material sicer odvažajo, da pa imajo premalo tovornjakov, zaradi česar odvoz ponekod zamuja. Na primer v Kogojevi ulici, odkoder je posnetek. (JaK, foto: Barbara Reya)

Cvetoči Arboretum

LJUBLJANA - Vreme, ki se je včeraj končno le malce izboljšalo, je v Arboretum v Voljčem potoku privabilo precejšnje število obiskovalcev, željnih pogleda na dva milijona tulipanov, ki že po tradiciji cvetijo v tem času. Za vse, ki si želijo zgolj ogledati cvetoči arboretum, ali pa tudi za tiste, ki bi radi izvedeli, kaj ponujajo še drugi razstavljalci s področja vrtnarstva, pa še podatki o vstopnini: odrasli morajo za obisk odšteti 600 tolarjev, otroci do 12 let dvesto, za mlajše od sedmih let pa je vstop prost. (Tekst in foto: Barbara Reya)

POGOVOR Z VARUHAM ČLOVEKOVIH PRAVIC IVANOM BIZJAKOM

Sodni mlini meljejo prepočasi

Človekove pravice so pogosto kršene zaradi pomanjkljive zakonodaje

LJUBLJANA - Predpraznična Ljubljana. Ulice večinoma samevajo, tovarne, pisarne, uradi, sole... tudi. Peščica ljudi, ki jih je mogoče srečati v sicer praznični Ljubljani, pa je nevsakdanje vedrih obrazov. Kot opazovalec človek dobi občutek, da so težave pozabljene, da so preprosto izginile in da so le še nekakšna temna preteklost. Toda na težko družbeno situacijo nas opozarjajo statistični podatki o brezposelnosti, revščini, kriminalu... Eden takšnih perečih problemov vseh družb je bržkone tudi nestrpnost do drugačnih. In prav pojem drugačnosti nas je spodbudil, da smo obiskali varuha človekovih pravic Ivana Bizjaka.

Praznik oziroma prvi maj je bil tudi iztočnica za začetek našega pogovora z Ivanom Bizjakom, varuhom človekovih pravic. Delavci so med kapitalizacijo družbe prevečkrat izpostavljeni različnim kršitvam osnovnih človekovih pravic. Bizjak je povedal, da že od začetka prehajanja iz socialističnega družbenega sistema v kapitalističnega od tako ali drugače oskudovanih delavcev prihajajo številne pobude, žal pa v določenih primerih na Uradu za varovanje človekovih pravic ne morejo neposredno vplivati. Njihova pristojnost je namreč omejena - razen v primerih, ko država nastopa v vlogi delodajalca. Druge probleme pa skušajo reševati prek pristojnih organov, zlasti inspekcije za delo, ki sicer ima določena pooblastila in možnosti, vendar tudi v takšnih primerih prihaja do mejnih situacij. Edino kar ostane posamezniku, je uporaba sodne poti, ki pa je vse prevečkrat povezana z dolgotrajnimi postopki na delovnih sodiščih. Na uradu ugotavljajo, da je za to kriv star zakon o delovnih razmerjih, ki je bil le delno dopolnjen. Takšna ureditev pravic delavcev in njihovega varstva ni ustrezna v razmerah, ki so bistveno drugačne kot v časih, ko je bil zakon spre-

jet. Zato je osnovna zahteva urada čimprejšnje sprejetje novega zakona o delovnih razmerjih, ki bi bil tudi boljša osnova za druge ureditve in ukrepe na tem področju.

Se vedno je nerešeno vprašanje dodeljevanja državnih pravic, pravzaprav dolgotrajnega čakanja nanj. Po približni oceni urada naj bi bilo takšnih primerov oziroma vlog približno deset tisoč. Toda v tem primeru ne gre le za vloge, ki so bile vložene in hkrati povezane z osamosvojitvijo Slovenije, gre tudi za tiste, ki so bile vložene pozneje. Po besedah Ivana Bizjaka je pri tem težko potegniti jasno ločnico.

Ena od osnovnih človekovih pravic je vsekakor tudi rešen bivanjski problem. Pred časom so v javnosti veliko prahu dvignile zloglasne delozacije, ki jih je na predlog urada za človekove pravice predsednik vlade tudi ustavil oziroma prestavil, da bi v vmesnem obdobju lahko vsak posamezen primer ter okolščine preverili, pri utemeljenih primerih pa namesto delozacije poiskali drugo rešitev. Čeprav so se na uradu zavedali, da bo njihovo angažiranje v tem primeru pri delu javnosti naletelo na neodobravanje, so vseeno prepričani, da so ravnali v skladu z osnovnimi človekovi-

mi pravicami in z utemeljenimi razlogi, saj država v konkretnem primeru nastopa kot lastnica stanovanj in se vsekakor ne more sprenevedati, da ni hkrati tudi dolžna poskrbeti za socialno varnost tistih, ki bi jih vrgla na cesto.

Ko smo že pri stanovanjski problematiki, ne moremo mimo nezavidljivega položaja, v katerem so se znašli najemniki v nacionaliziranih ali denacionaliziranih stanovanjih. Zadnja odločba ustavnega sodišča namreč daje nekdanjim razlaščenecem nepremičnin vso pravico, da najemniku odpovejo najemno pogodbo brez kriv-

dnega razloga, jim zaračunajo najemnino, ki trenutno velja na prostem trgu ali pa jim (ne) omogočijo odkupa nepremičnine po stanovanjskem zakonu, ki je veljal za vse imetnike stanovanjske pravice. Država se problemu za zdaj skuša izogniti, vendar bo morala tako ali drugače rešiti (ali pa tudi ne) usodo več tisoč državljanov. Zal odločbe ustavnega sodišča na uradu za varovanje človekovih pravic niso mogli komentirati, ker se niso bili seznanjeni z njeno vsebino?! Zato smo se lahko le obrobno dotaknili tega problema, in se to le s stališča razlaščenec, ki so se - spet zaradi dolgotrajnosti

postopkov vračanja nacionaliziranega premoženja - obrnili na urad za varovanje človekovih pravic. Nas sogovornik je na področju stanovanjske problematike poudaril še nerešen problem hišniških stanovanj. Na tem področju bo treba še veliko postoriti, predvsem bo treba zadeve reševati, kar pa bo možno le s spremembo stanovanjskega zakona oziroma njegovo dopolnitvijo.

Ali se z bivanjskimi problemi ukvarjajo tudi nedržavljeni Slovenije (begunci...), sicer ne vemo. Po besedah Ivana Bizjaka pa »presenetljivo« niso prejeli takšnih pritožb. Več je nezagotovljenih slovenskih državljanov oziroma ljudi, kako drugače povezanih s Slovenijo, ki so računali, da si bodo uredili statusna in druga vprašanja, pa jim to ni uspelo. Na urad prihajajo pritožbe tudi od Slovencev, ki živijo ali delajo v tujini. Nekatere njihove težave so povezane z državljanstvom, večinoma pa z ugotavljanjem državljanstva pri vračanju nacionaliziranega premoženja, na koncu pa se z delom slovenskih državnih organov.

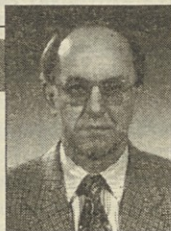
To je bilo le nekaj problemov, ki smo se jih s sogovornikom dotaknili, splošna ocena Ivana Bizjaka pa je, da do najhujših kršitev človekovih pravic, prihaja zaradi dolgotrajnosti sodnih postopkov. Prihaja do situacij, ko se oskudovanci zaradi počasnih sodnih mlinov za doseg pravic preprosto ne obračajo več na pristojna mesta, in če ni zagotovljeno, da bo v razumnem roku odločeno o sporu, nastopi enaka situacija, kot da te možnosti sploh ne bi bilo.

Tomaž Natlacen

Slovenski ombudsman (Foto: Uroš Potočnik)

KOMENTAR

ROBERT MECIŠEK

In nato je prišel na vrsto Nato

Zakaj se je generalni sekretar Nata med obiskom v Sloveniji srečal tudi s predsednikom SDS Janezom Janšo? To vprašanje je v sirsiji javnosti v trenutku zasencilo vse druge razsežnosti tega obiska, ki je bil za Solano le rutinski »obhod« držav, ki bi v bližnji prihodnosti lahko računale na sprejem v Severnoatlantsko zvezo, če pa je kdo menil, da bi ob tej priložnosti lahko prišlo do kakšnih drugačnih dejstev, je to zgolj odkrivanje tople vode. Zato je tudi neobičajno, da srečanje opozicijskega politika z obiskovalcem iz tujine lahko v javnosti sproži tolikšno radovednost, čeprav so takšna srečanja v demokratičnem svetu že dolgo povsem običajna in sodijo včasih tudi med pravila lepega obnašanja.

Pri popotovanju Solane po srednji in vzhodni Evropi pa bi si lahko zastavili nekaj drugih vprašanj, ki so zagotovo pomembnejša od tega srečanja. Podobno kot v primeru EU se ponavlja zgodba, ko se prepirujemo, da je Slovenija med vsemi kandidatkami najbolj primerna za vključevanje v Nato, pri tem pa pozabljamo, da smo se zapletli pri povsem preprostem in pravzaprav banalnem vprašanju tranzita enot Iforja, ki so bile pred meseci namenjene na Hrvaško in v Bosno. Ko bodo prišla na dnevni red občutljivejša vprašanja, ki jih nekateri imenujejo tudi odstopanje dela suverenosti, se nam kaj lahko ponovi evropska zgodba.

Ze omenjeni predsednik SDS je svoje srečanje sicer komentiral tudi kot razmišljanje o sistemu vrednot, kjer Slovenija menda se ni dovolj zrela, da bi lahko takoj računala na sprejem v Nato, »imamo pa odlično možnost, da to spremenimo, ko bomo jeseni sli na volitve,« se dodaja Janez Janša. Ta teza seveda spet sodi med tiste, ko se človek vpraša, s kakšno pravico posameznik »sodi« državljanom, pri tem pa povsem pozablja, da je nekateri, danes domnevno neprimerne vrednote, dolgo vneto zagovarjal tudi sam.

In če smo se bolj konkretni, poskusimo takšne trditve umestiti v kontekst razprave o siritvi Nata. Za Slovenijo sploh ni gotovo, da bo sprejeta v prvem valu siritve; blizje temu so nekatere države, kjer so danes na oblasti nekdanji komunisti, in v Bruslju ni nihče posebno zaskrbljen zaradi vrednot, ki jih ti ljudje zagovarjajo, bolj kot to jih skrbi, kaj bodo o takšni siritvi povedali v Moskvi. Ko pa že gre za vrednote, je najboljši primer spreminjanja vsega okoli nas prav generalni sekretar Nata Solana: pred leti je bil eden najbolj gorečih nasprotnikov Severnoatlantske zveze, vendar to ni bilo posebno moteče, ko so ga postavili na ta položaj. Morda bo tudi predsednik SDS na koncu doumel, da sistem vrednot, ki ga večinsko zagovarjajo državljani Slovenije, ni tisto, kar bi lahko ogrozilo to organizacijo?

Vpliv urbanega okolja na zdravje

MARIBOR (STA) - Prvi majski dan so na Institutu informacijskih znanosti v Mariboru pripravili mednarodno konferenco Svetovne zdravstvene organizacije, posvečeno medmestnemu sodelovanju Mreže zdravih mest.

Osrednja tema je bil vpliv urbanega trajnostnega razvoja okolja na zdravje in programe Svetovne zdravstvene organizacije v izbranih mestih, ki sodelujejo v Mreži zdravih mest. Po kongresu v Aalborgu na Danskem pred dvema letoma se je zamisel o zdravih mestih uveljavila tudi v Evropi. V zdravih mestih so posebno pozorni na to, kako okolje, torej urbanizacija mesta, arhitektura, kultura bivanja in drugi ekološko-urbani dejavniki vplivajo na način in kakovost življenja. Septembra letos bo v Mariboru potekalo srečanje MCAP (Medmestno sodelovanje projektov zdravih mest), na katerem bodo obravnavali prometne poškodbe, poškodbe pri športu in poškodbe v domačem okolju.

Rupel na Slovaškem

LJUBLJANA (STA) - Ljubljanski zupan dr. Dimitrij Rupel danes in jutri sodeluje na peti konferenci ELDR za srednjo in vzhodno Evropo v Bratislavi. ELDR vključuje liberalne, demokratske in reformistične stranke članic Evropske unije, sodeluje pa tudi v evropskem parlamentu. Govorili bodo o vključevanju držav srednje in vzhodne Evrope v EU, vključevanju v evropske varnostne sisteme, predstavili pa bodo tudi slovaško »tranzicijo«.

Začasna zatočišča

LJUBLJANA (STA) - Slovenska vlada je na zadnji seji sprejela več stališč v zvezi z vračanjem oseb z začasnimi zatočiščem v domovino. Poudarila je, da bo RS v dogovoru z Bosno in Hercegovino in upoštevala razmere v BiH 1. julija letos začela postopno odpravljati časna zatočišča in osebe, ki jim ga nudi, vračati v domovino.

Proces naj bi bil zaključen predvidoma do 31. decembra leta 1997, je sporočil Urad RS za priseljevanje in begunce. Vsi, ki bodo zaradi priprave na trajno vrnitev za največ dva meseca odpotovali v BiH, se lahko vrnejo v Slovenijo do dne, ko jim RS se zagotavlja časno zatočišče. Vrnitev oseb z začasnimi zatočiščem v Slovenijo bo možna na temelju dokumentov, ki jih bo izdal Urad RS za priseljevanje in begunce, vsem pa bo v procesu vračanja omogočena le enkrat. Vsem osebam z začasnimi zatočiščem, ki bodo zelele svojo volilno pravico na volitvah v nove organe oblasti Republike BiH uresničiti v BiH, bo po volitvah omogočena vrnitev v Slovenijo do dneva, ko

jim Slovenija se zagotavlja časno zatočišče. Tudi v tem primeru bo vrnitev možna na temelju dokumentov, ki jih bo izdal Urad RS za priseljevanje in begunce. Slovenija bo skupaj z Visokim komisariatom ZN za begunce ter domaćimi in tujimi kolekoljubnimi organizacijami organizirala prevoz oseb z začasnimi zatočiščem in prevoz njihove lastnine v njihovo domovino ali pa jim zagotovila pomoč v protivrednosti prevoznih stroškov.

Zasno zatočišče pred 31. decembrom 1997 ne bo odpravljeno za ranjene, nepokretne, dializne in druge težke bolnike, otroke brez spremstva; osebe, ki so 1. januarja letos dopolnile 65 let in v BiH nimajo več svojih družin, v Sloveniji pa imajo ožje sorodnike s pravico do stalnega bivanja; študente višjih in visokih sol, ki so že začeli solanje in redno izpolnjujejo solske obveznosti ter za narodnostno mešane družine, če naj bi se vrstile na območje (entiteto) BiH, ki ni pod nadzorom narod(ov), katerega(ih) pripadniki so družinski člani.

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Kulturni dom
SSG - V sredo, 8. maja, ob 20.30 premie-ra komedije: Maurizio Costanzo »Iz-praznjeno vrni«. Rezija Jasa Jamnik.
Gledališce Verdi - Dvorana Tripcevoh
Operna in baletna sezona 1995/96
Operna in baletna sezona - »Trst v ple-su« - v sodelovanju s Trzasko trgovinsko zbornico: Danes, 3. maja, ob 20. uri (red C) - P.I. Cajkovski »Evgenij Onegin«. Rezija I. Stefanutti. Dirigent Niksa Bare-za.
Naslednje predstave: jutri, 4.5., ob 20. uri (red L); nedelja, 5.5., ob 16. uri (red G); torek, 7.5., ob 20. uri (red F); sredo, 8.5., ob 20. uri (red H).
Gledališce Rossetti
Danes, 3. maja, ob 16. uri (red sredo po-poldan) in ob 20.30 (red petek): Stalno gledališča F-JK »Il maresciallo Butter-fly« Roberta Cavosija. Rezija Antonio Calenda, nastopa Virginio Gazzolo.

KOROŠKA

CELOVEC
Mestno gledališce: danes, 3. maja, ob 19.30 - Turrinijeva ljudska igra »Sausch-lachten«. Ponovitev jutri, 4.5., ob 19.30. Jutri, 4.5., ob 11. uri otvoritev 4. Srečanja avstrijskih gledališc - slavnost-ni govornik Peter Turrini.
Javni studio ORF - Glasbena sola: v sredo, 8.5., ob 18. uri 14. Srečanje mladih slovenskih glasbenikov. Sodelujejo ucenci iz Koroske, Slovenije in Italije.

ROŽEK
Kulturna dvorana na Muti - KD Peter

RAZNE PRIREDITVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Gledališce Miela
»Kdo so drugi«
Jutri, 4. maja, ob 21. uri film Yervanta Gianikiana in Angele Ricci Lucchi »Ujet-

GLASBA

TRST
Gledališce Miela
Trzaski jazzovski krozek
V ponedeljek, 6. maja, ob 20.45 bo nasto-pil trio, ki ga sestavljajo Dado Moroni, Rosario Bonaccorso in Mark Taylor.
Rossetti
V torek, 21. maja, ob 21. uri celovecerni koncert Enrica Ruggierija. Predprodaja

RAZSTAVE

TRST
Konjušnica miramarskega gradu
Do 23. junija je na ogled razstava »Karel Teige. Arhitektura, poezija. Praga 1900-1951«.
Muzej Revoltella
Na ogled je ena najlepših kolekcij moder-ne umetnosti, ki je pripadala Manliu Ma-labottiju.
Muzej Rizarne pri Sv. Soboti
bo do 15. maja od torka do sobote odprt od 9. do 18. ure.
Galerija Rettori Tribbio 2
Do 10.5. razstavlja Giuseppe Senigaglia.
Galerija Cartesius
Se danes, 3.5. si lahko ogledate globokiti-ske Avgusta Cernigoja. Urnik: 11-12.30, 16.30-19.30, ob praznikih 11-13.
Galerija ISIS
Ul. Corti 3/A
Na ogled je razstava Aleksandra Starca.
Gostilna Stalletta
Ul. Giuliani 36
Do 22.6. je na ogled razstava desetih trzaskih slikark.

KOROŠKA

CELOVEC
Evropska hiša
Generalni konzulat R Slovenije, SPZ, KKZ
Na ogled je razstava Jerneja Strleja »Pod plaščem Baranske megle do večne skriv-nosti«.
Dezelna Galerija
Do 5.5. je na ogled razstava »Vojna«.
Galerija Freund
Na ogled je razstava Herberta Schügerla.

GLEDALIŠČA

SNG DRAMA
Erjavčeva 1, Ljubljana
tel: 061/221-511
Peter Handke
URA, KO NISMO NIČESAR VEDELI DRUG O DRUGEM

Danes, 3. maja, ob 19.30, za abonma PETEK in IZVEN.
A. P. Cehov: TRI SESTRE
Jutri, 4. maja, ob 19.30, za IZVEN in KONTO.
Mala drama
D. Mamet: OLEANNA
Torek, 7. maja, ob 20. uri, za IZVEN in KONTO.
ZADNJIC V SEZONI!
SNG OPERA IN BALET
Župančičeva 1, Ljubljana
tel: 061/331-950
Pavel Sivic: CORTESOVA VRNITEV
9. maja, ob 20. uri. PREMIERA.
MESTNO GLEDALIŠČE
LJUBLJANSKO, Čopova 14
tel: 061/210-852
Jean-Jacques Bricaire: DOHODNINA
Danes, 3. maja, ob 20. uri, za IZVEN in KONTO.
Jutri, 4. maja, ob 20. uri, za IZVEN in KONTO.
Mala scena
L. Wilson: ZAZGI!
Ponedeljek, 6. maja, ob 21.30, za IZVEN in KONTO.
Torek, 7. maja, ob 22.30, za IZVEN in KONTO.
T. Dunham: LJUBEZEN & SEX & TERAPIJA
Sreda, 8. maja, ob 21.30 uri, za IZVEN in KONTO.

Petek, 10. maja, ob 22. uri, za IZVEN in KONTO.
I. Cankar: MOJE DELO JE KNJIGA LJUBEZNI, ODPRI JO, DOMOVINA
Sobota, 11. maja, ob 18. uri, za IZVEN in KONTO.
SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE
Vilharjeva 11, Ljubljana
tel: 061/125-33-12
H. Achternbusch: SUSN
Torek, 7. maja, ob 19.30, za IZVEN in KONTO.
Sreda, 8. maja, ob 20. uri, za IZVEN in KONTO.
LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Krekov trg 2
tel.: 061/314-962
Veliki oder
Jutri, 4. maja, ob 11. in 17. uri: S. Makarović: SAPRAMISKA
Nedelja, 5. maja, ob 20. uri: J. Lorenci: ANTIGONA. PREMIERA.
Predstava je v okviru 50. obletnice AGRFT.
E. Umek: CAPEK IN KLARA
Četrtek, 9. maja, ob 17. uri.
Sobota, 11. maja, ob 11. in 17. uri.
SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Krekov trg 2, Ljubljana
tel: 061/312-860
F. Sehovič: KURBE
Petek, 10. maja, ob 20. uri.
Gostovanje v Izoli.
Sobota, 11. maja, ob 20. uri.
Gostovanje v Ajdovščini.
SNG MARIBOR
Slovenska 27
tel: 062/221-206
Opera in balet
G. Donizetti: LUCIA DI LAMMERMOOR
Nedelja, 5. maja, ob 18. uri.
za abonente in IZVEN.
Nedelja, 12. maja, ob 18. uri, za abonente in IZVEN.
LUTKOVNO GLEDALIŠČE
MARIBOR, Ročovski trg 2
tel.: 062/26-748
Nedelja, 5. maja, ob 11. uri:

CANKARJEV DOM

Film
Danes, 3. maja, ob 19.30:
Slovenska premiera filma UNDERGROUND
(PODZEMLJE), 1995.
Rezija Emir Kusturica.
Na sporedu se: jutri, 4. maja, v torek, 7. in sredo 8., ter od petka, 10. do petka, 17. maja.
Blagajna je odprta od 11.00 do 13.30 in od 16. do 20. ure, ob sobotah od 10. do 13. ure in uro pred začetkom prireditev. Telefon: 061/222-815, faks: 215-015.

GLASBA

KLUB MKNŽ
Bazoviška 26, Ilirska Bistrica
Danes, 3. maja, ob 20. uri:
SRBSKI ROKENROL UDAREC.
Nastopajo: Goblini (Sabac.), Love Hunters (Novi Sad) foto, Svarog (Beograd), Nista ali logopedi (Sabac).

KLUB K4
Kersnikova 4, Ljubljana
Torek, 7. maja, ob 22.15:
MILADOJKA YOUNEED.
GRAND HOTEL UNION
Miklošičeva 1, Ljubljana
Nedelja, 12. maja:
Slovenski baročni trio:
Irena Baar, Tomaž Lo-renc, Maks Strmicnik.
SLOVENSKA FILHARMONIJA
Kongresni trg 10, Ljubljana
Ponedeljek, 6. maja, ob 19.30:
SREBRNI ABONMA:
MEDNARODNI MOJSTR-

SKI CIKLUS: James-Galway, flavta; Phillip-Moll, klavir. Program: L. van Beethoven, F. Schubert, C. Czerny, A. F. Doppler.
CENTER KULTURNIH DEJAVNOSTI
Sejmišče 4, Kranj
Petek, 10. maja, ob 20. uri
v avli Zavarovalnice Tri-glav Kranj: LETNI KON-CERT: MOŠKI PEVSKI-ZBOR KRANJ.
Zborovodja Milan Bajzel.
ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ KOPER
Verdijeva 3
Petek, 10.30, ob 20.30, večerni koncert:
BACALA BLUES BAND.

RAZSTAVE

SAVINOV LIKOVNI SALON ŽALEC
Danes, 3. maja, ob 19. uri:
odprtje razstave likovnih del akademskega slikarja Franca Kosca Karasa.

MGLC
GALERIJA TIVOLI
Pod turnom 3, Ljubljana
V galeriji je do 5. maja na ogled razstava grafik Rika Debenjaka in Vena Pilona.
GALERIJA LOTERIJE SLOVENIJE
Trubarjeva 79, Ljubljana
Irena Jeras-Dimovska in Boge Dimovski
Grafike in skice
Razstava bo na ogled do 5. maja.
KUD FRANCE PREŠEREN
Karunova 14, Ljubljana
Ana Matijevec
Skice gledaliskih kostumov.
Razstava bo na ogled do 6. maja.
VODNIKOVA DOMACIJA
Vodnikova 65, Ljubljana
V galeriji je do 7. maja na ogled razstava akademskega slikarja Viktorja Snoja.

DOLENJSKI MUZEJ
Muzejska 7, Novo Mesto
Drago Trsar
Bronaste in keramične skulpture. Razstava bo na ogled do 19. maja.
MESTNA GALERIJA LJUBLJANA
Mestni trg 5
Joe Tilson
Keramoskulpture
Razstava bo na ogled do 9. maja.
GALERIJA KAPELICA
Kersnikova 4, Ljubljana
Rajko Bizjak Fotografije
Razstava bo na ogled do 21. maja.
BEŽIGRAJSKA GALERIJA
Dunajska 31, Ljubljana
SODOBNA HRVASKA RISBA (18 avtorjev)
Razstava bo na ogled do 5. maja.
GALERIJA ARS
Čevljarska 2, Ljubljana
Samo Siles: Slike
Razstava bo na ogled do 9. maja.

NOVICE

Capello se je tudi uradno poslovil od Milana

MILAN - Fabio Capello bo v naslednji sezoni trener slavnega Reala. Vest je že stara, toda do uradne ločitve je prišlo 1. maja po pogovoru med Capellom in Silviom Berlusconiem. Capello je v petih letih z Milanom osvojil štiri državne naslove, pri madridskem klubu pa upajo, da si bo Real z njim povrnil nekdanji sijaj.

Tudi Benetton v polfinalu Poraz Brescialata v A2

TREVISO - Kosarkarji Benettona so v odločilni tretji tekmi premagali Nuovo Tirreno iz Rima s 87:77 (47:44) in se uvrstili v polfinale končnice za naslov, kjer se bodo v nedeljo pomerili z bolonjskim Teamsystemom. Za zmago Benettona sta najbolj zaslužna Riccardo Pittis (25 točk) in Zeljko Rebraca (20). V polfinalu play offa v A2 ligi pa je Brescialat na gostovanju v Cantuju izgubil s tamkajšnjim Poltujem z 80:95 (31:46). Pri Goricanih je bil najuspešnejši Davis s 24 točkami, pri Poltiju pa jih je Bailey dosegel 29. OSTALI IZIDI: Juve Caserta - Konkret Rimini 68:93 (39:44), Reggiana - Jcoplastic Neapelj 95:92 (45:46), Reyer benetke - Panapesca Montecatini 90:70 (54:35). Povratna srečanja bodo na sporedu v nedeljo, tretje tekme pa v četrtek 9. maja. Morebitne pete tekme bodo 12. in 16. maja.

HIT Gorica in SCT Olimpija igrala neodločeno

NOVA GORICA - Sest kol pred koncem slovenskega nogometnega prvenstva ima Hit Gorica se vedno pet točk naskoka pred branilcem naslova SCT Olimpijo. V sredo sta se vodilni enajsterici pomerili med seboj, po razburljivem in lepem srečanju pa sta se ekipi razšli brez zmagovalca. Izidi 30. kola 1. SNL: HIT Gorica - SCT Olimpija 2:2 (1:1); Izola - Rudar Velenje 0:2 (0:1); Beltinci - Primorje 0:2 (0:1); Maribor Branik - Mura 1:1 (0:1); Mag Korotan - Biostart Publikum 0:1 (0:1). Vrstni red: HIT Gorica 57; SCT Olimpija 52; Mura 48; Rudar Velenje 43; Primorje 42; Maribor Branik in Beltinci 40; Biostart 38; Mag Korotan 37; Izola 8.

Chicago, Orlando in N. York že v četrtfinalu končnice

CHICAGO - Chicago, Orlando in New York so se brez poraza uvrstile v četrtfinale NBA prvenstva, po napovedih pa je mnogo bolj izenačeno na Zahodu, kjer je Blazersem uspelo celo izenačiti stanje na 2:2 (Sabonis nadaljuje z vrhunsko igro - v končnici ima poprečje 26 točk na tekmo). IZIDI - VZHOD: Miami (8) - Chicago (1) 91:112 (0:3 - kval. Chicago) M: Jordan 26, Pippen 22 točk, 18 skokov C: Mourning 30, Danilović 16; New York (5) - Cleveland (4) 81:76 (3:0 - kval. New York); Atlanta (6) - Indiana (3) 90:83 (2:1); Detroit (7) - Orlando (2) 98:101 (0:3 - kval. Orlando) ZAHOD: Sacramento (8) - Seattle (1) 89:96 (1:2); Houston (5) - Lakers (4) 104:98 (2:1); Portland (6) - Utah (3) 98:90 (2:2); Phoenix (7) - San Antonio(2) 94:93 (1:2) (V)

Kazahstanec Teterjuk dobil kolesarski »giro« po Furlaniji

BRUGNERA - Kazahstanec Andrej Teterjuk je dobil 23. »giro« po Furlaniji. 207 km dolgo progo je prekolesaril v 5 urah 4 minutah in 58 sekundah. Z zaostankom 18 sekund je bil drugi njegov rojak Aleksander Cefer, tretji (zaostanek 26 sekund) pa je bil Italijan Marco Zen.

LOKOSTRELSTVO

Tekmovalci Zarje uspešni v Ankaranu

V Anakranu je bila pred kratkim mednarodna tekma v lokostrelstvu za Pokal Alpe-Adria, na katerem je nastopilo kar 140 tekmovalcev in tekmovalk. Zarjini predstavniki so se odlično odrezali, saj je med clani Moreno Granzotto osvojil 7. mesto, Katja Razem je zmagala med mladinkami in prvo mesto je med veterani osvojil tudi Stojan Razem. Naj omenimo, da je Granzotto izboljšal osebni rekord in da so bili pred njim le tekmovalci, ki bodo nastopili celo na svetovnem prvenstvu. Osebni rekord je postavil tudi Bogdan Stopar, ki je bil 11.

REZULTATI

Člani: 1. Silvio Monti 639 (317+322); 2. Marino Bergna (oba Airone Bg) 633 (311+322); 3. Marjan Podražaj (Sencur) 631 (313+318); 7. Moreno Granzotto 612 (310+302); 11. Bogdan Stopar (oba Zarja) 599 (295+304).

Olympic veterani: 1. Stojan Razem (Zarja) 538 (363+275).

Mladinke: Katja Razem (Zarja) 513 (255+258).

V nedeljo čaka Zarjine lokostrelce meddeželno tekmovanje v Palmanovi.

NOGOMET / FINALE POKALA

Minimalna zmaga Fiorentine

Prvo tekmo odločil lep zadetek Batistute

Fiorentina - Atalanta 1:0 (0:0)
Strelec: Batistuta v 51. minuti
FIORENTINA: Toldo, Carnasciali, Sotil (od 86. min. Bigica), Piacentini, Amoroso, Padalino, Schwarz, Orlando (od 46. min. Banchelli), Batistuta, Rui Costa, Robbiati.

ATALANTA: Ferron, Herrera, Bonacina, Fortunato, Gallo (od 78. min. Sgrò), Montero, Morfeo, Paganin, Pavone (od 78. min. Salvatori), Tovaieri (od 83. min. Pisani), Valentini.

Sodnik: Boggi (Salerno)
FIRENCE - V prvi finalni tekmi za italijanski nogometni pokal je Fiorentina v Firencah zaslužno premagala Atalanta, toda za zmago se je morala zelo potruditi. Samo gol prednosti ji tudi ne zagotavlja mirnega potovanja v Bergamo, kjer bo 16. maja povratno srečanje. Odločitev je padla v 51. minuti, ko je Batistuta močno streljal z roba kazenskega prostora in presenetil Ferrona, ki je bil brez moči. Svoje priloznosti je imela tudi Atalanta, vendar pa jih ni izkoristila.

NOGOMET / PRVA FINALNA TEKMA POKALA UEFA

Bayern si je priigral solidno prednost

Zadetka za Bavarce sta proti Bordeauxu dosegla Helmer in Scholl - Povratna tekma bo 15. maja

Bayern München - Bordeaux 2:0 (1:0)

STRELCA: 1:0 - Helmer (34), 2:0 - Scholl (60).

BAYERN: Kahn, Matthäus (Frey), Kreuzer, Helmer, Hamann, Babel, Scholl, Sforza, Ziege, Klinsmann, Papin (Witeczek).

BORDEAUX: Huard, Grenet, Friis-Hansen, Dogon, Lizarazu, Croci, Lucas, Witschge, Dutuel, Tholot (Anselin), Bancel.

Sodnik: Muhmenthaler (Svi); 63 tisoč gledalcev.

MÜNCHEN - Nogometasi Bayernu so na prvi finalni tekmi pokala UEFA zaslužno premagali Girondins Bordeaux z 2:0 (1:0) in postavili temelje za svojo prvo lovoriko v tem tekmovanju. Bavarci so si z goloma Helmerja v 34. minuti in Scholla v 60. minuti priigrali lepo prednost pred povratno tekmo 15. maja v Bordeauxu. Franz Beckenbauer se je ob svoji prvi tekmi v vlogi predsednika kluba in zasednega trenerja lahko veselil, ceprav njego-

va enajsterica se ni pokazala vsega, kar zna.

Med 63 tisoč gledalci na razprodanem olimpijskem stadionu je bilo veliko znanih osebnosti: od francoskega predsednika vlade Alaina Juppeja, ki je tudi zupan Bordeauxa, in teniskega zvezdnika Borisa Beckerja do bodočega trenerja Bayernu Giovannija Trapattonija.

Igra ni bila preveč privlačna. Bordeaux, ki je nastopil brez kaznovanih Zidanea in Dugarryja ter poskodovanega branilca Toyesa, se je na začetku povlekel v obrambo. Gostitelji so potrebovali veliko časa, da so našli pravo taktiko za takšno igro Francozov. V 26. minuti je Babel z nevarnim strelom preizkusil vratarja Huarda. Sedem minut pozneje se je priloznost ponudila Francozom. Tholot je ukradel zogo zadnjemu možu Bayernove obrambe Sforzi, vendar je domače resil izvrstni vratar Kahn. Malo pozneje so Bavarci po kombinaciji dveh obrambnih

igralcev prisli do vodilnega zadetka. Libero Matthäus je zogo iz kota podal na prvo vratnico, kjer jo je z glavo prestregel branilec Helmer in jo poslal v mrežo. Po голу je imel Bordeaux tik pred odmorom dve veliki priloznosti za izenačenje. Kahn je odlično reagiral na strel Bancarela, nato pa je Sforza po akciji Witschgeja in Tholota z glavo odbil zogo z golove črte. Tudi v drugem delu je Kahn po strelu Lizarazuja v 54. minuti znova preprečil izenačenje. Končno je Scholl domačim prinesel olajsanje v 60. minuti, ko je po samostojni akciji silovito zatresel mrežo Bordeauxa. Nato je bila tekma nekoliko živahnješa. Scholl je imel se dve priloznosti, Kahn pa je bil spet uspešnejši od Bancarela in Tholota. Pri domačih sta Klinsmann, ki ni blestel, in Witeczek v 86. minuti napravila priloznosti za 3:0. Najboljši na tekmi so bili Kahn, Helmer in Scholl pri domačih ter Lizarazu in Witschge pri gostih. (J. M.)

NOGOMET / 3. AMATERSKA LIGA

Mladost in Strassoldo zaradi dežja nista igrala

Za nogometase doberdobske Mladosti prvenstvenih muk v 3. amaterski ligi se ni konec. V sredo bi morali odigrati odločilno srečanje v boju za drugo mesto s Strassoldom, toda pravi naliv je onemogocil tekmo. Dež je povsem onеспособil igrišče, tako da sodniku ni preostalo drugega, kot da srečanje odloži zaradi neuporabnosti igrišča. Razočaranje na tribunah je bilo precejšnje, saj je prišlo bodrit domače nogometase približno petsto ljubiteljev nogometa.

Mladost bo tako to tekmo odigrala v nedeljo. V

postev pride samo zmaga, saj bo v nasprotnem primeru konec sanj o napredovanju v 2. amatersko ligo. Tekmec Mladosti za 2. mesto Sagrado je namreč v sredo zanesljivo odpravil Pieris z 2:0 in ima zdaj tri točke več od Doberdobcev.

Ce bo Mladost uspela premagati Strassoldo, bo nato na nevtralnem igrišču odigrala se tekmo s Sagradom, zmagovalec pa bo osvojil drugo mesto, ki vodi v igranje dodatnih tekem za prestop v 2. amatersko ligo, v katero se je iz te skupine že uvrstil Torre.

PLAVANJE / TEKMOVANJA SE VRSTIJO

Mladi borovci dosegli nekaj lepih uvrstitev

Uveljavili so se v precej hudi konkurenci

Borovi plavalci in plavalke tekmujejo s pospešenim tempom. Zadnje dni so se udeležili kar treh tekmovanj.

V tržaskem bazenu Bianchi je bilo prvo izločilno tekmovanje začetnikov A (1. preizkusnja), kjer je nastopilo 5 borovcev. Od naših se je na 200 m prosto najbolje odrezal Danijel Pettiroso (letnik 1984) s časom 2:50, 5, saj je izboljšal osebni rekord kar za 18 sekund, Oskar Perosa (83) je svoj rekord izboljšal za 2 sekundi (2:53, 2), Marco Coletta (84) pa je svojega izenačil (3:10, 7). Alen Scroccaro (84) je razdaljo preplaval v 4:16, 9.

Med deklicami je bila odlična Alejandra Glavina (84), ki je izboljšala svoj osebni rekord za 18 sekund (2:52, 5) in tudi na 200 m hrbtno se je krepko izboljšala (3:05, 2).

V San Vitu so na prvi preizkusnji izločilnega tekmovanja za začetnike B tekmovali trije borovci, od katerih se je najbolje odrezal Martin Lisjak na 200 m hrbtno in 50 m delfin. Tekmovala sta se Ivan Longella in Alan

Mahne Kalin.

V Cordenonsu pa je bila 2. preizkusnja deželnega prvenstva za najmlajše v dveh disciplinah: prsno in prosto. Nastopilo je 8 borovcev, ki so dosegli nekaj odličnih rezultatov, in to v zelo ostri številni konkurenci. Naj omenimo le 1. mesto Davida Lisjaka in 2. mesto Jana Sossija.

REZULTATI

Dečki, 50 m prsno (66 uvrstjenih): 2. Jan Sossi (letnik 1987) 48, 3.

Deklice, 50 m prsno (35 uvrstjenih): 7. Roberta Chirani (87) 59, 9; 30. Ivana Zidaric (87) 1:13, 0.

Dečki, 25 m prsno (14 uvrstjenih): 1. David Lisjak (89) 27, 1; 9. Matija Timeus (89) 36, 0; 10. Ervin Taučer (89) 38, 1; 12. Luka Zidaric (90) 39, 6; 13. Vanja Kalc (89) 42, 4.

Dečki, 50 m prosto (81 uvrstjenih): 5. Jan Sossi 40, 0.

Deklice, 50 m prosto (49 uvrstjenih): 6. Roberta Chirani 46, 9; 44. Ivan Zidaric (87) 1:08, 1.

Dečki, 25 m prosto (uvrstjenih 20): 6. David Lisjak 26, 8; 17. Luka Zidaric 35, 1.

Skupina članov Kajakaškega društva Šilec

Reke živijo, če so v njih ribe in če na bregovih uspeva bujno rastlinje. Osmisljijo pa jih ljudje.

Gorisko Kajsko društvo Šilec je na Vipavi v tem desetletju priredilo kar nekaj vadbenih popoldnevov in spustov rekreacijskega in tekmovalnega značaja na razdaljah le nekaj kilometrov ali na maratonskih progah kot pred tremi leti, ko je osemnajst članov preveslalo Vipavo od izvira do izliva.

V zadnjih dveh tednih sta bili na Vipavi dve prireditvi. Pred dvema nedeljama slalomsko tekmovanje v Doljnih Gabrijah in zadnjo nedeljo rekreacijski spust iz Renc do Sovodenj. Prvic je ta spust potekal lani v sodelovanju s športnim društvom Partizan iz Renc, ki je pristopilo k organizaciji tudi letos.

Lansko število udeležencev se je povečalo od 63 na 82. Velika večina je bila na kajakah, kanujih z dvema veslačema je bilo šest. Po pozdravu predstavnikov krajevnega društva in ZSSDI ter po strelu s »topovsko salvo« je živopisna gmota plovil zdrselo po gladini Vipave in zaveslala po vijugasti strugi proti Biljam, kjer so domačini pripravili okrepčevalnico s cajem, pri-

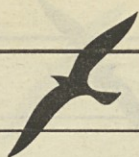
grizkom in doma pečenim kruhom, kar je nudilo novogorisko podjetje Presta. Tik pred tem pa so morali udeleženci preskociti jez podobno kot na začetku v Rencah. Do cilja so bili se trije podobni umetni ali naravni tobogani.

Kako to gre, lahko pričara le posnetke ekipe koprskе televizije, ki je dogajanje spremljala od vpisovanja do nagrajevanja. Na cilju pod avtocestnim mostom cez Sočo v Sovodnjah se ji je pridružila tudi tržaska slovenska televizijska postaja.

Najštevilčenjše skupine Silca, Partizana Rence, Soskih elektrarn, TOP-a in iz Stanjela so prejele pokale sovođenjske občine, sovođenjske banke, ZSSDI, standreske mesarije Faganel in novogoriske restavracije Spon. Pokale sta izročila sovođenjski zupan Igor Petejan in predsednik PO ZSSDI za Gorisko Marko Lutman. Za udeležence so prireditelji izžrebali tudi sedemnajst nagrad: od sportnih torb, velike marele in salam do majic in kuponov za spust z raftingom v Bovcu oziroma za skok na elastiki s solkanskega mostu v globino.

Po triurnem veslanju in testeninah na cilju so vsi dejali: »Drugic se!«

A.R.

ODBOJKA / DEŽELNI FINALE ZA DEČKE IN DEKLICE

Espegovci drugi, borovke četrte

Naslov pri dečkih zasluženno osvojila Nuova Pallavolo TS, pri deklicah pa Juvenilia

DECKI

Z zmago dečkov ekipe Nuova Pallavolo Trieste se je v Pordenonu koncal letošnji odbojarski deželni finale v kategoriji do 16 let. Zmaga Tržacanj je zaslužena, saj so brez izgubljenega seta zanesljivo premagali vse svoje nasprotnike, na zelo dobro drugo mesto pa so se uvrstili dečki Espega pred Volley Ballom Udine in Pordenonom, ki je bil bistveno slabši od ostalih ekip.

Espegovci so po nedeljskem porazu z NPT v sredo odigrali še srečanja s Pordenonom in Videmčani. Prva tekma je bila gola formalnost, saj nasprotniki niso niti za trenutek ogrozili zmage Goricanov, ki so zaigrali zelo zanesljivo in brez težav zmagali.

Potem ko so v naslednji tekmi Tržacani premagali VBU in je bil deželni naslov oddan, je bil zanimiv samo še boj za drugo mesto. Pretendent sta bila Espigo in VBU, ki sta poskrbela za res lepo odbojarsko predstavo, v kateri ni manjkalo atraktivnih potez. Med obema društvoma vlada zdrava konkurenčnost, espegovci pa bi si srečanje lahko zagotovili že po starih nizih, če ne bi po nerodnosti izgubili tretjega. V četrtem setu smo bili priča pravemu monologu Goricanov, ki so z zanesljivo igro osvojili tudi odločilni peti niz, v katerem so bili stalno v vodstvu in samo na koncu, ko so že vodili s 13:6, so Videmčanom dovolili, da nekoliko ublažijo poraz.

IZIDI DRUGEKA TEKMOVALNEGA

DNE: Espigo - Pordenone 3:0 (15:8, 15:8, 15:2), VBU - Nuova Pallavolo TS 0:3 (10:15, 8:15, 5:15, Espigo - VBU 3:2 (5:15, 15:9, 13:15, 15:1, 15:11), Nuova Pallavolo TS - Pordenone 3:0 (15:2, 15:3, 15:11).

KONČNI VRSTNI RED: 1. Nuova Pallavolo TS 6, 2. Espigo 4, 3. VBU 2, 4. Pordenone 0.

ESPEGO: Černic, Kovic, Moro, Frandolič, Sergo, Tonasso, Zornotti, Jelen, Figelj.

DEKLICE

Na deželnem finalu dekl�ic v Tržicu je naslov zasluženno osvojila ekipa Juvenilia iz Bagnaria Arse, presenetljiva druga je bila Fontanafredda, tretje so bile domaćinke Mercato di Selz, sele četrte pa borovke. Poleg ekipe iz Bagnaria Arse, se je v nadaljnjo fazo v Bergamu uvrsti

še drugouvrščena ekipa. Če je bila odlična Juvenilia premočna za vse, pa je med ostalimi ekipami prevladovala velika izenačenost. O enakovrednosti teh sesterk prica tudi podatek, da je bilo treba za določitev zmagovalca v vseh treh srečanjih med Borom, Mercatom di Selz in Fontanafreddo odigrati tie-break. Dva je osvojila Fontanafredda, enega Tržic, praznih rok pa so ostale borovke.

Borovke so tako zaključile turnir na zadnjem mestu, toda z malo manj napakami in z malo večjo srečo bi lahko tudi dosegle drugo mesto. Odločilen pa je bil najbrž »samomorilski« poraz v prvem dnevu.

V sredo so borovke po izenačenem boju klonile Fontanafreddi, popoldne pa se Juvenilia, proti kateri so predvsem v zascetku zaigrale zelo dobro.

Ob koncu so podelili tudi priznanja najboljšim igralkam. Kot najboljša tolkačica je bila nagrajena borovka Ivana Flego. Za najboljšo igralko je bila proglašena Cristina Tuan (Juvenilia), najboljšo univerzalko Luisa Cadorin (Fontanafredda), za najboljšo podajalico pa Erica Maroso (Mercato di Selz).

Bor Friulexport - Fontanafredda 2:3 (16:14, 14:16, 4:15, 15:8, 15:17)

Trajanje setov: 26, 30, 23, 17, 17 minut.

BOR: Milicevič (10 +12), Flego (17+11), Macho (8+11), Sadlowski (1+2), Rogelja (4+0), Smotlak (2+0), Posar (1+2), Krasevich, Frandolič.

Servis (točke/napake): Bor 14/19, Fontanafredda 12/17; napake Bor 30, Fontanafredda 18.

Juvenilia - Bor Friulexport 3:0 (15:10, 15:3, 15:6)

Trajanje setov: 21, 15, 20 minut.

BOR: Milicevič (5+5), Flego (2+7), Macho (2+3), Sadlowski (0+1), Rogelja (1+0), Smotlak (0+0), Posar (0+0), Krasevich (0+0), Frandolič (0+0).

Servis (točke/napake): Bor 5/11, Juvenilia 16/11; napake: Bor 18, Juvenilia 9.

OSTALA IZIDA DRUGEKA DNE: Mercato di Selz - Juvenilia 2:3 (15:13, 1:15, 7:15, 15:9, 8:15), Fontanafredda - Il Mercato di Selz 3:2 (15:8, 13:15, 15:5, 7:15, 15:11)

KONČNI VRSTNI RED: 1. Juvenilia 6, 2. Fontanafredda 4, 3. Mercato di Selz 2, 4. Bor Friulexport 0. (Dejan)

KOŠARKA / 27. KOLO V D LIGI - 28. KOLO V C2 LIGI

Tekma Cus - Cicibona odloča o napredovanju v C2 ligo

Na nocojšni tekmi (ob 21.15) tudi važna vloga navijačev
V nedeljo mora Bor Radenska nujno premagati Manzano

DLIGA

Nocoj je v telovadnici Monte Cengio ob 21.15 na sporedu najvažnejša letošnja tekma za Cicibono, ki bo skušala odbiti napad vse bolj nevarnega Cusa. »Studenti«, ki so v zadnjih tednih premagali vse ostale tekmece v boju za napredovanje, so izkoristili spodrslija Cicibone proti Libertasu in se približali na picli dve točki. Helvetius, ki bo v naslednjih dveh kolih imel lahko nalogo, bi si z nocojšnjo zmago v bistvu zagotovil vozovnico za C2 ligo, v primeru poraza pa bi se boj za prva mesta odločil v zadnjih treh tekmah.

V taboru Cicibone, ki je že od 1. kola dalje na prvem mestu, je vzdušje napeto, a dobro. Igralci se zavedajo, da je naloga težka, vendar pa se zdaleč ne neizvedljiva. Plavobeli so trenirali tudi za 1. maj in negativna točka je le gripa Petra Furlana. Cicibonasi, ki so v prvem delu prvenstva strli odpor Cusa, bodo morali zaigrati z maksimalno močjo zlasti v napadu, saj Cus slovi po tem, da ima daleč najboljšo obrambo v ligi. Najavljena je številna prisotnost gledalcev, pomoč navijačev pa bi bila za Cicibono se kako dobrodosla, saj bi zmaga v bistvu že pomenila napredovanje v višjo ligo.

Dom in Kontoval bosta zaposlena v gosteh na neugodnih igriščih, obe nasi peterki pa si nadejata, da ponovita razplet iz prvega dela prvenstva, ko sta zanesljivo premagala **Largo Isonzo** oziroma **Inter 1904**.

TAKO V 1. DELU PRVENSTVA

Cicibona - Cus 67:62 (34:30)

Cicibona: Possega 16, Tomsic 12, A.Zuppin 11

Cus: Bergamin 17, Adamolli 13, Tiziani 8

Dom - L.Isonzo 108:98 (43:50)

Dom: Corsi 34, Di Cecco 24, Franco 15

L. Isonzo: De Corti 13, Colautti 13, Verzegnassi 13

Kontoval - Inter 1904 97:68 (53:35)

Kontoval: Turk 21, Ciwardi 16, Gulic 14

Inter: Iurkic 26, Srebernik 16, Martucci 8

NAPOVEDI OSTALIH TEKEM 27. KOLA: L.Nazionale - Goriziana -16, Acili Ts - Libertas -8, Momo Giò - Acili Ronchi +4, Senators - Santos -11, Scoglietto - Grado -7.

C2 LIGA

Z zmago v Vidmu so košarkarji **Bora Radenske** ohranili možnosti za obsta-

nek v C2 ligi, za to pa bo, ob upanju, da tekme ne bodo uspešni, v zadnjih treh kolih potrebnih prav toliko zmag zelenobelih. Se najtežje bo že v nedeljo, ko bo Radenska gostila tretjeouvrščeni **Manzano**, ki se se poteguje za končno drugo mesto (govori se o možnosti dodatnih tekem za prestop v C1 ligo).

Krečičeva ekipa, ki je po dolgi črni seriji (1 zmaga v 11 tekmah) končno popravila učinek v igri in z večjo odločnostjo zmagala dvakrat zapored, nestrpno pričakuje obisk Manzana (v nedeljo ob 18.15) s pričanjem, da tudi visokouvrščenemu in kakovostnemu nasprotniku odvzame skalp. Barini, Grbec in ostali si letos se niso »privoščili« nobene ugledne žrtve in čas bi torej bil,

da svojim številnim in glasnim navijačem podarijo prestižno zmago. V Borovem taboru seveda upajo, da bo Vatovčev Pom zanesljivo odpravil **Udinese**, tudi miljski **Inter**, ki igra v zelo okrnjeni postavi, pa se ni povsem na varnem.

TAKO V 1. DELU PRVENSTVA

Manzano - Bor 89:81 (48:33)

Manzano: Groppo 29, Della Rovere 11, Mocchietti 9.

Bor: M.Simonic 16, D.Barini 14, Grbec 13.

NAPOVEDI OSTALIH TEKEM 28. KOLA: Virtus - Barcolana -4, Pagnacco - Gradisca -6, Spilimbergo - Staranzano +11, Pom - Udinese +16, Martignacco - Ardita +7, Intermuggia - Porcia +2, Sgt - Arte +10.(VJ)

Konjske dirke

piše: Giorgio Pfeffersech

Crowning Classic je letod nepremagljiv Velika negotovost v Montecatiniju

1. dirka (Neapelj): Record Ok (X) je nesporen favorit, opozarjamo pa se na Sec Mo (1) in Ringo Deia (2);

2. dirka (Neapelj): Crowning Classic (X) je letos nepremagljiv in zato logičen favorit. Strene mu bosta skušala pomesati Trustworthy (2) in Toss out (1);

3. dirka (Neapelj): Bullville Victory (1) je eden najresnejših favoritov. Paziti pa se bo moral Probinga (X) in Activityja (2);

4. dirka (Montecatini): napoved je zelo težka. Po našem mnenju imajo več možnosti Rancing P2 (2), Nastro Ug (X) in Raggio Laser (1);

5. dirka (Bologna): Razar (X) bi si lahko to dirko zagotovil v sprintu. Toda v boju za zmago bosta tokrat nedvomno tudi Nik Sa (1) in Nyerol (2);

6. dirka (Milan): Bold Deputy (1) je trenutno v zelo dobri formi, na težkem terenu pa bi se znal uveljaviti El Giam (X). Oba pa ne smeta pozabiti na Hallalija (2).

Dirka tris

(Agnano, ob 18.30)

NASI FAVORITI: 10. Mille perche, 15. Reinold Sol, 3. Pico jet;

DODATEK ZA SISTEMISTE: 17. Oro d'Assia, 4. Ogel, 9. Neutrolac.

Totip

1. — prvi	X
drugi	12
2. — prvi	X
drugi	12
3. — prvi	1
drugi	X2
4. — prvi	2
drugi	X1
5. — prvi	X
drugi	12
6. — prvi	1
drugi	X2

ODBOJKA / POKRAJINSKA PRVENSTVA NA GORIŠKEM

Naraščajnice Vala Dom za set ob pokrajinski naslov

Prva je tako Farra, katero so valovke letos trikrat premagale - Konec prvenstva v 1. moški in ženski diviziji

NARASČAJNICE

Val Dom - Farra 2:1 (15:0, 17:15, 3:15)

VAL DOM: Ambrosi, Brisco, Branca, Bressan, Bresciani, Cumin, Cej, Figelj, Sosol, Ursic, Vizintin, Marvin.

Naraščajnicam Vala Dom ni uspelo premagati Farre s 3:0 in tako je pokrajinski naslov odšel v Faro. Toda naše igralko so bile temu uspehu zelo blizu. Prvi set so celo osvojile na nič, nato pa so v drugem po hudem boju slavile na razliko. Prav ta hud napor je naše igralko predvsem psihično izčrpal, tako da v zadnjem setu niso uspeli obdržati potrebne zbranosti in gostje so ta set osvojile, s tem pa tudi pokrajinski naslov.

Trenerka valovk Suzy Cerne je bila z letošnjo sezono kljub vsemu zadovoljna: »Za nas prvo mesto ni bilo imperativ, čeprav se je v teku sezone pokazalo, da se lahko mirno potegujemo za sam vrh. Žal se nam je naslov izmuznil v zadnjem trenutku, osvojila pa ga je ekipa, ki smo jo v starih tekmah trikrat premagali. Svojim igralkam nimam kaj očitati, saj so se vso sezono zelo dobro borile, igrale dobro in pokazale veliko prizadevnost.«

OSTALI IZIDI: Grado - Staranzano 1:2.

KONČNI VRSTNI RED: Farra 15, Val Dom 14, Staranzano 6, Grado 1.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Val - Torriana 3:1 (14:16, 15:11, 15:12, 15:11)

VAL: Ursic, Danielis, Humar, Cerne, Kovic, Devet, Branca, Brisco, Ambrosi.

Valovke so z zmago proti zadnjeouvrščeni Torriani zaključile nastope v prvenstvu 1. ženske divizije. Zadnje srečanje je bilo dokaj izenačeno, Torriana pa je v začetku setov vedno vodila, na koncu pa so le

prevladale naše igralko. Val je nastopil brez Tomsiceve in Kocjanciceve, tako da je prvič podajala Sara Branca. Nasa peterka je zasedla 6. mesto in izpolnila cilj - obstanek v ligi.

OSTALI IZIDI 18. kola: Azzurra - Intrepida 3:1, Cormons - Acili Ronchi 3:1, Mondo Computer - Pieris 3:0, Staranzano - Villesse 3:0.

KONČNI VRSTNI RED: Staranzano 32, Mondo Computer 30, Cormons 28, Azzurra 20, Acili Ronchi 18, Val 16, Pieris 14, Villesse 12, Intrepida 10, Torriana 0.

1. MOSKA DIVIZIJA

Olympia - Torriana 2:3 (15:9, 10:15, 4:15, 15:4, 14:16)

OLYMPIA: A. in M. Vogric, Lutman, Frandoli, makuc, Hlede, Muci, Spacapan, M. in P. Komjanc, Poletto, Cavdek.

Odbojkarji Olympie so sklenili letošnje prvenstvo 1. divizije s porazom proti Torriani. Srečanje je bilo zgolj prestižnega značaja, Olympia pa bi si z morebitno gladko zmago lahko zagotovila končno četrto mesto. To ji ni uspelo in tako je četrta ekipa iz Gradisca.

Samo srečanje je bilo precej izenačeno, Goricani pa so začeli zelo dobro in zanesljivo slavili v prvem setu. Tudi do končnice drugega niza je Olympia igrala dobro, pri vodstvu z 10:8 pa so se zacele vrstiti napake, tako da so gostje z delnim izidom 7:0 izenačili stanje v nizih. Olympia se nikakor ni mogla zbrati in Torriana je zlahka osvojila še tretji niz. V četrtem je bila slika obratna in Olympii je uspelo izsiliti tie break, v katerem pa so gostje stalno vodili. Igrišče sta ekipi zamenjali pri vodstvu Torriane z

8:6, gostje pa so vodili tudi 11:8 in 14:12. Nato je Olympia uspela izenačiti stanje na 14:14, potem pa sta zgrešen servis in udarec v out prinesla zmago gostom.

Intrepida - Nas prapor 0:3 (3:15, 8:15, 4:15)

NAS PRAPOR: sfiligoy, Juretic, Bevcar, Miklus, Paulin, Cernic, Cevdek, Devetak.

Proti skromni Intrepidni so igralci Nasega praporje dosegli lahko zmago. Premoč naših igralcev je bila očitna, zmagovalac pa znan že od vsega začetka.

OSTALA IZIDA 18. KOLA: Acili Ronchi - Mossa 0:3, Turriaco - Corridoni 1:3

KONČNI VRSTNI RED: Corridoni 32, Cormons 30, Nas prapor 28, Torriana 22, Turriaco in Olympia 18, Intrepida 12, Fossaloni 10, Mossa 6, Acili Ronchi 0. (Fossaloni ima dve, Cormons in Mossa pa eno tekmo manj)

Mladinci: Espigo v nedeljo v Trevisu proti Sisleyu

Mladinci Espiga se bodo v okviru 2. kola meddeželne faze v nedeljo ob 17.30 v Trevisu pomerili s Sisleyem. Espigovci so se že uvrstili med 12 najboljših mladinskih ekip v Italiji, morebitna zmaga pa bi jim prinesla celo uvrstitev na državni finale. Društvo je ob tej priliki organiziralo avtobusni izlet. Na avtobusu je še nekaj prostih mest. Prijave sprejema Renza Pelesson v Kulturnem domu v Gorici (tel 0481/33288)

Danes igra za vas Totocalcio

Dimitrij Ferluga

Cremonese - Vicenza	2
Florentina - Roma	1X
Inter - Bari	1
Juventus - Atalanta	1
Lazio - Napoli	X
Padova - Cagliari	12
Parma - Torino	1
Sampdoria - Milan	X
Udinese - Piacenza	1X
Avellino - Lucchese	X
Foggia - Palermo	X2
Massese - Prato	1X2
Tempio - Novara	1X2

Dimitrij Ferluga (letnik 1970) se je začel ukvarjati s športom že pri petih letih kot plavalec pri Triestini Nuoto, kjer je ostal do 12. leta, nakar se je opredelil za nogomet in igral v mladinskih ekipah trebenskega Primorca. Ko pri Primorcu ni bilo več mladinskega moštva, je prestopil k združeni ekipi Krasa, kjer je igral tudi s člansko ekipo v 3. AL. S 17. letom se je vrnil k Primorcu, kjer igra še danes v 2. AL. Prejšnji teden je Marko Rismondo pravilno napovedal 10 izidov.

Obvestila

SPDT prireja v nedeljo, 5. maja, avtomobilski izlet na Kucelj. Odhod ob 7. uri izpred restavracije Danev na Opcinah. Pojasnila daje vodja izleta Zvonko Vidau (tel. 212359).

PLANINSKA ODESKA SK DEVIN in SZ SLOGA priredita v nedeljo, 5. maja tekmo s skrlami. Dobimo se v Trebach pred spomenikom ob 10. uri. V slučaju slabega vremena bo tekma naslednjo nedeljo, 12. maja.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Naleteli boste na odkrit odpor. Nekdo vam bo poleg upravičenih očitkov nasul še kup neupravičenih, vendar se ne boste jezili, saj boste vedeli, da iz njega govori zelena zavist.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Prevevali vas bodo občutki, ki vas bodo spominjali na odmeve tisočletnih modrosti. Prepričani, da ste med izbranci, boste postali nekoliko naduti in modrosti bo na lepem konec.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Po dolgem času poleta se boste morali sprijazniti s kratkim obdobjem spušcanja. Ne bo se vam zgodilo nič hudega: spust po položnem bregu bo varen in poln poučnih spotikov in padcev.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Zaskrbljeni boste zaradi svojih napak. Ne belite si las; napake so zgolj učne postaje na poti vašega osebnostnega dozorevanja. Ko boste prišli do zida, jih skusajte delati namerno.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Ne boste se počutili najbolje, vendar vas bo vseskozi preveval duh optimizma. Jutri bo že bolje, pojutrišnjem se bolje, potem pa boste spoznali, da se vrtite v krogu.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Brez potrebe se boste trudili, da bi dokazali, kar že vsi vedo. Kdor dokazuje z besedami, ta ponavadi prikriva nasprotna dejanja, zato raje utihnite in se poskusite dokazati z rokami.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Vaša nemoralna poteza se vam danes ne bo zdela prav nič več nemoralna, a se boste kljub temu obrzdale. Res ni treba, da obremenjujete bližnje; izzivite in pokopljite jo na samem.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Sola, kakršna vas caka danes, bi vas morala doleteti že zdavnaj. Poučila vas bo o marsičem o sebi; med drugim boste spoznali tudi to, da ste veliko večji mojster, kot o vas menijo drugi.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Uživali boste ob delu v ozeleneli naravi, dihali svež zrak in sanjali o mirnem življenju. Pri roki vam je, le kup svojih lažnih potreb boste morali crtati in se zadovoljiti s skromnostjo.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Marsikdo, ki se bo zeel zbлизati z vami, se bo raje ustavil predalec kot preblizu. Kaj hocete, že čuti, da ga nameravate obrniti v prid svojim kratkoročnim interesom.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Končno se bodo začeli kazati znaki uspeha. Ne izpustite priložnosti iz rok; pljunite v roke, razgibajte svoje možganke in se, če se bo pokazala potreba, posvetujte z modrejšimi.

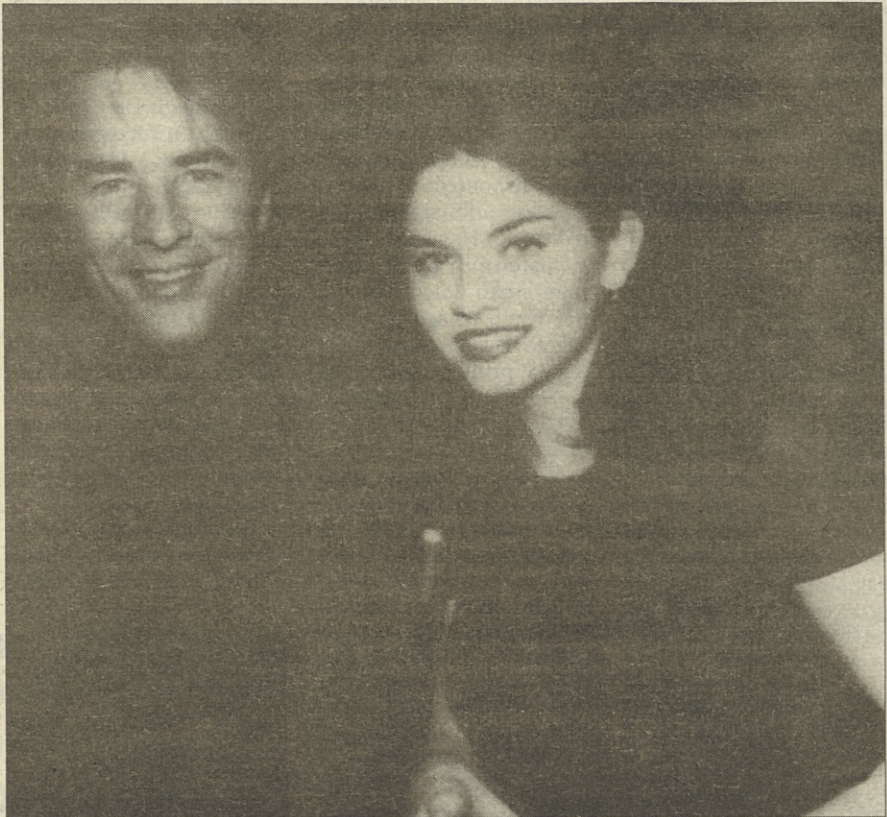
RIBI 20. 2. - 20. 3.: Obdarjeni boste s čudovitim odkritjem, ki vam ne bo dalo spati. Ker se bo tikalo ljubezni, bo noc vznemirljiva in strastna, ceravno se partnerju o vašem odkritju ne bo niti sanjalo.

NOVA ROMANCA V HOLLYWOODU

Don Johnson se je zagledal v najstnico

Ameriski filmski igralec Don Johnson je vznemiril marsikaterega zascitnika morale, saj se je zapletel v ljubezensko razmerje s svojo mladoletno soigralko v televizijski nanizanki Nash Bridges. Sedemnajstletna Jodi Lyn O'Keefe igra njegovo hčerko.

Pred kratkim so ju videli skupaj zapustati diskoteko Planet Hollywood, Don pa je dekletu podaril dragoceni nakit, ki ga je kupil pri newyorskem draguljarju Tiffanyju. Jodiina mama zaenkrat razmerju ne nasprotuje, Jodi sama pa je videti v »devetih nebesih.«

Na obeh slikah: Don in sedemnajstletna Jodi Lyn O'Keefe

Cindy in Val se odlično razumeta

Vse kaže, da si je ameriška manekenka Cyndi Crawford že opomogla od nesrečnega zakona z Richardom Gereom. Zdaj jo je že kar nekaj časa tolaži mladi igralec Val Kilmer.

Niti princeze niso varne pred predrznimi tatovi

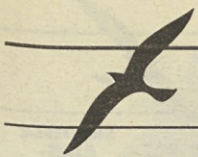
BRUSELJ - Nihce ni povsem varen pred tatovi, je te dni ugotavljal belgijski tisk, ko je porocal, da je neznanec okradel belgijsko princeso Astrid. Zgodilo se je, ko je na nekem križišču v Bruslju cakala, da se na semaforju prižge rdeca luc. Tat je bliskovito odprl vrata avtomobila na njeni desni strani in se polastil ročne torbice, ki je lezala na sedežu. Torbico so kasneje našli v odtočnem kanalu, sicer brez denarnice, toda ropar je na srečo v njej pustil princsino osebno izkaznico in belezko, od kate-re se kraljeva hči nikdar ne loči.

V kraljevi palaci zadeve niso hoteli komentirati, ker ni sama po sebi nič posebnega in ker ni imela resnih posledic za princeso Astrid. Belgijski tisk pa se sprašuje, kako je mogoče, da se kaj takega zgodi članu strogo varovane kraljeve družine, ki ji vamostniki vedno sledijo na diskretni razdalji. Clani družine belgijskega kralja Alberta II. si tako kot vsak drug clovek radi privosčijo tudi kakšen trenutek popolne osebne svobode, ugotavlja belgijski tisk in meni, da jih bo ta incident morda prihodnjic spodbudil k nekoliko večji previdnosti.

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

	PODKOVAN CEVELJ	UPORABA, NACIN IZVEDBE	SMISEL, BISTVO DOJETJA PREDMETA	HROŠČ NA TRTI	SLOV. PESNIK ZUPANČIČ	KRAVJI GLAS	KOMISIJSKI POPIS SREDSTEV	AMER. IGRALKA FARROW	ANTICNO IME ZA OTOK VIS	ZAVETNIK PRAVOSL. SAMOSTANA	AVTOR: MARKO DREŠČEK	SLOV. SKLADATELJ ZBOROVSKÉ GLASBE	REAKTIVNI IZSTRELEK	KRAJ POD FRUSKO GORO	KLAVIRSKA TIPKA	RISTO SAVIN	ZAZNAVANJE Z GLEDANJEM	TOBACNI IZDELEK IZ ZVITKOV TOBAKA	PRITOK DONAVE PRI PASAU	LJUDSTVO V JV. AZIJ
IGRALEC, KI SE IZRAZA S KRETNJAMI											RDECA KRVNIČKA									
PRILAGOD- LJIVEC, PRERACUN- LJIVEC											LEDENIK NA JZ. ALJASKE IZDELKI IZ LESA									
ORODJE ZA OBDELAVO LESA						GR. PISAT. (VASILIS) VOZNIK F-1 ALESI										IND. BOG OGNJA MUSLIMANSKO M. IME, EMIR				
GIBANJE GLAVE NAVZGOR ALI NAVZDOL								NEPREDIHANO PLJUC. KRILO KRAJ PRI PORTOROŽU											NEMSKI KEMIK (CARL O. VIKTOR)	ZENSKA, KI KRADE
METULJ Z OCESCI NA KRILIH					BITJE V SHOLAST FILOZOFJI POSEVEK				BODEČ PLEVEL					SPREMLJEVA- LEC AMORJA ROGATA ZIVAL						
VITORIO ALFIERI			SLOV. IGRALKA (BERNARDA)	SLOV. NOGOMETAS (JANI)				OSEBA, KI SKRBI ZA RED MESTO V SIRIJI							SLIKARKA KOBILCA KAREL OSTIR					
MAKEDONSKI PESNIK SOPOV				KRPA ZA OVITJE NOG SL. ARHIT. RAVNIKAR						NATRIJ			RUM. RJAVA BARVA JUNAKINJA KARENINA					GEORG TRAKL REKA V ROMUNJI		
MESTO V JUŽNI FRANCIJI						ZORANA ZEMLJA MAJDA ARH				ODRASLA RAZVITA ZUŽELKA DOKTOR						ALBAN. PESN. (F. STILJAN) ANTON JANSA				
TOGOSKI PREDESDNIK (ETIENNE)								SLOVNICO STEVILU, KI ZAZNAMUJE ENO STVAR							SLOV. GLASB. ZGODOVINAR (RAFAEL)					
ITALUANSKI KIPAR (ANTONIO)								VOJAK OBOROZEN S PRACO							NAJVEČJA CLOVESKA ZLEZA					

RESITEV:
Vodovarstvo:
PANTOFARMIK,
ENTROCT,
OPORTUNIST,
MALASPINO,
DLETO,
VASILIKOS,
AGNI,
KIMANJE,
ATELEKTAZA,
OKAR,
ENS,
OSAT,
AMORETI,
VA,
PATE,
REDAR,
IVANA,
AOC,
ONUCA,
NA,
OKRA,
GT,
NIMES,
RAL,
IMAGO,
NOLI,
EJADEMA,
EDNINA,
ALICO,
CANOVA,
PRACAR,
JETRA.

RAI 3 slovenski program	
Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugi) in 40 (Milje)	
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)	
20.25	Kotiček: Kljukceve dogodivščine
20.30	TV dnevnik

RAI 1	
6.30	Dnevnik, 6.45 jutranja oddaja Unomattina, (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 gospodarstvo
9.35	Film: La nanna nanna di Broadway (glas., ZDA '51, i. D. Day, G. Nelson)
11.10	Aktualna odd.: Verdemattina - Nasveti (vodita Luca Sardella, Janira Majello), vmes (11.30) dnevnik
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem - Grehi Cabot Covea (i. A. Lansbury, J. Adams)
13.30	Dnevnik, 13.55 rubrika Style, gospodarstvo
14.10	Film: Buona fortuna, maggiore Bradbury (pust., VB '74, i. D. Niven)
15.55	Mladinska oddaja Solletico, vmes risanke
17.30	Nan.: Zorro
18.00	Dnevnik
18.10	Zanimivosti iz vsakdana: Italia sera, vmes informacije o prevoznosti cest
18.50	Variete: Luna Park (vodi Paolo Bonolis)
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.35	Variete: Luna Park - La zingara (tel. 0769/73921)
20.45	Aktualne teme: Il fatto (vodi Enzo Biagi)
20.50	Dok.: Superkvark (oddaja o naravi in znanosti (vodi Piero Angela)
22.45	Dnevnik
22.50	Aktualne teme v rubriki Cliché (vodi Carmen Lasorella)
0.00	Dnevnik, zapisnik, horoskop, pogovori, vreme
0.30	Videosapere
1.00	Aktualni pogovori: Sotto voce - Potihoma
1.15	Aktualno: Il mattatore

RAI 2	
7.00	Oddaja za najmlajše, vmes risanke
8.00	Nan.: Blossom, 8.30 Družina Drombush
9.30	Potrebujem te
9.40	Rubrika o aktualnih temah: Fuori dai denti
10.55	Ekologija v gospodinjstvu
11.30	TG2-33, 11.45 dnevnik 2
12.00	Variete: I fatti vostri
13.00	Dnevnik, navade in družba, rubrika o branju knjig
14.15	Variete: I fatti vostri
14.40	Nad.: Quando si ama, 15.10 Santa Barbara
16.00	Dnevnik
16.05	Aktualne teme: L' Italia in diretta - Italija v živo
17.15	Dnevnik
18.00	Rubrika o potovanjih in izletih Sereno Variabile
18.15	Vreme, dnevnik in sport
18.45	Nan.: Ispettore Tibbs
19.35	Sport in predstavitev Tg2
19.50	Variete: Go-Cart
20.30	Vecerni dnevnik Tg2
20.50	Variete: I fatti vostri
23.00	TG2 Dosje
23.45	Dnevnik, rubrika Neon in vremenska napoved
0.10	Dokumenti: Zgodbe
0.50	Ponoci, na trgu Italija

RAI 3	
6.00	Dnevnik
8.30	Videosapere: Robinson in Petek, Vstop prost, Zdravje, Media/Mente, Islam, Italija na kolesu, Znanstveni dnevnik
12.00	Dnevnik 3 iz Milana
12.15	Aktualno: Telesogni, 13.00 Kljub vsemu, moja Italija, 13.35 VideoZorro
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.45	Aktualno: Articolo 1
15.00	Glasba: Pred premiero
15.30	Sport: motonavtika, golf, smucanje, vaterpolo
17.00	Aktualno: Ob 5-ih zvečer
17.55	Dok.: Geo
18.25	Aktualna odd.: La testata
19.00	Dnevnik, deželne vesti
20.00	Aktualno: 10 minut
20.30	Film: Thelma & Louise (dram., ZDA '90, i. S. Sarandon, Geena Davis)
22.30	Dnevnik, deželne vesti
22.55	Aktualni odd.: Linea 3, 23.50 Reprstory
0.30	Dnevnik, pregled tiska, nočna kultura in vreme
1.10	Fuori orario
1.15	Sport: golf

RETE 4	
6.00	Nad.: Piccolo amore, 6.30 Jeffersonovi, 8.00 nan. Avvocati a Los Angeles, 9.00 Un volto, due donne, 10.00 Zingara, 10.30 Renzo in Lucia, 11.45 La forza dell' amore, vmes (11.30) dnevnik
12.30	Nan.: Hisa v preriji
13.30	Dnevnik
14.00	Rubrika o lepoti
14.15	Nad.: Sentieri
15.30	Film: Il mattatore (kom., It. '59, i. V. Gassman)
17.45	Aktualne teme Giorno per giorno - Dan za dnem
19.25	Dnevnik Tg4, vreme
19.50	Variete: Game Boat
20.40	Nan.: Il cliente (i. JoBeth Williams, J. Heard)
22.50	Film: Trauma (srh., It. '92, r. D. Argento, i. C. Rydell, A. Argento), vmes (23.30) dnevnik
1.00	Pregled tiska
1.15	Rubrika o lepoti

CANALE 5	
6.00	Na prvi strani
8.45	Variete: Maurizio Costanzo Show (pon.)
11.30	Televizijsko sodišče: Forum (vodita Rita Dalla Chiesa, Sante Licheri)
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful (i. Ron Moss, S. Flannery)
14.15	Nan.: Robinsonovi (i. Bill Cosby, S. LeBeauf, Lisa Bonet)
14.45	Variete: Casa Castagna (vodi Alberto Castagna)
16.00	Otroški variete Bim Bum Bam in risanke
17.25	Nan.: Il villaggio dei corsari, 1730 risanke
18.00	Kviza: Ok, il prezzo è giusto (vodi Iva Zanicchi), 19.00 La ruota della fortuna (vodita Mike Bongiorno, A. Elia)
20.00	Dnevnik TG 5
20.25	Variete: Striscia la notizia (vodita Lello Arena Enzo Iacchetti)
20.40	Variete: Il grande bluff (vodita Luca Barbareschi, Paola Barale)
22.45	Vecerni dnevnik TG 5
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (0.00) nočni dnevnik Tg5
1.30	Sgarbi quotidiani
1.45	Striscia la notizia

ITALIA 1	
6.10	Otroški variete Ciao ciao mattina in risanke
9.15	Nan.: Super Vicky, 9.45 Genitori in blue jeans, 10.20 MacGyver
11.25	Aktualno: Planet
11.30	Nan.: T.J. Hooker
12.25	Odpri studio, 12.45 Fatti e misfatti
12.50	Avtomobilizem F1: VN San Marina, poskusne voznje
14.10	Otroški variete, 15.20 Ciao Ciao Mix
15.30	Varieteja: Colpo di fulmine, 16.05 Generazione X
17.05	Aktualno: Planet
17.20	Nan.: Bayside School, 17.45 Primi baci - Ucitelj
18.30	Odpri studio, vreme, 18.50 Sport studio
19.05	Nan.: Baywatch (i. David Hasselhoff), 20.00 Mr. Cooper
20.30	Film: Caccia mortale (krim., ZDA '93, i. D. Lundgren, G. Segal)
22.30	Film: Doppio sospetto (dram., ZDA '93, i. Gary Busey, Kim Katrall)
23.30	Aktualno: Fatti e misfatti
0.45	Italija 1 sport
1.50	Nan.: Le ragazze della Terra sono meglio, 3.00 Baywatch

TELE 4	
13.30	19.30, 22.00, 0.10 Dogodki in odmevi
15.00	Nad.: Fiori d' arancio
17.55	Glasba: Slot Machine
20.25	Film: Un americano a Parigi (glas., ZDA '51, i. G. Kelly, Leslie Caron)
22.15	Gospodarstvo
23.55	Odpri prostor

MONTECARLO	
13.00	20.00, 22.30, 1.05 Dnevnik, 13.30, 19.50 Sport
13.30	Nan.: Free Spirit
14.00	Film: Gaby (dram., ZDA '56, i. L. Caron, J. Kerr)
16.00	Varieteja: Tappeto volante, 18.00 Zap Zap
19.15	The Lion Trophy Show
20.30	Film: Bull Durham (kom., ZDA '88, i. K. Costner, S. Sarandon)
22.50	Film: La caccia (dram., ZDA '66, i. M. Brando)

Slovenija 1	
8.30	Videostrani
9.00	Pika nogavička, 3. del
9.25	Cisto pravi gusar, 5. del
10.10	Sest ta pravih in zaroča, 5. del nemske nanizanke
10.35	Zlata sediteseta slovenske popevke, 6. oddaja
11.25	Drget, ameriški film
13.00	Porocila
13.05	Kolo sreče, pon. tv igrice
14.25	Terra X, pon. 7. dela
15.10	Portret slovenskega glasbenika: Bogo Leskovic
16.00	Kam vodijo naše stezice, oddaja TV Koper
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Otroški program: Lahkih nog naokrog
18.00	Fallerjevi, 10. del nemske nanizanke
18.30	Hugo, tv igrice
19.10	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Sorodne duše, 8. del angleske nanizanke
20.40	Poglej in zadeni
22.15	Včeraj, danes, jutri
22.20	TV dnevnik 3, vreme
22.50	Slike s snemanja filma Fanny in Alexander, švedski dok. film
	<i>Režija: Ingmar Bergman.</i>
0.35	Porocila

Slovenija 2	
9.00	Euronews
11.40	Izziv, poslovna oddaja
12.10	Znanost od blizu, 9. del
12.35	Portret evropskega pisatelja: Aragon, 1. del francoske dok. oddaje
13.35	Dediscina Sugunov, 1. del angleske dok. oddaje
14.35	Idealist, slovenski film
16.30	Sorodne duše, 7. del
17.00	Vrnitev kraljevega pingvina, kanadska poljudnoznanstvena oddaja
17.25	Veliki dosežki slovenske kirurgije, 15. oddaja
18.00	Po Sloveniji
18.45	Poglej me!
19.25	Denis pokora, 3. del
20.05	Forum
20.20	Angel Falls, 6. del
21.10	Večer poljske TV
21.15	Zgodovina poljske ustavnosti, dokumentarec
21.40	Poljske aktualnosti, kulturna oddaja
22.10	Stekla na krakovskih oknih, dokumentarec
22.35	Legenda o Tatrah, tv drama
0.20	Kasia Kowalska, zabavnoglasbeni program

Koper	
16.00	Euronews
16.30	Meridiani, aktualna oddaja
17.30	Peter Pan Club
18.00	Slovenski program
	Studio 2 magazin
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik - Vsedanes
19.30	»Ambiente Italia«
20.00	Euronews
20.30	Potovanje po Nemčiji: Lübeck, dok. oddaja
21.30	Sredozemlje
22.00	Vsedanes
22.15	NBA Action, košarka USA
22.45	»Spomnim se...« - posebna oddaja ob 25. letnici TV Koper

Hrvaška 1	
7.15	TV koledar
7.30	Santa Barbara, 1248. del
8.15	Dobro jutro
10.00	Porocila
10.05	Izobraževalni program
	Griffith - oce filma
11.00	Verski leksikon
11.10	Anglescina
11.30	Zgodbe o lisici
12.00	Dnevnik
12.20	Ljubezan, 237. del
12.45	Adam, britanski film
	<i>Režija: Michael Tuchner.</i>
	<i>Igrajo: Daniel J. Travanti, John Boston in drugi.</i>
14.20	Otroški program
14.35	Velika pristanisča
15.10	Hrvaški glasbeniki - svetovni umetniki
15.40	Verski leksikon, pon.
15.50	Anglescina
16.15	Zgodba o lisici
16.45	Hrvaška danes
17.45	Kristalno cesarstvo, 112. del am. nadaljevanke
18.15	Kolo sreče
18.50	Pol ure kulture
19.30	Dnevnik
20.10	Javna stvar, dokumentarna oddaja
20.40	Aplavz, prošim! glasbena oddaja
21.45	Hrvaški feniks, dokumentarna oddaja
22.15	Dnevnik
22.35	Slika na sliko
23.05	Izgubljeni svetovi, dokumentarna oddaja
23.40	Porocila

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio ga-ga; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje in Glasbena oprema; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.30 Gremo v kino; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovencem po svetu; 23.05 Literarni nokturmo.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.15 Rekreacija; 9.10 Koledar prireditve; 11.00 Country glasba; 11.15 Minute za lepši jezik; 11.50 Vreme; 12.00 Opoldne; 14.00 Drobntince; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.40 Petkova centrifuga; 17.00 Kinobluz; 18.05 Glasovanje za novi popevki tedna; 19.30 Stop pops in novosti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Jazz na 2. pr.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Izobraževalni program; 10.05 Vodomet melodij; 11.05 Repriza; 12.05 Igramo in pojemo; 13.05 Zborovske pesmi J. Ježa; 13.40

Srečanje tamburašev v Ajdovščini; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Šanson; 15.30 DIO; 16.05 Od uverture do plesa; 17.00 Solistični koncert; 18.05 Likovni odmevi; 18.20 Opera; Kralj iz Ysa; 19.30 Iz arhiva Slov. filharmonije; 22.05 Igra; 23.00 Šestnajst strun; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska, vreme; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.05 Pozdrav; 8.15 Vsak dan je dober dan; 9.00 Servisne informacije, prireditve; 9.10 Vreme, cestne razmere; 9.40 Hit dneva; 9.45 Za in proti; 10.40 Power play; 11.15 Včeraj, danes, jutri; 12.20 20 modrih; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej...; 15.00 Power play; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasb. odd.: Muzak; 19.30 Večerni pr. z D. De Breo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Večer z M. Vuksanovičem.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.30 drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.40 32-322; 9.00 Glasbene želje; 9.35

Pred našimi mikrofoni; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.40 Souvenir d'Italy; 11.00 Parlamento sette; 12.00 Bollo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.45 Male istrske zgodbe; 16.00 Ob 16-ih; 18.45 Discoteca sound; 19.15 Sigla singel; 20.00 Prenos RMI.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturne diagonale; 9.00 Odpri knjiga: Listki in črtice (F. Milčinski, prip. Minu Kjuder, r. S. Verč); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.40 Primorska poje; 13.20 Valčki in polke; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček; 14.30 Krajevne stvarnosti: Od Milij do devina; 15.00 Slov. lahka glasba; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: skladatelj Alojz Ajdič; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Evergreen; 19.20 Spored za naslednji dan.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna poročila; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila; 10.00 Matineja; 16.00 DJ Roby + Lestvica tedna; 19.00 V čudovitem opernem svetu; 20.00 Razporeke življenja in časa (vsakih 14 dni).

Radio Koroška

18.10-19.00 Kulturna obzorja.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo trzasega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, Republika, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomski propaganda: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. postni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
Tel. in fax: 061-1262044

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, visina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT
Naročnina za leto 1996 - 430.000 LIT
Postni tr. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad večjim delom Evrope je obsežno območje nizkega zračnega pritiska. Nad naše kraje doteka z jugozahodnimi vetrovi vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVÁ

Sonce bo vzšlo ob 05.45 in zšlo ob 20.13. Dan bo dolg 14 ur in 28 minut.

LUNINE MENE

Luna bo vzšla ob 20.19 in zšla ob 05.50. Scip bo 3. maja, ob 13. uri in 48 minut.

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.20 najnižje -61 cm, ob 10.36 najvišje 36 cm, ob 16.08 najnižje -30 cm, ob 22.12 najvišje 57 cm.
Jutri: ob 4.53 najnižje -63 cm, ob 11.13 najvišje 36 cm, ob 16.43 najnižje -27 cm, ob 22.43 najvišje 55 cm.

BIOPROGNOZA

Vreme bo na počutje in razpoloženje vremensko občutljivih ljudi vplivalo obremenilno, zato se bodo le-ti počutili slabo, bodo razdražljivi, utrujeni, potrti in nemirni. Moteno bo tudi spanje.

SNEŽNE RAZMERE

	cm
Mariborsko Pohorje	-
Ribniško Pohorje	-
Golte	-
Vogel	60
Krvavec	30
Velika Planina	30
Kanin	90
Rogla	35

TEMPERATURE IN VIŠINE SNEGA V GORAH

	°C
500 m	14
1000 m	10
1500 m	6
2000 m	4
2500 m	-1
2864 m	-3

Snežna odeja je dokaj sesedena in utrjena, vendar zaradi toplega vremena zmehčana, v višjih legah pa ponosi zamrzne, tako da zjutraj in del dopoldneva drži človeško težo. Na območjih, kjer so se večje količine napihnjene snega, je nevarnost proženja snežnih plazov 2., sicer pa je splošna nevarnost minimalna, 1. stopnje.

DANES

Slovenija: Spremenljivo do pretežno oblačno bo. Občasno bo deževalo. Pihal bo jugozahodni veter. Najvišje dnevne temperature bodo od 14 do 19 stopinj C.
Sosednje pokrajine: V sosednjih pokrajinah bo tudi precej oblačno z občasnimi padavinami. Le na Madžarskem in v vzhodni Avstriji bo večinoma suho.

JUTRI

V Sloveniji: Se bo nestalno s kratkotrajnimi, krajevnimi padavinami. Veter bo oslabil.
Obeti: V nedeljo bo razmeroma sončno in povečini suho vreme. Nekoliko topleje bo.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Madonna se pripravlja na materinsko vlogo

na materinstvo, ki ji bo korenito spremenilo zvezdniski način življenja.

Madonnin izbranec, devetiindvajsetletni Carlos, ki je po rodu s Kube, je nekoc bil poklicni kolesar. Madonna pravi, da po ločitvi od igralca Seana Penna, s katerim je bila poročena štiri leta, ni upala, da bo spet doživela strastno ljubezen. Prijatelji pa pravijo, da so že takoj na začetku romance predvideli, da bo njuna ljubezen lahko izpolnila njeno največjo željo - željo po otroku. Toda otrok »mora« biti deček, saj Madonna pravi: »Tu je prostor samo za eno žensko - mene.«

Sprva Carlos ni bil pretirano navdušen nad željo svoje izvoljenke, zato je Madonna posegla po drugih sredstvih. Rekla je, da bo objavila oglas, s katerim bi našla pravega kandidata za očeta svojega otroka. Zaleglo je. Carlosova latinskoameriška kri je zavrela in odločil se je. Po Madonninih besedah je njena nosečnost »božje darilo,« in ne skriva veselja. Vendar se je zaradi preteklih izkušenj odločila, da mora Carlos podpisati sporazum, v katerem se v primeru ločitve odpoveduje vsem pravicam do otroka.

Napori za zaščito škrlatne papige

Naravovarstveniki se v gvatemalskem rezervatu Maya Biosphere severno od glavnega mesta trudijo, da bi škrlatno papigo (skupina macau) rešili pred izumrtjem (AP)

»Otroška igračka« je bila pištola

HONGKONG - Gradbeni delavec, ki je na cesti pobral pištolo, menec, da je otroška igračka, je bil nemalo presenečen, ko so iz-za vogala pritekli policisti in ga aretirali. V bližnji banki so namreč neznanec izvedli oborožen rop in eden od njih je očitno odvrget ali izgubil pištolo. Za Wonga se je vse srečno končalo, saj so mu policisti verjeli in ga izpustili.

NEW YORK - Slavno pop pevko in filmsko igralko Madonno, ki bo letos postala mati, in njenega fanta Carlosa Leona (na sliki AP) lahko prebivalci New Yorka pogosto srečajo med joggingom v Centralnem parku. V tem parku sta se pred osemnajstimi meseci tudi sama spoznala in odtlej sta nelocljiva prijatelja in zaljubljenca. Madonna se v Carlosovi družbi počuti celo tako varno, da včasih odslovi sicer obvezne telesne stražarje. Javnost zdaj z zani-

manjem pričakuje vsako novo vest o prihajajočem narasčaju. Toda Madonna ne bi bila Madonna, če ne bi spet poskrbela za prese- nene. Sedemintridesetletna zvezdnica se je namreč zavila v molk in noče dati intervjujev. Njena predstavnica za tisk Liz Rosenberg je, kot smo že poročali, med snemanjem filma Evita v Budimpešti novinarjem povedala novico o nosečnosti, to pa je bilo tudi vse. Madonna bo s snemanjem filma kmalu končala in se začela pripravljati